

GAZETA miesięcznik GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO AMG

Rok 26

Listopad 2016

nr 11 (311)

*Wszystko wokół znikomość ludzką przypomina:
Czymże nasz kres: stulecie – przy wieku galaktyk?
A przelotność owada, czasu okruszyna,
To symbol naszych przetrwań i wzlotów i praktyk...*

Tadeusz Kotarbiński

Inauguracja roku akademickiego 2016/2017

Więcej na s. 4 i 52

Rektor M. Gruchała nagrodził za aktywność

Studenci szczególnie zaangażowani w organizację tegorocznych imprez uczelnianych – IX Medycznego Dnia Nauki, XI Pikniku na Zdrowie i Dni Otwartych oraz akcji współorganizowanych przez Uczelnię zostali nagrodzeni przez Rektora GUMed. W podziękowaniu za swoją pracę i poświęcenie **Łukasz Adamski, Adam Bęben, Joanna Dąbrowska, Jakub Jastrzębek, Kacper Winiarski, Jagoda Wieczorek i Sonia Taniewska** otrzymali z rąk prof. Marcina Gruchały okolicznościowe dyplomy i gadzety uczelniane. W gronie nagrodzonych znalazła się również **dr Ewa Raniszewska** z Katedry i Kliniki Medycyny Ratunkowej, która od 20 lat pełni funkcję opiekuna SKN Medycyny Ratunkowej i swoją wiedzą oraz wsparciem towarzyszy członkom Koła podczas niemal każdej akcji. Spotkanie odbyło się 14 września br. w gabinecie Rektora. ■

Goście z Japonii w Uczelni

Delegacja z Toho University odwiedziła 10 października br. Gdański Uniwersytet Medyczny. Prof. Kazuhiro Tateda, prof. Naoki Hiroi, prof. Kenji Okoshi, assoc. prof. Mai Osawa, asst. prof. Mizuho Takahashi i Chika Kawano spotkali się z rektorem **prof. Marcinem Gruchałą**, prorektorem ds. nauki **prof. Tomaszem Bączkiem**, **prof. Michałem Woźniakiem**, kierownikiem Katedry Chemii Medycznej, **prof. Piotrem Trzonkowskim**, kierownikiem Zakładu Immunologii Klinicznej i Transplantologii, **prof. Michałem Markuszewskim**, dziekanem Wydziału Farmaceutycznego z OML i **dr. hab. Tomaszem Stefaniakiem**, zastępcą dyrektora naczelnego UCK ds. leczenia. Goście zwiedzili Japoński Kącik w Collegium Biomedicum, Zakład Immunologii Klinicznej i Transplantologii oraz Centrum Medycyny Inwazyjnej. ■

W numerze m.in.

■ Rok akademicki uroczyste rozpoczęty	4
■ GUMed nagrodzony	5
■ Immatrykulacje w GUMed	6
■ Otwarcie zmodernizowanej Biblioteki Głównej GUMed	7
■ Muzyczna inauguracja roku akademickiego	8
■ Rektorzy Pomorza debatowali w ECS	8
■ O nadciśnieniu nad Motławą	9
■ Konferencja <i>Etyka w medycynie – między teorią a praktyką</i>	9
■ Nie tylko o zastosowaniu druku 3D w medycynie	10
■ Powołano Radę Narodowego Kongresu Nauki	10
■ UCK z akredytacją Ministerstwa Zdrowia	10
■ Dobre wyniki absolwentów	11
■ Dofinansowanie dla projektu GUMed	11
■ Naukowiec w rządowym programie Chin	11
■ Na Kongresie we Florencji	12
■ Sukces studentek SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii	12
■ Chirurg GUMed uczestnikiem ESRA	12
■ Klinika na peryferiach – ostatni rozdział? (cz. 2)	13
■ Tajemnice z muzealnej półki	23
■ Sukces doktoranta	23
■ Na marginesie mojej publikacji w <i>Gazecie AMG</i>	24
■ Spotkanie koleżeńskie po 48 latach	26
■ Sukcesy na XIII Zjeździe PTU	27
■ Instytut Biotechnologii UG w nowej siedzibie	28
■ Szkolenie podyplomowe w Klinice Otolaryngologii	31
■ Psychoonkolodzy obradowali w Gdańsku	32
■ XXIV Konferencja Redaktorów Czasopism Akademickich	33
■ Sukces ortopedów GUMed	35
■ Sylwetki nowych profesorów tytularnych: prof. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska	36
■ Międzynarodowy Dzień Osób Starszych	40
■ Pożegnanie emerytów	41
■ GUMed nagrodzony w ECS	41
■ Odnowione sale dydaktyczne biochemii	41
■ Diagnostyki laboratoryjnej GUMed na Kongresie EFML-UEMS	43
■ O e-Zdrowiu w Sopocie	44
■ Wyróżnienie w konkursie Złoty Skalpel	45
■ Stypendia dla naukowców GUMed	45
■ Profesor wizytujący GUMed Paweł M. Kozłowski wyróżniony	46
■ Międzynarodowo w GUMed	47
■ Zagranicznie we Wróblówce	47
■ Stomatolodzy rozwojowi w Poznaniu	48

Dzień Wykładu

Tegoroczny Dzień Wykładu w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym będzie obchodzony 15 grudnia. Okolicznościowy wykład pt. *Fenomen czarnownic w ujęciu artystyczno-farmaceutycznym* wygłosi prof. Roman Kaliszan, laureat Nagrody Ministra Zdrowia za całokształt pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej za rok 2015. Uroczystość, która rozpocznie się o godz. 12 w Atheneum Gedanense Novum będzie połączona z wręczeniem nagród Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz organizacyjne w 2015 roku.

Prof. dr hab. Roman Kaliszan jest absolwentem farmacji i fizyki, emerytowanym kierownikiem Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. W latach 1999-2005 pełnił funkcję prorektora ds. nauki, natomiast w latach 2005-2008 był rektorem AMG. Członek rzeczywisty PAN, członek korespondent PAU, członek zagraniczny Akademii Nauk Wojewodiny i ScanBalt Academy, doktor h. c. Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Zajmuje się badaniem zależności między budową związków i ich właściwościami fizykochemicznymi i farmakologicznymi. Laureat 14 nagród ministra zdrowia i ministra edukacji narodowej, Nagrody Wojewody Gdańskiego, Nagrody Wydziału Nauk Medycznych PAN, Nagrody Prezesa Rady Ministrów (dwukrotnie), Nagrody im. J. Heweliusza, Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej i Interdyscyplinarnej Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Nagrody Ministra Zdrowia za całokształt osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych w 2016 r. Jest autorem 2 i współautorem 30 książek oraz ponad 250 artykułów naukowych o tzw. Impact Factor ok. 500 punktów oraz liczbie cytowań ok. 8 tysięcy i tzw. indeksie h=49.

Zajmuje się badaniem zależności między budową związków i ich właściwościami fizykochemicznymi i farmakologicznymi. Laureat 14 nagród ministra zdrowia i ministra edukacji narodowej, Nagrody Wojewody Gdańskiego, Nagrody Wydziału Nauk Medycznych PAN, Nagrody Prezesa Rady Ministrów (dwukrotnie), Nagrody im. J. Heweliusza, Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej i Interdyscyplinarnej Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Nagrody Ministra Zdrowia za całokształt osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych w 2016 r. Jest autorem 2 i współautorem 30 książek oraz ponad 250 artykułów naukowych o tzw. Impact Factor ok. 500 punktów oraz liczbie cytowań ok. 8 tysięcy i tzw. indeksie h=49.

GAZETA AMG

Redaguje zespół:

Redaktor naczelny: Bolesław Rutkowski

Zastępca redaktora naczelnego: Wiesław Makarewicz

Joanna Śliwińska, Jolanta Świerczyńska-Krok, Aleksandra Strobel (*Remedium*)

Współpraca: Tadeusz Skowrya, Sylwia Scisłowska, fot. Zbigniew Wszeborowski

Adres redakcji: Gazeta AMG: Biblioteka Główna GUMed, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 58 349 11 63 e-mail: gazeta@gumed.edu.pl; www: <http://www.gazeta.gumed.edu.pl>. Nakład 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni.

Opracowanie wydawnicze i druk:

VM Media Sp. z o.o. VM Group spółka komandytowa, Grupa Via Medica, ul. Świętokrzyska 73, 80-180 Gdańsk. www.viamedica.pl, tel. 58 320 94 94, faks 58 320 94 60

Redaktor prowadzący: Joanna Ginter

Opracowanie graficzne: Jacek Rembowski

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru – 3 zł; w rocznej prenumeracie zagranicznej – 36 USD, pojedynczy numer – 3 USD. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem: prenumerata „Gazeta AMG”: Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk 76 10901098 0000 0000 0901 5327

VIA MEDICA

Rok akademicki uroczyście rozpoczęty

Gdański Uniwersytet Medyczny zainaugurował nowy rok akademicki 2016/2017. Uroczystość odbyła się 7 października br. w Auditorium Primum im. prof. Olgierda Narkiewicza. Wykład inauguracyjny pt. *Medycyna precyzyjna* wygłosiła prof. Anna Dominiczak, absolwentka GUMed, córka prof. Joanny Muszkowskiej-Penson oraz prof. Jakuba Penson, wicedyrektor i kierownik College of Medical, Veterinary and Life Sciences University of Glasgow.

Uroczystość zaszczyli obecnością:

- wicemarszałek Senatu Bogdan Borusewicz
- wojewoda pomorski Dariusz Drelich
- członek Zarządu Województwa Pomorskiego Paweł Orłowski
- prezydent Gdańska Paweł Adamowicz
- honorowy przewodniczący Rady Województwa Pomorskiego prof. Romuald Cwilewicz
- prezes Okręgowej Izby Lekarskiej dr Roman Budziński
- prezes Gdańskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej dr Paweł Chrzan
- wiceprezes Gdańskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej mgr farm. Michał Pietrzykowski
- wiceprzewodnicząca Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku Danuta Adamczyk-Wiśniewska
- prezes Polskiej Akademii Nauk Oddział w Gdańsku prof. dr hab. Janusz Limon
- wiceprezes Gdańskiego Towarzystwa Naukowego prof. dr hab. Marek Wesołowski
- reprezentant Republiki Cypryjskiej mecenas mgr Olgierd Zieliński
- konsul honorowy Republiki Łotewskiej Krzysztof Figel
- konsul Ukrainy Łew Zacharczyszyn
- były minister sportu i turystyki, poseł RP Adam Korol
- poseł Grzegorz Furgo
- senator RP Sławomir Rybicki
- naczelnik Wydziału Nauki, Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia Agnieszka Ryńiec
- dyrektor Oddziału Pomorskiego NFZ Elżbieta Rucińska-Kulesz

- zastępca dyrektora NFZ ds. medycznych Małgorzata Grodziewicz
 - prezes Zarządu Szpitali Wojewódzkich w Gdyni dr Dariusz Nałęcz
 - prezes Zarządu Szpitala Dziecięcego na Polankach Małgorzata Paszkowicz
 - dyrektor Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa mgr Wiktor Tyburski
 - zastępca dyrektora Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Anna Jaźwińska-Curyłło
 - dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku Tomasz Augustyniak
 - prof. dr hab. Jerzy Kossak ze Stowarzyszenia Absolwentów
 - ks. biskup pomocniczy Wiesław Szlachetka, Archidiecezja Gdańska
 - duszpasterz Akademickiego Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego ks. Tomasz Kawczyk
 - archidiecezjalny duszpasterz służby zdrowia ks. mgr Błażej Kwiatkowski
 - dyrektor Hospicjum im. ks. Eugeniusza Dutkiewicza SAC ks. Jędrzej Orłowski
 - wiceprezes Zarządu SAUR Neptun Gdańsk SA Jacek Kieloch
 - prezydent Pracodawców Pomorza dr Zbigniew Canowiecki
 - dyrektor I Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Zasłużonych Ludzi Morza mgr inż. Leszek Ciesielski.
- Rektor prof. Marcin Gruchała powitał przybyłych rektorów oraz prorektorów zaprzyjaźnionych uczelni:
- prof. dr. hab. Jerzego Gwizdałę, rektora Uniwersytetu Gdańskiego
 - prof. dr. hab. Janusza Smulko, prorektora ds. nauki Politechniki Gdańskiej
 - dr. hab. Krzysztofa Polkowskiego, rektora Akademii Sztuk Pięknych
 - prof. dr. hab. Ryszarda Minkiewicza, prorektora ds. artystycznych i współpracy z zagranicą Akademii Muzycznej
 - dr. hab. Dariusza Bugajskiego, prorektora ds. kształcenia Akademii Marynarki Wojennej
 - prof. dr. hab. Waldemara Tłokińskiego, rektora Ateneum Szkoła Wyższa, przewodniczącego Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich
 - prof. dr. hab. Janusza Zarębskiego, rektora Akademii Morskiej w Gdyni
 - dr. hab. inż. Zbigniewa Osadowskiego, rektora Akademii Pomorskiej
 - prof. dr. hab. Barbarę Dudę-Biernacką, prorektor ds. kształcenia i rozwoju Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu
 - ks. dr. hab. Grzegorza Szamockiego, rektora Gdańskiego Seminarium Duchownego

- prof. ks. Wojciecha Pikora, rektora Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie
- ks. dr. hab. Jacka Bramorskiego, prof. nadzw., rektora Gdańskiego Archidiecezjalnego Kolegium Technologicznego w Gdyni
- prof. dr. hab. Jacka Kubicę, prorektora ds. badań naukowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Następnie powitał przybyłych na uroczystość rektorów poprzednich kadencji naszej Uczelni, profesorów: Romana Kaliszana, Barbarę Krupę-Wojciechowską, Wiesława Makarewicza, Janusza Morysia, Stefana Raszęję i Zdzisława Wajdę.

Na koniec Rektor powitał członków Senatu, Rad Wydziałów oraz pracowników i studentów naszego Uniwersytetu.

Podczas inauguracji immatrykulowani zostali studenci: Marek Bebyn (kierunek lekarski), Helena Cichorek (kierunek lekarski), Julia Denis (kierunek lekarski), Kamil Dzwilewski (kierunek lekarski), Aleksander Goll (kierunek lekarski), Jakub Joński (kierunek lekarski), Mikołaj Młyński (kierunek lekarski), Karolina Pluta (kierunek lekarski), Kamila Przyborowska (kierunek lekarski), Daniel Ryczkowski (kierunek lekarski), Radosław Rzadkowolski (kierunek lekarski), Marcel Szulc (kierunek lekarski), Patricia Hooshmand Pakdel (kierunek lekarski English Division), Maryna Sushchanka (kierunek lekarsko-dentystyczny), Michał Malik (analityka medyczna), Diana Maciejczyk (dietetyka), Patryk Lange, (elektrodiagnostyka), Agata Warzecha (położnictwo), Dominika Barwikowska (ratownictwo medyczne), Charles Woode (pielęgniarstwo English Division), Piotr Karaś (biotechnologia).

Nagrodę Ministra Zdrowia za całokształt pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej otrzymał z rąk Agnieszki Ryniec, przedstawiciela Ministerstwa prof. dr hab. Roman Kaliszan, emerytowany wieloletni kierownik Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki.

Nagrody Uczelnianego Samorządu Studenckiego *Amicus Studentis* otrzymali: dr Monika Soroczyńska-Cybula z Katedry i Zakładu Fizjopatologii, dr Paweł Twardowski z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii, mgr inż. Filip Kłobukowski z Zakładu Towaroznawstwa Żywności i mgr Krzesimir Ciura z Katedry i Zakładu Chemii Fizycznej.

Złotym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni: prof. dr hab. Leszek Bieniaszewski, dr hab. Maria Dudziak, prof. nadzw.; dr hab. Joanna Stańczak, prof. nadzw.; dr hab. Anna Wojtaszek-Słomińska i prof. dr hab. Jan Zaucha. Srebrnym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni: prof. dr hab. Tomasz Bączek, dr Rita Hansdorfer-Korzon, dr Grzegorz Romanowicz i dr hab. Beata Szostakowska. Brązowym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni: dr hab. Piotr Czarniak, dr Zofia Gockowska, dr hab. Wojciech Kamysz, prof. nadzw.; dr hab. Jacek Kot, dr hab. Rafał Pankowski, dr hab. Katarzyna Zorena, prof. nadzw. i dr hab. Michał Żmijewski, prof. nadzw.

Medalem Złotym za Długoletnią Służbę odznaczono dr Ewę Raniszewską, Medalem Srebrnym Agnieszkę Adamczyk i dr Zenobię Czuszyńską, a Medalem Brązowym mgr Wioletę Sikorską.

Za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania Minister Edukacji narodowej nadał 29 lipca 2016 r. Medal Komisji Edukacji Narodowej: dr. hab. Bartłomiejowi Ciesielskiemu, prof. nadzw.; dr. Krzysztofowi Kolarzowi, dr hab. Ewie Król, dr. hab. Markowi Niedożytko, prof. nadzw.; dr hab. Ewie Pilarskiej, prof. nadzw.; dr Aleksandrze Wilkowskiej i prof. dr. hab. Jackowi Witkowskiemu.

Za zasługi dla ochrony zdrowia Minister Zdrowia wyróżnił 27 września 2016 r. Odznaką Honorową dr. Mariusza Tredera. Medal Zasłużonemu Akademii Medycznej przyznano prof. dr. hab. Januszowi Morysiowi. Wręczył go prof. Zdzisław Wajda, przewodniczący Kapituły Medalu oraz rektor prof. Marcin Gruchała. ■

GUMed nagrodzony

Gdański Uniwersytet Medyczny otrzymał Złoty Medal Za Zasługi dla Pracodawców Pomorza. Nagrodę stowarzyszenia Pracodawcy Pomorza odebrali podczas uroczystej gali 29 września br. w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej rektor GUMed prof. Marcin Gruchała oraz kanclerz Marek Langowski.

Na uroczystość 25-lecia stowarzyszenia Pracodawcy Pomorza przybyło ponad tysiąc osób z kraju i zagranicy, w tym trzej byli prezydenci RP – Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Bronisław Komorowski, którzy odebrali tytuły „Honorowy Pracodawca 25-lecia”. Wśród nagrodzonych znaleźli się także m.in. Bogdan Borusewicz, Paweł Orłowski, Katarzyna Hall, Paweł Adamowicz, Jacek Karnowski. ■

Immatrykulacje w GUMed

Wydział Lekarski

Sześćset czterdzieści osób rozpoczęło studia na pierwszym roku Wydziału Lekarskiego. Jako pierwsi immatrykulowani zostali studenci I roku kierunku lekarskiego niestacjonarnego (72 osoby) i Oddziału Stomatologicznego (kierunek lekarsko-dentystyczny – 76 osób, kierunek techniki dentystryczne – 42 osoby). Uroczystość odbyła się 29 września br. o godz. 12 w Atheneum Gedanense Novum. Na kierunku lekarskim polskojęzycznym będzie studiowało 270 żaków. Uroczystości rozpoczęły rok akademicki 30 września 2016 r. w Auditorium Primum im. Olgierda Narkiewicza w Atheneum Gedanense Novum. Natomiast na kierunku lekarskim anglojęzycznym uczyć się będzie 180 osób. Ich immatrykulacja odbyła się również 30 września br.

Uroczystościom przewodniczył rektor prof. Marcin Gruchała, a ceremonię ślubowania prowadziła dziekan WL prof. Maria Dudziak. Ślubowanie oraz wręczenie listów gratulacyjnych studentom, którzy uzyskali najwyższą punktację w procesie rekrutacyjnym poprzedziły przemówienia: rektora Gruchały, dziekana Dudziak, prodziekana WL prof. Marka Niedoszytko, kierownika Oddziału Stomatologicznego, prodziekana Wydziału Lekarskiego prof. Michała Żmijewskiego oraz dr. Henryka Zawadzkiego, opiekuna studentów I roku WL.

W immatrykulacjach uczestniczyli również: prof. Janusz Moryś, rektor kadencji 2008-2016, prof. Jan Skokowski, wiceprezes Stowarzyszenia Absolwentów, prof. Wiesław Makarewicz, wiceprezes Stowarzyszenia Absolwentów, Magdalena Pramfelt, generalny konsul honorowy Szwecji w Gdańsku, przedstawiciel Konsulatu Królestwa Norwegii, przedstawiciele Rady Wydziału WL, dr Narcyz Knap, opiekun studentów I roku English Division. Przemówienia w imieniu studentów wygłosiła Marta Żuchowska, starosta II roku kierunku lekarskiego.

Wydział Farmaceutyczny

144 studentów kierunku farmacja i 49 studentów kierunku analityka medyczna pierwszego roku Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej uroczystości rozpoczęło studia. Immatrykulacja odbyła się 29 września br. w Auditorium Maximum Wydziału Farmaceutycznego

z OML. Uroczystościom przewodniczył dziekan dr hab. Michał Markuszewski, prof. nadzw. Władze Uczelni reprezentował prorektor ds. nauki prof. Tomasz Bączek. Podczas immatrykulacji wykład inauguracyjny pt. *Czy źródła sporadycznych nowotworów znajdują się w dzieciństwie?* wygłosił dr hab. Arkadiusz Piotrowski, prof. nadzw. z Katedry i Zakładu Biologii i Botaniki Farmaceutycznej.

Wydział Nauk o Zdrowiu

Uroczysta immatrykulacja na Wydziale Nauk o Zdrowiu odbyła się 29 września br. w Atheneum Gedanense Novum. Naukę na 9 kierunkach studiów rozpoczęło ponad 600 studentów, w tym 13 obcokrajowców. Uroczystościom przewodniczyli obecnością rektor prof. M. Gruchała i prof. J. Moryś, rektor kadencji 2008-2016. W immatrykulacji udział wzięli także prorektor ds. klinicznych prof. E. Szurowska, prorektor ds. studenckich dr hab. T. Smiatacz, członkowie Rady Wydziału WNoZ, zaproszeni goście, opiekunowie roku, kierownicy kierunków oraz pracownicy Dziekanatu. Po odśpiewaniu hymnu państwowego głos zabrał rektor Gruchała. Serdecznie powitał wszystkich studentów, ze szczególnym uwzględnieniem rozpoczynających w tym roku po raz pierwszy naukę na anglojęzycznym pielęgniarstwie. Dziekan WNoZ prof. A. Basiński przyjął ślubowanie studentów zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Następnie Rektor wraz z Dziekanem wręczyli listy gratulacyjne studentom z najlepszym wynikiem rekrutacyjnym na poszczególnych kierunkach. Uroczystość prowadził dr Daniel Ślęzak z Katedry i Kliniki Medycyny Ratunkowej. ■

Otwarcie zmodernizowanej Biblioteki Głównej GUMed

Przy akompaniamencie zaprzyjaźnionych bębniarzy zmodernizowana i rozbudowana Biblioteka Główna GUMed została oficjalnie otwarta. Zgromadzonych gości 10 października 2016 r. powitała dyrektor mgr Anna Grygorowicz. W uroczystości udział wzięli m.in. rektor prof. Marcin Gruchała, rektor kadencji 2008-2016 prof. Janusz Moryś, kanclerz Marek Langowski, zastępca kanclerza ds. technicznych Zbigniew Krawiec i kwestor Jarosław Woźniak, sympatycy Biblioteki, a także dyrektorzy akademickich bibliotek Trójmiasta oraz wszystkich 10 polskich bibliotek medycznych.

W ramach modernizacji Biblioteki Głównej GUMed odnowiono elewację, zaaranżowano na nowo wnętrze, dzięki czemu Biblioteka zyskała nowoczesne i przyjazne dla odwiedzających oblicze. Prace trwały od listopada 2015 r. do września 2016 r. Całkowity koszt remontu i modernizacji wyniósł 6 mln 320 tys. zł, z czego 4 mln 320 tys. zł pochodziło z dotacji z Ministerstwa Zdrowia, a 2 mln zł z budżetu Uczelni.

Dobudowana w ramach remontu nowa klimatyzowana czytelnia, pełna światła i zieleni, o powierzchni 230 m², dysponuje 94 wygodnymi miejscami do nauki. Dotychczasowa, choć również zmodernizowana czytelnia oferuje 109 miejsc.

Znajdują się tu zarówno stanowiska pracy w tradycyjnym układzie stolików, jak i miejsca bardziej kameralne. Udało się także wydzielić 6 pokoi do pracy indywidualnej i grupowej dla kolejnych minimum 18 chętnych. Obecnie Biblioteka dysponuje łącznie 246 miejscami dla czytelników, tj. o ponad 100 stanowisk więcej niż przed modernizacją.

Zgromadzone w Czytelniach zbiory oferowane są użytkownikom w wolnym dostępie, a z zasobów elektronicznych można korzystać dzięki bezprzewodowemu Internetowi. Istnieje możliwość samodzielnego wykonania kopii potrzebnych materiałów na kopiarkach z funkcją drukowania oraz na stanowisku wyposażonym w skaner. W Czytelni Informacji Naukowej zlokalizowanej w nowym miejscu, można skorzystać z bibliotecznych stanowisk komputerowych (22 stanowiska). Sala ta może służyć do prowadzenia zajęć dydaktycznych i szkoleń użytkowników.

Lekka konstrukcja dobudowanej Czytelni, zastosowanie szklanych ścian zewnętrznych i wewnętrznych ścianek działowych na poziomie parteru budynku, a także spokojna i nowoczesna kolorystyka wnętrza sprawia, iż przestrzeń dostępna dla użytkowników stała się otwarta i zapraszająca do środka, sprzyjając skupieniu i nauce.

Zlokalizowana w holu wejściowym Wypożyczalnia jest łatwiej dostępna i nie koliduje z ciszą obowiązującą w Strefie Nauki. Zamiast tradycyjnej szatni zorganizowano szatnię bezobsługową z szafkami, powstał także nowy węzeł sani-

tarny odpowiadający potrzebom masowo odwiedzających Bibliotekę użytkowników.

Cały budynek został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, a wytyczone drogi ewakuacyjne wraz z nową instalacją przeciwpożarową podniosły poziom bezpieczeństwa zarówno osób przebywających w Bibliotece, jak i księgozbiorów.

W nowej lokalizacji, również na parterze budynku, działają Pracownia Bibliograficzna, Wypożyczalnia Międzybiblioteczna, Oddział Informacji Naukowej i Promocji, a także sekretariat i pokoje dyrektora. Całkowita powierzchnia użytkowa budynku wynosi 3979,83 m², a zmodernizowanego parteru: – 1279,86 m². ■

Muzyczna inauguracja roku akademickiego

Uroczystym koncertem w Akademii Muzycznej w Gdańsku zainaugurowano 7 października br. rok akademicki uczelni zrzeszonych w Radzie Rektorów Województwa Pomorskiego. Podczas uroczystości rektorzy uczelni wręczyli nagrody najlepszym absolwentom i studentom. Absolwenci Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego: **Adrian Szewczyk** z Wydziału Farmaceutycznego i **Michał Kunc** z Wydziału Lekarskiego otrzymali medale *Primus Inter Pares* z rąk rektora GUMed prof. Marcina Gruchały. ■

fol. Krzysztof Mysłkowski

Rektorzy Pomorza debatowali w ECS

Pod hasłem *Gdańsk. Tu rośnie nowe centrum Europy* odbyła się 5 października br. pierwsza debata rektorów uczelni wyższych Pomorza. W spotkaniu udział wzięli: rektor GUMed prof. Marcin Gruchała, rektor UG prof. Jerzy Gwizdała, rektor Politechniki Gdańskiej prof. Jacek Namieśnik, rektor Akademii Morskiej w Gdyni prof. Janusz Zarębski i rektor Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu prof. Jerzy Młynarczyk. Moderatorem był Miłkołaj Chrzan, redaktor naczelny *Gazety Wyborczej Trójmiasto*.

Spotkanie dotyczyło m.in. planów nowych rektorów na nadchodzący rok akademicki i ich sposobów na to, by uczynić pomorskie uczelnie jeszcze bardziej konkurencyjnymi ośrodkami na arenie międzynarodowej. Istotną kwestią dyskusji był rozwój uczelni w oparciu o nowoczesną infrastrukturę i zaplecze naukowo-badawcze, wysoką jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i oczekiwań rynku pracy. Rozmowa dotyczyła również pozycji uczelni wyższych Pomorza w rankingach, w tym Rankingu Uczelni Akademickich 2016 Fundacji Edukacyjnej *Perspektywy*. GUMed plasuje się w nim najlepiej ze wszystkich uczelni Pomorza, zajmując – jako jedyny – miejsce w pierwszej dziesiątce polskich uczelni akademickich. Jest

również liderem jeśli chodzi o umiędzynarodowienie, a także publikacje naukowe i efektywność naukową. W debacie poruszono temat finansowania uczelni wobec nowych ministerialnych wymogów oraz rozwiązań komunikacyjnych, które uczyniłyby uniwersyteckie kampusy miejscami jeszcze bardziej przyjaznymi. Istotny w tej kwestii był głos rektora Gruchały, który podkreślił, że obecne trudności zwłaszcza w obrębie Szpitala są uciążliwe nie tylko dla pracowników i studentów, ale przede wszystkim dla pacjentów.

Organizatorzy zapowiedzieli, że spotkanie nie wyczerpało wszystkich tematów i w nieodległej przyszłości planują zorganizować kolejną tego typu debatę. ■

O nadciśnieniu nad Motławą

Kolejne, piąte już spotkanie *Vilnius-Gdansk Meeting on Hypertension, Kidney Disease and Cardiovascular Protection* odbyło się 23 września 2016 r. się w Gdańsku, w sercu Staro-
rego Miasta. Jego organizatorami byli przedstawiciele Gdań-
skiego Uniwersytetu Medycznego oraz Uniwersytetu Wileń-
skiego. Obrady otworzyli prof. Krzysztof Narkiewicz oraz
prof. Marius Miglinas. Gościem i wykładowcą na Spotkaniu
Wileńskim był rektor GUMed prof. Marcin Gruchała, który
podsumował nowe wytyczne postępowania w niewydolno-
ści serca z 2016 r. W obradach udział wzięli również m.in.:
prof. Alicja Dębska-Ślizień, prof. Ewa Król, prof. Marcin Fijał-
kowski, dr Krzysztof Chlebus oraz prof. Bolesław Rutkowski,
który przewodniczył sesji poświęconej tematyce nefrolo-
gicznej.

Obrady podzielone zostały na cztery panele tematyczne
dotyczące, poza nefrologią, nadciśnienia tętniczego, dysli-
pidemii i niewydolności serca. Słuchacze, zaproszeni goście
z Wilna oraz lekarze gdańskich szpitali mieli możliwość
wysłuchania podsumowania nowych wytycznych w leczeniu
nadciśnienia tętniczego i dyslipidemii, jak również poznania
perspektywy realizacji obowiązujących wytycznych na Litwie
i w Polsce.

Piątkowy wieczór poświęcony był mniej formalnej inte-
gracji środowiska naukowego Uniwersytetu Wileńskiego
i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Kolejnego dnia
goście litewscy odwiedzili teren kampusu GUMed, Collegium
Biomedicum, a także budynek nowego Centrum Medycyny
Inwazyjnej.

Po części oficjalnej, korzystając z pięknej jesiennej pogo-
dy, litewscy goście wybrali się na wspólne zwiedzanie So-
potu. Spotkanie zakończyło się zaproszeniem na kolejne,
szóste spotkanie gdańsko-wileńskie, tym razem na Litwie
w dniach 15-16 września 2017 r.

dr Anna Szyndler,
Klinika Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii

Konferencja *Etyka w medycynie – między teorią a praktyką*

Konferencja poświęcona etyce w medycynie, której organizato-
rami był Zakład Etyki GUMed i Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku
obradowała w Uczelni w dniach 22-24 września br. Komitetowi or-
ganizacyjnemu przewodniczyła dr Anna Paprocka-Lipińska, aktual-
ny kierownik Zakładu Etyki, a Komitetowi naukowemu prof. Janina
Suchorzewska. Uroczysta inauguracja odbyła się w Ratuszu Staro-
miejskim w Gdańsku. Konferencję otworzył interesujący wykład prof.
Mikołaja Majkowicza *Dylematy sumienia lekarzy w aspekcie psycho-
logicznym*. Obrady odbywały się w Auditorium Primum im. prof.
Olgerda Narkiewicza i były zorganizowane w sesjach poświęconych
następującym zagadnieniom: stałość wartości a zmienność norm
w medycynie, wyzwania etyczne współczesnego lekarza, uwarun-
kowania ekonomiczne i organizacyjne współczesnej medycyny
a etyka lekarska oraz etyka a prawo.

Tematem wiodącym Konferencji były zagadnienia dotyczące
etycznych problemów codziennej praktyki lekarskiej. Do wygłosze-
nia referatów zaproszeni zostali nie tylko czołowi przedstawiciele
bioetyki, ale też lekarze klinicyści, którzy mogli przedstawić prak-
tyczne aspekty etycznych i prawnych wyzwań współczesnej medy-
cyny. Z naszej Uczelni referaty wygłaszali specjaliści z zakresu onko-
logii, neonatologii, anestezjologii, medycyny paliatywnej oraz me-
dycyny ratunkowej. Duże zainteresowanie wzbudziły też wystąpienia
dotyczące poglądów na stałość czy zmienność norm etycznych
w rozwijającej się dynamicznie medycynie, a także wobec aktualnych
uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych. Ostatnia sesja
poświęcona relacji między etyką medyczną a obowiązującym prawem

wywołała bardzo interesującą dyskusję między przedstawicielami
prawa, bioetykami i lekarzami. Żałować można, że tak niewielkie
grono mogło w niej uczestniczyć, ponieważ była przykładem jak
należy prowadzić debatę dotyczącą niełatwych tematów, przy sza-
cunku do różnych poglądów. Różnorodność poruszanych na Konfe-
rencji tematów nie pozwala na szersze ich omówienie na łamach
Gazety AMG, ale organizatorzy przewidują publikację materiałów, co
umożliwi zapoznanie się z poruszonymi zagadnieniami szerszemu
gronu lekarzy.

prof. Wiesław Makarewicz

Prezes OIL dr Roman Budziński i kierownik Zakładu Etyki dr Anna Paprocka-Lipińska otwierają konferencję

fol. W. Klemens

Nie tylko o zastosowaniu druku 3D w medycynie

Pierwsze po wakacyjnej przerwie Młodzieżowe Spotkania z Medycyną odbyły się 27 września br. Konferencję otworzyło wystąpienie Kamili Gorlikowskiej i Natalii Zawary, uczennic I LO im. Jana Sobieskiego w Wejherowie dotyczące zaburzeń odżywiania. GUMed reprezentowali lek. Jakub Kłacz z Kliniki Urologii z wykładem pt. *Urologiczne problemy starzejącego się pokolenia naszych dziadków* oraz lekarz stażysta Mikołaj Frankiewicz, który opowiedział o zastosowaniu druku 3D w medycynie. ■

Powołano Radę Narodowego Kongresu Nauki

Prof. Piotr Czauderna, kierownik Kliniki Chirurgii i Urologii Dzieci i Młodzieży, członek Zarządu Towarzystwa Chirurgów Dziecięcych, prezydent Sekcji Chirurgii Dziecięcej Europejskiej Unii Specjalistów Medycznych (UEMS), wiceprzewodniczący Rady Miasta Gdańska, członek Narodowej Rady Rozwoju został powołany przez ministra Jarosława Gowina do Rady Narodowego Kongresu Nauki. Podstawowym zadaniem Rady jest wypracowanie założeń nowej ustawy gruntownie reformującej szkolnictwo wyższe. Jej ostateczny kształt zostanie zaprezentowany we wrześniu 2017 r. w Krakowie podczas Narodowego Kongresu Nauki. Przewodniczącym Rady został prof. Jarosław Górniak z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, twórca Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych UJ. Zaproszenie

do grona debatującego nad przyszłością polskiej nauki przyjęli m.in. prezes Polskiej Akademii Nauk prof. Jerzy Duszyński, były prezes PAN prof. Michał Kleiber, czy też prof. Michał Królikowski. Minister Gowin podkreślił, że zależało mu na tym, aby rada składała się zarówno z doświadczonych, znanych w świecie polskich naukowców, jak i młodych profesorów.

Rada programowa będzie spotykać się co miesiąc podczas konferencji programowych organizowanych w różnych miastach, na których poruszane zostaną kluczowe kwestie dotyczące polskiego szkolnictwa wyższego. Pierwsze konferencje mają być poświęcone m.in. umiędzynarodowieniu polskiej nauki, rozwojowi humanistyki i współpracy nauki z biznesem. ■

UCK z akredytacją Ministerstwa Zdrowia

Uroczystość wręczenia certyfikatu Uniwersyteckiemu Centrum Klinicznemu odbyła się 19 września br. w Centrum Medycyny Inwazyjnej. Dyrektor naczelna UCK **Ewa Książek-Bator** otrzymała go z rąk Michała Bedlickiego z Centrum Monitorowania Jakości w Służbie Zdrowia w Krakowie. Certyfikat jest ukoronowaniem kilkuletnich przygotowań do wizyty akredytacyjnej, która odbyła się w UCK w dniach 2-4 marca 2016 r. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz województwa, Uczelni, pracownicy UCK oraz dyrektorzy szpitali z regionu. W trakcie spotkania można było usłyszeć prezentacje o postrzeganiu koncepcji niezgodności i zdarzeń niepożądanych przez pracowników UCK, wyniki analizy satysfakcji naszych pacjentów, jak również ciekawą perspektywę lekarską w odniesieniu do uciążliwości przygotowań do trudnego wyzwania, jakie stanowi akredytacja.

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne uzyskało również certyfikat *Szpital bez bólu* na kolejne trzy lata. Decyzję podjęło

Polskie Towarzystwo Badania Bólu 22 czerwca br. w Krakowie. Certyfikat otrzymują placówki, które spełniają określone kryteria i przez to przyczyniają się do podniesienia jakości uśmierzania bólu pooperacyjnego w polskich szpitalach. ■

Dobre wyniki absolwentów

Absolwenci Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, którzy ukończyli studia ponad dwa lata temu zajęli pierwsze miejsce w jesiennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK). Lekarze, którzy ukończyli Uczelnię w ostatnich dwóch latach uzyskali czwarty wynik, a absolwenci zdający po raz pierwszy – piąty. Do egzaminu przystąpiło w całym kraju 5933 osoby. Maksymalny wynik wyniósł 176, a minimalny 54 punkty. Siedemset sześćdziesięciu zdających uzyskało wynik poniżej 56%. Maksymalna liczba możliwych do zdobycia punktów wyniosła 194, a 6 zadań zostało unieważnionych przez Zespół rozpatrujący zastrzeżenia.

Czwarte miejsce w jesiennej sesji Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego (LDEK) 2016 r. zajęli absolwenci Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, którzy są bezpośrednio po studiach lub ukończyli Uczelnię w ciągu ostatnich dwóch lat. Na tym samym miejscu uplasowali się dentyści, którzy otrzymali dyplom

w GUMed ponad dwa lata. Do egzaminu przystąpiło w całym kraju 1375 osób. Maksymalny wynik wyniósł 172, a minimalny 51 punktów. Dwustu osiemdziesięciu sześciu zdających uzyskało wynik poniżej 56%. Maksymalna liczba możliwych do zdobycia punktów wyniosła 194, a 6 zadań zostało unieważnionych przez Zespół rozpatrujący zastrzeżenia.

Więcej na <https://www.cem.edu.pl/index.php>. ■

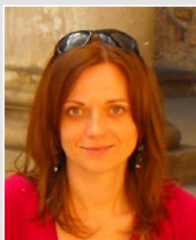
Dofinansowanie dla projektu GUMed

Gdański Uniwersytet Medyczny otrzymał dofinansowanie na realizację projektu *Nowa infrastruktura i wyposażenie pracowni warsztatowych dla potrzeb kierunków o profilu praktycznym w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym i Akademii Pomorskiej w Słupsku* złożonego w ramach Działania 4.2 Infrastruktura uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Kwota dofinansowania wyniesie 15 139 221,40 zł. Na liście rankingowej projekt GUMed uplasował się na pozycji pierwszej i otrzymał 92,5 pkt. Umowę o dofinansowaniu Projektu podpisali 25 października br. prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia GUMed prof. Jacek Bigda, marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk oraz wicemarszałek województwa pomorskiego Wiesław Byczkowski.

Głównym celem Projektu jest dostosowanie oferty dydaktycznej do aktualnych potrzeb rynku pracy poprzez poprawę jakości kształcenia studentów kierunków medycznych o profilu praktycznym oraz doposażenie infrastruktury dydaktycznej Wydziału Farmaceutycznego. ■

Naukowiec w rządowym programie Chin

Dr Anna Lass z Zakładu Parazytologii Tropikalnej została zaproszona do udziału w rządowym programie *Chin High level foreign experts project*, którego celem jest wymiana doświadczeń i pomoc w rozwoju kluczowych laboratoriów diagnostycznych w Chinach. W ramach programu dr Lass spędzi 3 miesiące w Qinghai Academy of Animal and Veterinary Sciences w Chinach, gdzie wraz z zespołem chińskim oraz międzynarodową grupą pod przewodnictwem prof. Panagiotisa Karanisa zrealizuje projekt *Molecular biology based detection and identification of animal sourced pathogens – technology research*. ■

Na Kongresie we Florencji

Dr hab. Jacek Kot z Krajowego Ośrodka Medycyny Hiperbarycznej IMMiT uczestniczył jako zaproszony wykładowca w 5 Kongresie Światowej Unii Towarzystw Leczenia Ran (World Union of Wound Healing Society, WUWHS), który odbywał się we Florencji w dniach 25-29 września 2016 r. Zaprezentował dwa wykłady: *Standards and guidelines for HBOT safety* oraz *Bacterial flora of soft tissue infections in patients treated with HBOT*. W Kongresie uczestniczyło ponad 4000 osób z 70 krajów. Wśród 350 zaproszonych wykładowców z całego świata było trzech Polaków. Warsztaty, sympozja, sesje posterowe i ustne oraz prezentacje komercyjne odbywały się w równoległe w 10 potokach. Więcej informacji na stronie www.WUWHS2016.com. ■

Sukces studentek SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii

Anna Rożnowska, studentka V roku Wydziału Lekarskiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego uczestniczyła w dniach 27-31 sierpnia 2016 r. w Kongresie Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego w Rzymie (ESC Congress Rome 2016). Doniesienie zjazdowe zatytułowane *Can Air Pollution Break Your Heart?* autorstwa A. Rożnowskiej, A. Nowackiej i A. Przystup zostało zakwalifikowane do sesji plakatu Managing Risk from Behaviour and Environment. Praca powstała w ramach SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii GUMed pod nadzorem prof. Marcina Fijałkowskiego. ■

Chirurg GUMed uczestnikiem ESRA

Prof. Jacek Zieliński z Katedry i Kliniki Chirurgii Onkologicznej uczestniczył w dniach 7-10 września 2016 r. w 35 Międzynarodowym Zjeździe Europejskiego Towarzystwa Regionalnej Anestezji i Leczenia Bólu (35nd Annual The European Society of Regional Anesthesia & Pain Therapy, ESRA). Ceremonia otwarcia Zjazdu i obrady odbyły się w centrum konferencyjnym w Maastricht w Holandii (Maastricht Main Congress Entrance). Doniesienie zjazdowe prof. Zielińskiego zatytułowane *The role bupivacaine of local anesthetic wound before the surgical incision on selected parameters in breast surgery* zostało zakwalifikowane do sesji leczenia bólu pooperacyjnego u chorych poddanych częściowej resekcji gruczołu piersiowego. ■

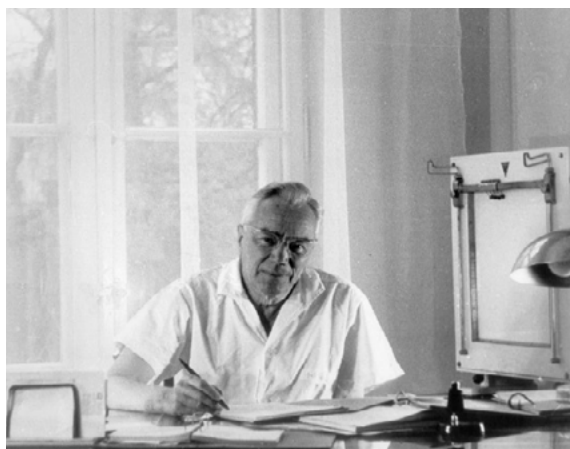
Klinika na peryferiach

– ostatni rozdział? (cz. 2)

dr Aleksander Stanek

Zainteresowania kliniczne oraz działalność naukowa

Od początku istnienia Kliniki jej zainteresowania koncentrowały się wokół problemów chirurgii wątroby, dróg żółciowych, przewodu pokarmowego oraz chorób gruczołów wydzielania wewnętrznego. Należy również wspomnieć o leczeniu elektrostymulacją zaburzeń rytmu serca i pierwszym wszczęciu przez profesora Z. Kieturakisa stymulatora serca w 1963 r. u chorego z zespołem Morgagni-Adamsa-Stokesa. Zabiegi te dzisiaj są całkowicie w rękach kardiologów, wtedy jednak pozostawały domeną chirurgii. Przez lata owocowała dobra współpraca z zespołem internistów pod wodzą prof. Mieczysława Gamskiego – z dr. S. Kozłowskim, J. Grezlikowskim (późniejszym ordynatorem Oddziału Kardiologii Szpitala na Zaspie), a następnie również dr Grażyną Świątecką, późniejszą profesorką i kierowniczką Kliniki Kardiologii. Z perspektywy lat mogły się wydawać one mało chirurgicznie zaawansowanymi procedurami, sprowadzającymi się głównie do poszukiwania dostępu do żyły odpromieniowej, a następnie satysfakcjonującego położenia końcówki elektrody w prawej komorze, ale wtedy, do połowy lat 80. XX w. traktowaliśmy to bardzo poważnie, jako etap szkolenia ogólnochirurgicznego. Najłatwiejsze zresztą było znalezienie naczyń. Gorzej jeśli progi stymulacji określone przy pomocy niebieskiej skrzynki, wielokrotnie klejonej plastrem, obsługiwanej przez kardiologów były zbyt wysokie. Wtedy od nowa trzeba było poszukiwać odpowiedniejszego miejsca. A więc nudne, żmudne i w istocie mało chirurgiczne. Niektórzy koledzy (w moich czasach) byli w tym szczególnie dobrzy i preferowani przez kardiologów – dr Ignaczak (w nieco wcześniejszych latach), Głowacki i Orzelski. Ja na pewno nie należałem do tej grupy. W początkowych latach w sąsiadującej Klinice Chorób Wewnętrznych pracował prof. Jakub Penson, wyśmienity internista nefrolog, rektor dwóch kadencji AMG oraz jego uczennica, w przyszłości również rektor i kierowniczka Kliniki – prof. Barbara Krupa-Wojciechowska. Nasza bliska współpraca umożliwiająca niemal od początku skoncentrowanie się np. na zagadnieniach patologii nadnerczy i ich leczenia chirurgicznego, przetrwała próby czasu. Przez wiele lat zabiegi wyśmienicie wykonywane przez mojego nauczyciela i wychowawcę – prof. Wajdę, usuwał je z dostępu tylko-bocznego pozaotrzewnowo na otwarto, włącznie z guzami chromochłonnymi. Nie sposób pominąć przy tym osoby doc. Aleksandra Lewińskiego, który opracował i wprowadził zespół zasad znieczulenia i prowadzenia okołoooperacyjnego chorych z guzem chromochłonnym. Po

Profesor Zdzisław Kieturakis w gabinecie, 1968 r.

latach okazało się, że Klinika należała do pierwszej trójki jednostek zajmujących się w Polsce leczeniem guzów nadnerczy. Temu też zagadnieniu poświęcona była monografia prof. Wajdy, wydana jako jeden z tomów biblioteki Polskiego Przeglądu Chirurgicznego.

Kolejnym krokiem w rozwoju metod leczenia guzów nadnerczy było wprowadzenie do praktyki klinicznej zabiegów małoinwazyjnych w 1998 r., w czym miałem zaszczyt uczestniczyć. O ile wiem zabiegi na otwarto i videoskopowe, nadal wykonywane są w UCK. Chirurgia endokrynologiczna była zresztą jednym z głównych zainteresowań Kliniki. Dominowały, poza nadnerczami i ich patologią, zagadnienia związane z patologią gruczołu tarczowego, przytarczyc i trzustki. Przed laty nowatorskim elementem w postępie chirurgii endokrynologicznej było opracowanie przygotowania przedoperacyjnego, prowadzenie śród- i pooperacyjne u chorych leczonych z powodu guzów chromochłonnnych nadnerczy. Do innych osiągnięć należy zaliczyć stworzenie ujednoliconego schematu diagnostycznego, określenie zakresu zabiegu operacyjnego oraz leczenia uzupełniającego u chorych leczonych z powodu raka tarczycy, wola guzowatego i wola nadczynnego. Z początkiem lat 80. XX w. wprowadzono w Klinice, jako jednym z pierwszych ośrodków w Polsce, metodę biopsji aspiracyjnej, cienkoigłowej gruczołu tarczowego, pozwalającą na zwiększenie szans przedoperacyjnego rozpoznania raka tarczycy oraz dzięki doskonałej współpracy z Katedrą Anatomii Patologicznej, wprowadzono rutynowe śródoperacyjne badanie histopatologiczne. W ostatnim okresie działania Kliniki, od około 1998 r., poszerzono zakres zainteresowań o leczenie operacyjne w przypadkach pierwotnej i wtórnej nadczynności przytar- ➤

Podczas jednego z obchodów

Zespół Kliniki – od lewej siedzą: A. Kręglewski, M. Dżoga-Litwinowicz, prof. Z. Wajda, doc. Z. Gruca, E. Szałach; stoją od lewej: A. Babicki, A. Gryniewicz, E. Olbromski, J. Sieczkowski, T. Fiutowski, Z. Śledziński, M. Dobosz, B. Kwiecińska, R. Marczewski, P. Juskiewicz, J. Lachiński, J. Głowacki, A. Stanek, T. Wysocki

- » czyc. W tym celu stworzono bank tkanek pozwalający na przechowywanie fragmentów przytarczyc z możliwością ich wszczepienia w przypadku wystąpienia niedoczynności. Badania cytogenetyczne i molekularne guzów tarczycy i przytarczyc, mające na celu poznanie patofizjologii i określenie udziału czynników genetycznych stało się osią zainteresowań naukowych Kliniki u schyłku jej działalności. Byłoby nieuczciwie nie wspomnieć o wzorowej współpracy z internistami zainteresowanymi zagadnieniami endokrynologii – prof. Romualdą Komarnicką i Jej wychowankiem – obecnym prof. Krzysztofem Sworczakiem. Jednak jednym z głównych zainteresowań Kliniki od momentu jej powołania była chirurgia gastroenterologiczna. Chirurgia żołądka i dwunastnicy stała się przedmiotem wielu doniesień naukowych, a dominującym tematem dotyczącym górnego odcinka było leczenie chirurgiczne choroby wrzodowej i raka żołądka. Liczne publikacje dotyczyły problemu następstw po wycięciu żołądka u młodych osób, wyników leczenia operacyjnego choroby wrzodowej dwunastnicy drogą przecięcia nerwu błędnego. Wiele prac doktorskich i habilitacyjnych powstało w oparciu o prace doświadczalne wykonywane na zwierzętach (psy, koty, świnie) i ten kierunek prac doświadczalnych był bardzo popularny niemal do końca

działalności Kliniki w opracowaniu różnych zagadnień omówionych poniżej. Wobec aktualnych niezmiennie restrykcyjnych przepisów dotyczących prac na zwierzętach, trudno w to uwierzyć, ale tak właśnie było. Trochę mi wstyd dzisiaj popatrzeć w oczy swojemu psu... Na szczęście już chyba teraz inaczej planuje się badania doświadczalne. Nawiasem mówiąc, kto jeszcze dzisiaj pamięta niebawale wówczas często wykonywany zabieg przecięcia nerwów błędnych (wagotomia) z zabiegami drenażującymi w leczeniu choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy? Jeszcze w czasie, kiedy zaczynałem pracę, były to równie często przeprowadzane zabiegi, jak wycięcie (na otwarto) pęcherzyka żółciowego. W latach 80. XX w., wraz z wprowadzeniem do prac Kliniki endoskopii, z sukcesem wprowadzono nowatorskie (jak na owe czasy) metody tamowania krwawienia z górnego odcinka przewodu pokarmowego drogą endoskopii. Bez wątpienia w kraju ich prekursorem był kolega Piotr Juskiewicz. Dzięki endoskopii nasze dyżury w okresach wiosenno-jeziennych zmieniły całkowicie swój przebieg. Udało się pomóc bardzo licznym chorym, a młodym asystentom przyniosło to ulgę w wielogodzinnych próbach zatrzymania krwawienia, m.in. drogą przepłukiwania lodowątą solą fizjologiczną żołądka. Trudno jest sobie wyobrazić chirurgię gastroenterologiczną bez rutynowego stosowania endoskopii diagnostycznej lub leczniczej. Początki tej metody w Klinice sięgają początku lat 80. XX w. i wiążą się z osobą kolegi Piotra Juskiewicza, pracującego obecnie w Kanadzie, wspomagającego od początku przez obecnego prof. Marka Dobosza. W 1986 r. Klinika, jako jeden z pierwszych ośrodków w Polsce, wprowadziła endoskopowe tamowanie krwawień z górnego odcinka przewodu pokarmowego przy pomocy metody iniekcyjnej. Badania nad optymalnym sposobem postępowania w krwawiących owrzodzeniach trawiennych żołądka i dwunastnicy trwały przez szereg lat i doprowadziły do optymalizacji postępowania u chorych z wysokim ryzykiem nawrotu krwawienia, a następnie wczesnego, powtórnego ostryknięcia krwawiącego naczynia fibrynowym klejem tkankowym. Od czasu wprowadzenia do praktyki klinicznej endoskopowej wstecznej cholangio-pankreatografii w 1989 r., zespół endoskopowy zajmował się diagnostyką i leczeniem chorób w obrębie dróg żółciowych i trzustkowych, jako jedyny poza Katedrą Gastroenterologii AMG. Endoskopowo usuwano kamienie z dróg żółciowych, wykonywano protezowanie dróg żółciowych i trzustkowych, wykonywano również cholangioskopie (systemem *mother – baby*). Szczególnym zainteresowaniem Kliniki było endoskopowe leczenie przetok żółciowych i trzustkowych. Do rutynowych zabiegów należało usuwanie polipów jelita grubego i diagnostyka krwawień z dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Przy współudziale kolegów z Kliniki Urologii wykonywano hydrodynamiczną litotrypsję (z czasem zarzuconą).

Chirurgia wątroby i dróg żółciowych należała do jednych z najważniejszych zainteresowań klinicznych i naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem leczenia kalectwa dróg żółciowych. Warto pamiętać, że leczeniu chirurgicznemu

kamicy dróg żółciowych poświęcona była praca habilitacyjna założyciela Kliniki – prof. Kieturakisa. Nie sposób też nie wspomnieć o prekursorskiej roli, jaką odegrała Klinika w kraju we wprowadzaniu metod chirurgii małoinwazyjnej, początkowo skupionej na leczeniu laparoskopowym kamicy pęcherzyka żółciowego. Jako czwarty ośrodek w Polsce, a pierwszy w Polsce Północnej, w 1992 r. Klinika zaczęła wykonywać zabiegi minimalnie inwazyjne – wycięcia pęcherzyka żółciowego. Początkowo metodę stosowano w niepowikłanej kamicy pęcherzyka żółciowego, szybko jednak poszerzono zakres zabiegów laparoskopowych o operacje przepuklin pachwinowych z dostępu przezbrzusznego – TAPP (*transabdominal, transperitoneal approach*), laparoskopową cholangiografię śródoperacyjną, laparoskopowe wyłonienie sztucznego odbytu w nieoperacyjnym raku jelita grubego, splenektomie w wybranych schorzeniach śledziony (głównie w ITP – *idiopathic thrombocytopenic purpura*), nefrektomie u wybranych chorych z nadciśnieniem pochodzenia nerkowego i nerką hipoplastyczną. U schyłku lat 90. XX w. z powodzeniem wprowadzono do praktyki codziennej również zabiegi laparoskopowe guzów nadnerczy, torakoskopie z przecięciem nerwów trzewnych u chorych z przewlekłym bólem brzucha. Po moim wyjeździe do Afryki, młodszy kolega z powodzeniem przejął pałeczkę, twórczo rozwijając w Klinice chirurgię małoinwazyjną, wprowadzając m.in. fundoplikację laparoskopową, a później, już w nowej placówce również zabiegi w leczeniu nadpotliwości i w ostatnich latach w leczeniu otyłości patologicznej. Jak sądzę, bez etapu w rozwoju chirurgicznym w Klinice na Kieturakisa nie dokoniliby tak znaczących postępów.

Chirurgia doświadczalna od początkowych niemal lat towarzyszyła działalności klinicznej zespołu. Prace doświadczalne i wyniki w nich uzyskiwane były podstawą do uzyskania stopnia doktora i doktora habilitowanego w blisko 35% wśród otrzymanych godności naukowych. Jednym z często badanych zagadnień były wielorakie aspekty przecięcia nerwu błędnego, szeroko kiedyś wykonywane w leczeniu choroby wrzodowej dwunastnicy. Powstało na ten temat szereg prac doktorskich i habilitacyjnych. W naturalny i oczywisty (postęp wiedzy) sposób w późniejszym okresie podstawowym problemem badawczym stała się patogeneza i sposoby leczenia doświadczalnego ostrego zapalenia trzustki (OZT). W latach 80. XX w. powstał szereg prac naukowych na temat wpływu inhibitorów enzymów trzustkowych na przebieg OZT. Badano również wpływ aprotyny i glukagonu na zaburzenia krzepnięcia i fibrynolizy. W następnych pracach prowadzono doświadczenia nad zaburzeniami hemodynamicznymi i rolą syntetycznych inhibitorów proteaz oraz blokerów kanału wapniowego w OZT. W latach 90. XX w. kontynuowano badania nad patogenezą ostrego zapalenia trzustki, a w szczególności rolą wolnych rodników oraz zaburzeń mikrokrążenia narządowego. Badano wpływ wymiataczy wolnych rodników, a także czynników poprawiających mikrokrążenie trzustkowe – tlenku azotu, heparyny i prokainy. Poza OZT, przedmiotem badań doświadczalnych były również problemy patogenezy i leczenia doświadczalnego,

nieswoistego zapalenia jelita grubego, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń mikrokrążenia w ścianie jelita.

Przez blisko 40 lat prace z zakresu chirurgii doświadczalnej były wykonywane przy użyciu do badań zwierząt doświadczalnych – psów, świń, kotów, szczurów i myszy. Były to czasy, kiedy dostęp zwierząt był o wiele łatwiejszy i nie wymagał uzyskiwania zgody odpowiednich instytucji, a nacisk ze strony obrońców ochrony przyrody nie miał takiej siły sprawczej. Mimo wszystko szkoda dzisiaj tych tabunów biednych zwierząt, zwłaszcza psów i kotów.

Przez lata w pracę naukową Kliniki włączony był również, jako pełnoprawny uczestnik, zespół anestezjologiczny. U zarania pracy w Klinice anestezjologowie skupiali swą uwagę na podstawach naukowych przygotowania i prowadzenia okołooperacyjnego chorych z guzami chromocłonowymi nadnerczy oraz powikłań zachłystowych w praktyce anestezjologicznej. Później zainteresowano się zagadnieniami leczenia przewlekłych bólów jamy brzusznej, w przebiegu chorób trzustki przy pomocy neurolizy splotu trzewnego, stosowania opioidów w znieczuleniu regionalnym, zastosowaniu akupunktury w leczeniu zespołów bólowych różnego pochodzenia oraz elektrostymulacji w leczeniu bólu przewlekłego. Osoby zainteresowane wyczerpującą informacją i bibliografią całego dorobku naukowego Kliniki odsyłam do np. rocznicowego opracowania dziejów Kliniki z 1998 r. Wyrazem uznania środowiska chirurgicznego dla Kliniki było powierzenie jej kierownikom i zespołom organizacji zjazdów naukowych i konferencji Towarzystwa Chirurgów Polskich, wśród których największe znaczenie miał 61 Zjazd Towarzystwa Chirurgów Polskich w dniach 17-19 września 2003 r., pod przewodnictwem prof. Zbigniewa Grucy, prezesa Towarzystwa Chirurgów Polskich. Zjazd ten o tyle ważny, że w trakcie jego obrad zapadła decyzja o zamknięciu Kliniki i przeniesieniu zespołu do I Kliniki Chirurgii do PSK 1.

W 50-letniej historii pracownicy Katedry i Kliniki byli autorami 920 prac naukowych. Reprezentowali Klinikę na ponad 50 sympozjach zagranicznych, zjazdach i kongresach oraz ponad 150 razy na 75 zjazdach krajowych. Samodzielni pracownicy naukowcy byli członkami następujących komisji Polskiej Akademii Nauk: Komisji Urazowej, Komisji Patofizjologii Klinicznej, Komisji Gastroenterologii i Hepatologii, Komitetu Terapii Doświadczalnej, Komitetu Terapii Chirurgicznej. Wielu członków zespołu klinicznego przewodniczyło sesjom naukowym i brało udział w pracach komitetów naukowych – prof. Zdzisław Wajda przewodniczył 5 kongre- ➤

Zebrań w Klinice

Z. Gruca z prof. Z. Kieturakisem podczas omawiania rentgenogramu

► som Eurochirurgii, prof. Zbigniew Gruca prowadził sesję podczas Europejskiego Kongresu Anestezjologów, a piszącemu te słowa przypadł zaszczyt współprzewodniczyć sesji w trakcie Eurochirurgii w Barcelonie w 1995 r. Działalność naukowa pracowników Kliniki została wyróżniona 11 nagrodami Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz 12 Nagrodami Rektora AMG. Klinika zorganizowała i współorganizowała 18 zjazdów i sympozjów, z wymienionym uprzednio zjazdem TChP w Gdańsku kończącym jej działalność w 2003 r. Profesorowie i adiunkci byli członkami redakcji czasopism naukowych – prof. Z. Wajda redakcji *Polskiego Przeglądu Chirurgicznego*, kwartalnika *Acta Endoscopica Polona* i *Gastroenterologii Polskiej* oraz pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady Naukowej Wideochirurgii, a prof. M. Dobosz wchodził w owym czasie w skład redakcji *Nuclear Medicine Review*. Pracownicy Kliniki byli również członkami chirurgicznych towarzystw naukowych – prof. Wajda Włoskiego Towarzystwa Chirurgicznego, European Society for Study of AAP, Polsko-Japońskiego Towarzystwa Chirurgów, International Surgical Society, Międzynarodowego Towarzystwa Chirurgów Przewodu Pokarmowego oraz przez szereg kadencji był zastępcą sekretarza generalnego Eurochirurgii. Profesor Z. Gruca był członkiem International Surgical Society, Europejskiego Towarzystwa Badań Podstawowych, Surgical Infection Association Europe, Polsko-Japońskiego Towarzystwa Chirurgów. Docent Z. Śledziński był członkiem European Society for Study of AAP, The Oxygen Society i The Biochemical Society, docent M. Dobosz należał do Association of European Young Medical Scientists, New York Academy of Science, International Gastrosurgical Club oraz European Association for Endoscopic Surgery (EAES). Piszący te słowa był członkiem Association of European Young Medical Scientists i EAES (jeden z czterech przedstawicieli z Polski) w Advisory Committee.

Klinika współpracowała z wieloma uczelniami zagranicznymi:

- z Uniwersytetem w Leeds (UK) oraz Uniwersytetem Heinricha Heinego w Dusseldorfie nad projektem *Copernicus – Information technology for quality of assurance in acute abdominal pain management in Europe*;

- z Uniwersytetem w Nagoi (Japonia) w zakresie badań doświadczalnych nad patogenezą ostrego zapalenia trzustki;
- z Kliniką Chirurgii Uniwersytetu w Ankonie (Włochy), prowadząc wspólne badania nad doświadczalnym ostrym zapaleniem trzustki;
- z Uniwersytetem Ernst-Moritz-Arndt w Greifswaldzie (Niemcy) w ramach programu Socrates.

Klinika owocnie współpracowała z wieloma placówkami medycznymi w Polsce, prowadząc wspólne badania m.in. z Kliniką Chirurgii AM w Białymstoku w programie dotyczącym diagnostyki i leczenia raka trzustki w Polsce Północnej. Bardzo bliska i wieloletnia współpraca toczyła się również między gdańską Kliniką a Kliniką Chirurgii Gastroenterologicznej Collegium Medicum UJ w Krakowie. Dotyczyła ona przyczyn opóźnionej diagnostyki raka żołądka u chorych leczonych chirurgicznie. Natomiast z Instytutem Mikrobiologii Collegium Medicum UJ współpracowano w zakresie opracowania i wdrożenia programu kontroli zakażeń szpitalnych w oddziałach zabiegowych. Tak bliska współpraca z ośrodkami zagranicznymi była następstwem odbytych staży i szkoleń. Jeszcze we wczesnych latach działalności Kliniki, dzięki kontaktom ich kierownika prof. Z. Kieturakisa, odbyli dwuletnie staże w UK – prof. Wajda w Coventry, a prof. Gruca w Cardiff. Szereg kolegów odbyło staże we Włoszech, Skandynawii, Holandii, Niemczech, Francji i Belgii. Od czasu wprowadzenia systemu grantów uczelnianych i KBN-owskich, Klinika została wykonawcą 14 projektów, zarówno klinicznych, jak i doświadczalnych.

O wartości instytucji decydują przede wszystkim ludzie je tworzący oraz pracujący w nich przez lata, nie mury czy infrastruktura, choć oczywiście są niezmiennie ważne. Klinika miała szczęście do dobrych kierowników. Założycielem Kliniki był **Zdzisław Aleksander Kieturakis**, absolwent USB w Wilnie i ostatni adiunkt Kliniki Chirurgii w Wilnie. Ponieważ w 2004 r. ukazała się monografia poświęcona Z. Kieturakisowi, pióra prof. Z. Wajdy, czuję się zwolniony z przytaczania szczegółów biograficznych. Nie byłbym w stanie dorównać w tym mojemu Mistrzowi i Nauczycielowi. Co dla nas, asystentów Kliniki było ważne i znamienne, wszyscy nasi starsi koledzy z profesorami włącznie mówili o swoim nauczycielu tylko w superlatywach. Na każdym kroku podkreślali, że starają się Go naśladować, jednogłośnie podkreślając mistrzostwo techniki operacyjnej, delikatność, precyzję i doskonałe obycie kliniczne. Zwykł mówić, że *chirurg to internista, który umie operować*. Podkreślano zawsze styl Profesora, elegancję, kulturę osobistą, dżentelmenię i opanowanie, dzięki którym nigdy nie musiał okazywać zdenerwowania lub zniecierpliwienia. Miał, podobnie jak Jego następcy, umiejętność dokonywania wyborów personalnych, dzięki którym zapewnił kontynuację i dalszy rozwój instytucji w czasie, kiedy Go zabrakło. Z opowiadań osób niezwiązanych z Kliniką wynikało, że był po prostu dobrym, ciepłym i życzliwym ludziom człowiekiem. Kiedy gromadziłem materiały do pracy o Klinice Chirurgii w USB, miałem przyjemność rozmawiać m.in. z dr. Leonardem Pikielem, wybitnym pato-

morfologiem, który uczył wiele pokoleń studenckich, a obecnie pracuje w Szpitalu na Zaspie. Ojciec dr. Pikiela był przed wojną właścicielem dużego sklepu, jak się to wówczas mówiło bławatnego, co w latach stalinowskich skutkowało stygmatyzacją kapitalisty i oczywiście niemożliwością dostania się na Akademię Medyczną, jako że o przyjęciu decydowała w dużym stopniu opinia czynnika społecznego, czyli członków partii i ZMP w komisji rekrutacyjnej. Oczywiście poza tym czynnikiem w skład komisji wchodził też i profesorowie, w tym m.in. prof. Kieturakis, który powołując się na swój okres wileński, scharakteryzował ojca dr. Pikiela jako *proletariusza, który bardzo ciężko pracował w malutkim straganie bławatnym, cierpiąc uciemiężenie ze strony kapitalistów*.

Profesor Z. Kieturakis, sam będąc wzorem dla swoich wychowanków, stosunkowo późno założył rodzinę i takie też nastawienie sugerował swoim pracownikom. Uzasadniając łatwiejszym zdobyciem kwalifikacji i tytułów naukowych w pierwszej kolejności, aby rodziny nie musiały być narażone na stałą nieobecność mężów i ojców. Oczywiście nikt nie był karany za odejście od tej zasady. Tak jak wspominał po latach uczeń Profesora – Zdzisław Wajda... *był (Profesor)... niezwykle eleganckim w sposobie bycia, niesłychanie towarzyskim, lubił przyjęcia. Dowodem więzi z nami, asystentami było nasze coroczne uczestnictwo w jego domu, w czasie imienin, na które zapraszał wszystkich swoich najbliższych przyjaciół... zmieniał się w gospodarza czyniącego honory domu, wprawiając tym nas w zakłopotanie. A następnego dnia twarda codzienność i wszystko wracało w ramy klinicznego rygoru. Był człowiekiem pełnym humoru, elegancji, można rzec wytwornym, z gestem, krytycznym, wyjątkowej kultury osobistej, akademickiej, klinicznej, której wielokrotnie nam przypominał i uczył... Był jednym z tych, którzy stworzyli swój własny styl, przez co wywierał swój niespotykany wpływ na otoczenie. Tworzył swoją historię za życia jako doskonały chirurg, o wspaniałych rękach i sercu... Pozostał dla nas, w pamięci, Mistrzem, którego pragnęlibyśmy umieć naśladować, stać się jego odbiciem*.

Profesor Kieturakis zmarł 7 listopada 1971 r. W rok później uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Gdańsku nadano imię profesora Kieturakisa ulicy, przy której stał Szpital. Kilka lat przed śmiercią Profesora, społeczeństwo obdarzyło Go godnością Gdańszczanina XX-lecia, a w 2012 r. sali wykładowej w nowym szpitalu zabiegowym CMI GUMed nadano Jego imię. Po krótkim, kilkumiesięcznym okresie pełnienia obowiązków przez doc. Świąć, kolejnym kierownikiem został doskonały chirurg, ówczesny docent, późniejszy profesor, **Zdzisław Marian Wajda**. Kierował instytucją przez 27 lat, o blisko 6 lat dłużej od swego nauczyciela. Tworczo rozwinął wszystkie nadane uprzednio kierunki rozwoju Kliniki. Doktor *honoris causa* GUMed, rektor dwóch kadencji Akademii Medycznej w Gdańsku i jedyny chirurg na tym stanowisku. Nawet tych kilka informacji świadczy o klasie i indywidualności kierownika Kliniki. Ponieważ Profesor jest wciąż aktywny na wielu polach, nie jest zreczenie pisać o nim w czasie przeszłym. Całkiem niedawno ukazała się też Jego książka

wspomnieniowa, w której zawarta jest historia życia, dokonania, sukcesy i wspomnienia mojego nauczyciela. Jeśli nie jest już dostępna (za niski nakład!), to spróbuję tylko przybliżyć kilka informacji. Urodzony w Toruniu 20 maja 1927 r., całe życie związany był z Gdynią i Gdańskiem. Syn kapitana marynarki wojennej w II RP. Trudne losy wojenne, które rzuciły rodzinę poza Wybrzeże nie przeszkodziły w kontynuacji nauki na tajnych kompletach. Po powrocie do Gdyni w 1945 r. kontynuował naukę. Matura i rozpoczęcie studiów w Akademii Lekarskiej, to ważne przystanki w życiu przyszłego chirurga. Studia rozpoczęte w 1947 r., zakończone dyplomem lekarza w 1952 r., były czasem krystalizacji zainteresowań i początkiem szkolenia chirurgicznego. Jako jeden z wybijających się członków Studenckiego Koła Naukowego, prowadzonego przez docenta Wiktora Taubenfliegla, został młodszym asystentem jeszcze w trakcie studiów. Wyrazem fascynacji chirurga było zamieszkanie w Klinice, co znakomicie zwiększało dostępność do sal chorych i operacyjnych, ciągłość obserwacji chorych i możliwość pomocy w dyżurach kolegom nawet, kiedy samemu nie było się na liście dyżurów. Niezakłócony tok szkolenia (poza powołaniami do szkoły oficerów rezerwy w Śremie, gdzie ćwiczyli również późniejsi profesorowie chirurgii, m.in. Tadeusz Tołłoczko i Tadeusz Orłowski) umożliwiły stosunkowo szybkie uzyskanie obu stopni specjalizacyjnych z zakresu chirurgii ogólnej. W kilka lat po specjalizacji młody chirurg z powodzeniem obronił doktorat na podstawie pracy *Doświadczalna ocena wpływu podwiązania tętnicy wątrobowej właściwej na regenerację wątroby w doświadczalnej marskości*. Dwuletni pobyt w Coventry, mieście doszczętnie zniszczonym nalotami dywanowymi podczas II wojny światowej, rozszerzył zakres operacyjny doświadczonego już przecież chirurga. Ale przede wszystkim ukształtował, nadając mu rys brytyjskiej kultury medycznej i stosowania zasad postępowania rodem z NHS wobec chorych, zespołu chirurgicznego i personelu. Rutyną były odbywane w co czwarty poniedziałek zebrania kliniczne, w trakcie których omawiane były zgony i powikłania. Szukano wtedy źródeł niepowodzeń i sposobów ich uniknięcia w przyszłości. Comiesięczne zebrania we wszystkich brytyjskich oddziałach (nie tylko chirurgicznych) nazywają się Mortality&Morbidity i są jednym z najważniejszych elementów systemu dbałości o bezpieczeństwo chorych. Governance. Być może trudno w to uwierzyć dzisiejszej młodzieży chirurgicznej, ale Profesor nigdy nie sprawdzał czasu naszego przybycia i opuszczenia Kliniki. Nie podpisałem w Klinice na łukowej liście obecności ani razu przez 20 lat pracy, proszę o łagodny wymiar kary. Także dla mojego Szefa (również i jego następcy prof. Grucy) i nauczyciela. Bezmyślna dyscyplina, często dla wykazania wyższości... no właśnie czyje, nie służę jak sądzę, dobrze świadomym swych obowiązków pracownikom. Mam tylko złe doświadczenia z krótkiego czasu pracy w Centrali, kiedy półżywi asystenci podsypiali podczas raportów ważnych dla zdających je oraz przejmujących oddział. Oczywiście byliśmy zawsze na czas, na sali operacyjnej lub w oddziale, ale też, jeśli było ►►

Zebranie aktualnych i byłych pracowników w sprawie zamknięcia Kliniki

» trzeba pozostawaliśmy długo, długo, po godzinach. Chorzy i studenci byli najważniejsi. I dobrze o tym wiedzieliśmy.

Po powrocie z UK, po wykonaniu serii badań doświadczalnych i klinicznych dotyczących zapobiegania i leczenia nieszczelności kikuta dwunastnicy, po wycięciu żołądka, doktor medycyny Zdzisław Wajda uzyskał tytuł doktora habilitowanego w 1971 r. Rok po śmierci Profesora Kieturakisa docent Wajda został kierownikiem III Kliniki Chirurgii. Nazwa Kliniki z upływem czasu ulegała zmianom. W latach 1984-1987 Profesor był prorektorem ds. klinicznych. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1978 r., a zwyczajnego w 1989 r. Był doskonałym organizatorem. Klinika dwukrotnie została poddana generalnemu remontowi bez przerywania działalności. Miarą wielkości jako Szefa, była, moim zdaniem odwaga w obsadzaniu odpowiedzialnych stanowisk młodymi członkami zespołu. Stworzył w 1986 r. pracownię endoskopii z wyposażeniem pozwalającym na zabiegi diagnostyczne i terapeutyczne przewodu pokarmowego, powierzając jej kierowanie jednemu z młodszych stażem asystentów – koledze Piotrowi Juskiewiczowi, a następnie po jego wyjeździe z kraju, koledze Markowi Doboszowi. Świetny rozwój pracowni był potwierdzeniem słuszności dokonanego wyboru. Podobnie odważną decyzją było polecenie rozwinięcia działalności laparoskopowej koledze Januszowi Orzelskiemu i autorowi opracowania w 1988 r. Klinika dzięki wielkiemu poparciu metody małoinwazyjnej przez Szefa, stała się jedną z wiodących w Polsce. Dorobek naukowy profesora Z. Wajdy zawiera się w ponad 540 pozycjach – pracach drukowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Pomijam sumaryczną wartość IF, bo te informacje zainteresowani Czytelnicy znajdą z łatwością w bibliografii Biblioteki Głównej GUMed. Jest też Profesor autorem wielu książek z dziedziny chirurgii, wśród których za najcenniejszą uważa się monografię dotyczącą chirurgii nadnerczy. Szczególnie cenna jest też książka *Zdzisław Aleksander Kieturakis 1904-1971 w stulecie urodzin*. W 2006 r. pod redakcją Profesora wydana została unikatowa pozycja *Z dziejów gdańskiej chirurgii akademickiej i dyscyplin zabiegowych oraz anestezjologii w 60-lecie Akademii Medycznej w Gdańsku (1945-2005)*. Zwieńczeniem działalności wydawniczej było wydanie wspomnień w 2014 r. *Chirurgia życiowym wyborem, fascy-*

nacją. Profesor Zdzisław Wajda był (oczywiście nadal JEST – odwiedzam zawsze profesora przy okazji wizyty w Polsce), szefem wymagającym, przede wszystkim od siebie i od nas asystentów rzetelności w wykonywanej pracy. Uczciwości wobec chorego i wobec kolegów z zespołu. Towarzyszyło nam duże poczucie bezpieczeństwa, bo mogliśmy zawsze prosić Profesora o pomoc w sprawach zawodowych, ale i prywatnych. Nigdy pomocy nie odmawiał. Również pracownikom Szpitala, służby zdrowia i ich rodzinom, których zresztą zawsze operował osobiście. W innych sprawach, również i tych życiowo, choć niemiedycznie ważnych niejednokrotnie telefon Kierownika Kliniki rozwiązywał problem. Być może dzisiaj już trudno w to uwierzyć, ale wszyscy traktowaliśmy to jako standard postępowania, który niektórzy z Jego uczniów zapewne przenieśli na grunt swoich, nowych, samodzielnych stanowisk. O tej opiekuńczości Szefa miałem okazję przekonać się nawet w najtrudniejszych chwilach w życiu, na wiele lat po opuszczeniu murów Kliniki. Pomógł, nieproszony...

Profesor, na pozór surowy, miał poczucie humoru i dystans do siebie oraz otaczającej rzeczywistości. Kiedy podczas jednego z wielomiesięcznych remontów, odbywanych bez przerywania normalnej pracy, z ostrymi dyżurami włącznie, zobaczył w trakcie obchodu prowizoryczne rozwiązanie hydraulików (wielki pan Czapiewski – szef brygady remontowej szpitala!), spinające sieci zasilania wodnego sal operacyjnych, w wyjątkowo skomplikowany sposób (delikatnie mówiąc), krzyknął: *Jezus Maria! Challenger*. Dla niepamiętających, był to wahadłowiec – prom kosmiczny USA.

Wobec sporej fluktuacji kadr, zwłaszcza w okresie wczesnych lat 80., trudno było Szefowi szybko nauczyć się nazwisk wszystkich młodych adeptów i nazywać ich bez pudła. Stąd na użytek własny, ale i (z czasem) innych, posługiwał się przydomkami lub określeniami, zazwyczaj niezwykle trafnymi. Stąd w zespole byli: Oszołomek, Szwagier, Chińczyk z krzywymi nogami, Betonowa rączka, Angielski klerk, Agent czy Brodac. Zdziwieni bardzo byłiby Czytelnicy, po rozszyfrowaniu ich. Barwny, kliniczny język Profesora składał się również z określeń wyrażających dezaprobatę. Z wyraźnym jej stopniowaniem. Najłagodniejszym określeniem był an-cymonek. Gorzej było zasłużyć na przydomek troglodyty. Ale już najbardziej obciążające było podpadnięcie pod kategorię oni. Tu kłopot jednak był inny, bo nie wiadomo przez lata było, czy oni... to my, czy też oni to ci. Oni wsypujący piasek w tryby lub wkładający kij w szprychy. Ale Profesor wie, co próbują zrobić... i niech oni sobie nie myślą! Po latach okazało się, że miał rację. Jak zawsze zresztą. Myśleli...

Za swój największy sukces życiowy uważa Profesor wychowanie grupy uczniów. Kontynuował i twórczo rozwinął gdańską, sięgającą tradycjami wileńskiej, uniwersytecką szkołę chirurgii. Przez lata, będąc kierownikiem specjalizacji, wyszkolił ponad czterdziestu chirurgów, wpajając nam zasady kultury klinicznej. Był promotorem dziesięciu prac doktorskich i patronem trzech prac habilitacyjnych. Był inicjatorem rekonsekrowania Kaplicy św. Kosmy i Damiana, patronów gdańskiego cechu chirurgów i balwierzy w Ko-

ściele Mariackim w Gdańsku 1997 r. To jedyna taka kaplica w Polsce i w niej inaugurowane są co roku kolejne lata działalności gdańskiego oddziału Towarzystwa Chirurgów Polskich.

Po zakończeniu czynnej kariery zawodowej, poświęcił się czynnie działalności w Stowarzyszeniu Klub Dżentelmena, w którym pełnił funkcję prezesa. Odszedł na emeryturę w 1997 r., pełniąc jeszcze przez kolejne dwa lata funkcję rektora AMG.

Z dniem pierwszego października 1997 r. kierownictwo Kliniki objął prof. **Zbigniew Gruca**, uczeń i wychowanek prof. Kieturakisa. Pozostał na tym stanowisku przez 6 lat, do chwili likwidacji Kliniki we wrześniu 2003 r. Zbigniew Gruca urodził się we Włodzimierzu Wołyńskim, po 1945 r. po zmianie granic wraz z rodziną przeniósł się do Kościerzyny, gdzie uzyskał w 1951 r. maturę. Studia medyczne odbył w latach 1951-1957 w gdańskiej *Alma Mater*. Przed podjęciem studiów i w ich trakcie uprawiał koszykówkę w GKS Wybrzeże. W trakcie studiów był aktywnym członkiem Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice i zaraz po uzyskaniu dyplomu podjął w niej pracę. Od początków działalności klinicznej był niezmiernie czynnie zaangażowany w działalność naukową, biorąc udział w licznych pracach doświadczalnych. Czas ten został przerwany na 2 lata, kiedy w okresie 1959-1961 odbywał służbę wojskową jako lekarz okrętowy Marynarki Wojennej na ORP Wicher. W latach 1964-1965 uczestniczył w stażu naukowo-szkoleniowym w Cardiff University w Walii, gdzie znalazł się dzięki poparciu ministra zdrowia dr. Sztachelskiego, przyjaciela prof. Kieturakisa, również jednego z przesiedleńców z Wilna. Pobyt w UK zaowocował zainteresowaniem torakochirurgią, obok już znanej i wykonywanej chirurgii przewodu pokarmowego. Specjalizację drugiego stopnia z chirurgii ogólnej uzyskał w 1966 r. W tym samym roku, na podstawie pracy *Próba uszczelnienia kikuta oskrzelowego wolnym płatem okostnej* uzyskał tytuł doktora nauk medycznych, zaś habilitację w 1973 r. na podstawie pracy *Zmiany ukrwienia serca pod wpływem obocznego krążenia z zakresu tętnicy krezkowej górnej*. Tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1987 r., a profesora zwyczajnego w 1996 r. W latach 1975-1977 był wykładowcą (visiting professor) w Ahmadu Bello University w Zarii (Kaduna State), w północnej, subsaharyjskiej części Nigerii. Wtedy jeszcze względnie bezpiecznej części Afryki Zachodniej, na długo przed powstaniem Boko Haram, gałęzi Al-Kaidy. Członek Towarzystwa Chirurgów Polskich i jego prezes w latach 2001-2003. Profesor Gruca był jednym z założycieli i wieloletnim przewodniczącym Sekcji Zakażeń Chirurgicznych Towarzystwa Chirurgów Polskich. Jest członkiem wielu międzynarodowych towarzystw naukowych. Podczas swojej krótkiej kadencji zdołał twórczo rozwinąć technikę operacyjną gruczołu tarczowego i przytarczyc, z wykorzystaniem zaawansowanych technik preparacyjnych i śródoperacyjnej lokalizacji przytarczyc. Był wielkim entuzjastą chirurgii małoinwazyjnej, promując jej zastosowanie w chirurgicznym leczeniu samoistnej małopłytkowości, zachęcając nas do wykonywania (we współpracy z Kliniką Hematologii) lapa-

Wystawa poświęcona historii Kliniki

roskopowej splenectomii, co stało się standardem w leczeniu ITP (Idiopathic Thrombocytopenic Purpura). Był też żarliwym propagatorem videoskopowego usuwania guzów nadnerczy. Dzięki współpracy z profesorem Krzysztofem Leksowskim z Kliniki Chirurgii AM w Bydgoszczy wprowadzono w Klinice do praktyki zabiegi torakoskopowego przecięcia nerwów trzewnych w leczeniu zespołów bólów przewlekłych jamy brzusznej w przewlekłym zapaleniu trzustki i nowotworach narządów jamy brzusznej. Rozwinięty również został w trakcie kierownictwa profesora Grucy zakres laparoskopowych zabiegów w obrębie przewodu pokarmowego o zabiegi fundoplikacji. Jako kierownik profesor Gruca okazywał duże zaufanie i promował młodzież chirurgiczną, która w 1998 r. stanowiła 50% składu osobowego, by niebawem powiększyć się o kolejnych dwoje pracowników. Świetne kontakty zagraniczne owocowały licznymi wizytami chirurgów z zagranicy i odwiedzinami ośrodków w Europie Zachodniej przez pracowników Kliniki, a także zorganizowania sympozjum Association of European Young Medical Scientists w Sopocie. Profesor Zbigniew Gruca był chirurgiem z krwi i kości. Zawsze gotów nieść pomoc i radę młodszym kolegom. Jest pełnym ciepła i kultury człowiekiem, entuzjastą sportu, codziennie grającym rano przed pracą w tenisa ziemnego. Przez wiele lat uczestniczył również w meczach piłki nożnej drużyny szpitalnej jako środkowy ataku. Zdarzyło mi się kiedyś kibicować drużynie klinicznej w meczu z zespołem Szpitala Wojewódzkiego, obecnie Copernicus, jako kontuzjowany, czasowo wspierający duchowo kolegów, środkowy obrońca – wymiatacz. Tak wymiatałem w jednym z meczów w maju 1984 r., że już nigdy nie było mi dane wspomagać drużyny. W rzeczonym meczu, w którym kibicowałem, w ataku grało dwóch, z daleka bardzo podobnych zawodników, którzy z powodu postury i z uwagi na spore niedobory owłosienia byli ludożę do siebie podobni. Jednym z nich był właśnie prof. Gruca, a drugim kolega Arkadiusz Mikszewicz z Kliniki Urologii, obecny ordynator Oddziału Urologii w Szpitalu na Zaspie. Po nieudanym ataku na bramkę, niezakończonym wyskokiem i główką, w emocji zacząłem krzyczeć: *Łysy! Wyskocz!*, kierując te słowa do kolegi Mikszewicza... Zawodnik odwrócił się i zobaczyłem profesora Grucę. Nigdy nie usłyszałem na ten temat żadnych uwag. Legendarne były mecze szachowe podczas wtorkowych dyżurów (stały dzień w grafiku docenta/profesor Grucy) ►►

▶ między nim a kolegą Chybickim, który zazwyczaj wygrywał. No, chyba że badacze ogłoszą inne wyniki.

Wzorem swojego nauczyciela – profesora Kieturakisa, prof. Gruca organizował imieniny w hotelu „Marina”, na które zapraszał również asystentów Kliniki i anestezjologów. Imprezy były bardzo sympatyczne i zwykle przeciągały się do rana. Zakończenie pracy i przejście prof. Z. Grucy na emeryturę wiąże się ze zjazdem Towarzystwa Chirurgów Polskich w Gdańsku we wrześniu 2003 r. Głównym organizatorem był prezes TChP prof. Zbigniew Gruca. Zjazd udany, zakończony sukcesem organizacyjnym i wysokim poziomem naukowym obrad oraz likwidacją Kliniki. Nie można było z tym poczekać?

Zespół

Nie jest tajemnicą, że wartością III Kliniki Chirurgii, wraz z jej kolejnymi wcieleniami nomenklaturowymi, był zespół. Nieprzypadkowo, bo przynależność do niego była dla nas i jest również po latach powodem do dumy. Dobór do Kliniki, głównie poprzez działalność w kole naukowym powodował, że już w chwili zostania pełnoprawnym ogniwem tej sprawnie działającej maszyny, znaliśmy się i lubiliśmy. Wydaje się, że w jakiś sposób byliśmy rozpoznawalni (myślę również o naszych starszych kolegach), rozpoznawalni, jako ci od Wajdy lub Grucy (a przedtem od Kieturakisa). Tradycją Kliniki były dobre, nieformalne relacje międzyludzkie. Dbał o nie prof. Kieturakis, kultywowali również prof. Wajda i Gruca. Okazją były m.in. coroczne opłatki przed świętami Bożego Narodzenia lub dzielenie jajkiem przed Wielkanocą. Zawsze przy udziale zespołu pielęgniarskiego. Tradycją są nadal organizowane z okazji Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy Śledziki, gdzie spotykają się seniorzy Kliniki. Przez lata, pomimo znacznego zaangażowania w życie Kliniki, kwitło życie towarzyskie. Organizowane przez lata nieformalne imprezy kliniczne, podczas których nowo przyjęci specjaliści, świeżo promowani doktorzy medycyny lub docenci podejmowali pozostałych kolegów. Tradycją były spotkania starszego pokolenia w Grand Hotelu, w restauracji Kubicki, później po latach wznowione przez moje pokolenie czy wreszcie imprezy plenerowe w sopockim Borodzieju. Częste też były (zwłaszcza w okresie około stanu wojennego) spotkania w domach prywatnych. Wiele z tych imprez pozostawiało po sobie barwne wspomnienia. Jak choćby nocne spotkanie doktorów Gołyńskiego i Majeranowskiego z hipotetyczną foką, która według wracających z imprezy w Ku-

bickim, miała pływać w Motławie. Przez pewien czas, nikt (poza nimi) w to nie chciał uwierzyć, kładąc te sensacje na karb zmęczenia i późnej pory. Jakież było zdziwienie, kiedy po kilku dniach gazety codzienne odnotowywały pojawienie się tego ssaka w Motławie. Podczas reaktywowanych w latach 80. spotkań w Kubickim, nazywanych obiadami czwartkowymi, tradycją było deklamowanie wierszy, podobnie jak to miało miejsce kiedyś za króla Stasia. Różnych autorów i o różnym nasileniu liryki. Dobrze rozwijająca się tradycja na pewnym etapie została zastopowana przez nieukontentowane nieuczestniczace w nich małżonki. Za dużo liryki? Równie popularne stały się otwarcia sezonu piłkarskiego, zwykle sprowadzające się do meczów rozgrywanych z zaprzyjaźnionym zespołem futbolistów ze Szpitala Wojewódzkiego, po których odbywały się wspólne biesiady. W czasach słusznie minionych nie można było oficjalnie nabyć beczki piwa, która była jednym ze stałych punktów inauguracji. Nie pamiętam skąd kolega Dobosz wziął pomysł, by dokonywać zakupu jako Klub Hodowców Kaczek. Chyba była też dostępna jakaś pieczętka o takiej treści. Moim zadaniem była strona organizacyjna, bo dysponowałem maszyną do pisania marki Łucznik i mieszkalem nieopodal browaru. Po zatwierdzeniu zakupu przez dział sprzedaży Browaru Gdańskiego, reszta była już dziecinnie prosta. Doskonały nastrój nie opuszczał również uczestników spotkań w sopockim Borodzieju. Zarówno tych, którzy bawili się z dzikami (o dziwo! w nocy podobnymi do psów), jak i tych, którzy przed nimi chronili się na pobliskim drzewie. Profesor Wajda zaproszony na inaugurację sezonu w Borodzieju właśnie wtedy stał się jego gorącym entuzjastą i od tamtego czasu kilka zjazdów chirurgicznych wykorzystywało miejsce dla organizacji pikników lub spotkań nieformalnych.

Innymi formami życia kulturalnego były *Szopki kliniczne*, podczas których kliniczni satyrycy w dowcipny, wierszowany sposób opisywali kolegów. W starszym pokoleniu zajmowali się tym prof. Brunon Imieliński oraz doktor Sławomir Gołyński. Niestety zapis magnetyczny przestał istnieć, z chwilą nieświadomego wykorzystania taśm do nagrań muzyki big-beatowej przez Maćka Kieturakisa, ku oburzeniu autorów. Gdyby Maciek wiedział, co na tych taśmach było. O wiele korzystniej wyglądała sytuacja młodszego pokolenia – kol. Dobosza, Dobrowolskiego i Dymckiego, bo Ich kuplety przetrwały w formie drukowanej i czekają na publikację w *Polskim Przeglądzie Chirurgicznym*. Tradycją było duże zaangażowanie znacznej części zespołu w życie sportowe. Miało ono swój początek we wczesnych latach, kiedy docent Taubenfligel organizował w Klinice rozgrywki w tenisie stołowym. Doktor Andrzej Rzepecki (członek kadry Polski w rzucie młotem) przez lata trenował w gipsowni, zachęcając swoim przykładem kolegów do sportu. Do dzisiaj zresztą jest mistrzem świata seniorów – w swojej grupie wiekowej, czemu sprzyja dobry klimat do treningu w Afryce Południowej. Profesor Gruca był czynnym, ligowym koszykarzem, by następnie przez lata grać w tenisa ziemnego codziennie, przed pracą. Kolega Andrzej Kręglewski był

członkiem młodzieżowej kadry Polski w koszykówce. Doktor Janusz Chybicki był członkiem młodzieżowej kadry Polski w siatkówce, a po zakończeniu kariery zawodniczej, przez lata grał w reprezentacji AMG jako asystent, regularnie (przez 20 lat) zdobywając liczne medale i wyróżnienia dla najlepszego zawodnika turnieju. Bardzo podobnie ułożyła się kariera sportowa profesora Dobosza, który jeszcze całkiem niedawno wspomagał czynnie reaktywowaną drużynę piłki ręcznej w Uczelni. Wielokrotnie zdobywał laury najlepszego zawodnika wśród studentów i lekarzy. We wczesnych latach osiemdziesiątych powstał przy klinice Akademicko-Kliniczny Klub Sportowy Lazaret Dolne Miasto. Zachował się nawet protokół z zebrania założycielskiego, zawierający szereg bardzo ciekawych propozycji rozwoju życia sportowego w szpitalu na Kieturakisa. Niestety, m.in. jakoś pisma wyklucza jego publikację w tym opracowaniu. Prezesem Klubu był dr Zbigniew Śledziński. Patrząc na zdjęcie drużyny piłki nożnej z 1984 r., trudno jest oprzeć się wrażeniu, że czołowi zawodnicy grają dzisiaj równie znaczące role w życiu Uczelni, medycyny gdańskiej i ogólnokrajowym życiu medycznym. A niektórzy nawet zostali wytransferowani i grają w ligach zagranicznych.

Zespół kliniczny był bardzo bogaty w indywidualności i siłą rzeczy o wielu kolegach już wspomniałem. Brakuje jednak wciąż w tym zestawieniu sylwetki docenta Wiktora Taubenfliegla, który był pierwszym opiekunem Studenckiego Koła Naukowego. Mimo znacznej różnicy wieku, łączyły go więzi przyjaźni z późniejszym kierownikiem Kliniki – doktorem Zdzisławem Wajdą. Przyjaźń przetrwała również przymusowe opuszczenie kraju po marcu 1968 r., na długo przed dobrą zmianą. Docent był niezwykle barwną postacią. Był szczęśliwym właścicielem samochodu osobowego Warszawa, z sezonowo (w okresie letnim), wymontowywanymi drzwiami dla wygody i poprawy działania klimatyzacji. Przyjeżdżał również do Kliniki czasem na koniu i ten (przwiązany do płotu) czekał na właściciela do jego zakończenia pracy. Usłyszałem również o intencji poszukiwania Stalina przy użyciu rektoskopu na dictum usłyszane od jednego z współbiesiadników, gdzie ma dyktatora. Jak się to skończyło dla obu, trudno powiedzieć, ale na pewno spotkało w ogóle docenta Taubenfliegla sporo nieprzyjemności z aresztowaniem przez Urząd Bezpieczeństwa w czasach stalinowskich łącznie. Czy związane to było z intencją użycia rektoskopu czy też z jego udziałem w Brygadach Międzynarodowych w Hiszpanii w wojnie domowej, czy też z doświadczeniami z frontu indochińskiego, dzisiaj trudno jest powiedzieć.

U schyłku lat 90. wydawało się, że sytuacja Kliniki była stabilna. Ponad 50-letnia tradycja instytucji, dobrze wyszkolony, choć młody zespół, niekwestionowana pozycja w kraju (prezes Towarzystwa Chirurgów Polskich) kierownika, którym został prof. Z. Gruca oraz opiekuńcze skrzydła rektora prof. Z. Wajdy wydawały się chronić wystarczająco instytucję. Szpital chroniły też siły pozamaterialne (Szpital pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny), cieszył się też przyjaźnią metropolity gdańskiego arcybiskupa T. Gocłow-

skiego. Po kilku latach jednak trudna finansowa sytuacja wszystkich jednostek służby zdrowia w Polsce stała się również udziałem PSK nr 3, a Kliniki Chirurgii w szczególności. Zmaterializowały się profetyczne słowa prof. Z. Wajdy o mitycznych onych. Klinika została rozwiązana 15 września 2003 r., po 55 latach nieprzerwanej działalności, a zespół dołączono do konkurencyjnej Kliniki Chirurgii przy ul. Dębinki. Planowana wówczas sprzedaż nieruchomości, dla ratowania sytuacji ekonomicznej UCK powiodła się dopiero w tym roku, po 13 latach.

Po latach wielokrotnie zastanawiałem się, na czym polegało zjawisko o nazwie Klinika Chirurgii na Łąkowej, później na Kieturakisa? Z całą pewnością był to pewien fenomen. Uważam, że ponadczasowy i ponadśrodowiskowy. Czy wynikał tylko z indywidualności i wielkości szefów? Czy siłę stanowił zespół niepowtarzalnych indywidualności? A może też i nie bez znaczenia było to, że się zwyczajnie lubiliśmy i szanowaliśmy? Bo pracę i miejsce na pewno lubiliśmy. Odcisnęły one na nas wszystkich, byłych pracownikach, niezapomniane, ponadczasowe wspomnienia, nauczyły zawodu, wpoili system wartości, który trafnie oddawało używane przez prof. Wajdę określenie – kultura kliniczna. Czy ten fenomen jest możliwy dzisiaj, po latach? Obawiam się, że już nie. Czasy są już krańcowo inne. W tamtych latach nie było dyktatu ekonomii, Narodowego Funduszu Zdrowia, Kas Chorych, kontraktów, wyścigu szczurów, nieustannej konkurencji o chorego, prywatnych praktyk, pościgu za coraz lepszymi samochodami, wyjazdami zagranicznymi etc. Czy byliśmy mniej szczęśliwi? Wątpię w to bardzo.

Czy sprzedaż budynku to ostatni rozdział w historii Kliniki? Mam wrażenie, że nie. Proszę rozejrzeć się, jak wiele z tego fenomenu wciąż jest wokół Państwa czytających te słowa – ludzie, zjawiska i tradycje funkcjonują. Oby jak najdłużej.

dr Aleksander Stanek

Dziękuję bardzo prof. Bolesławowi Rutkowskiemu za propozycję napisania o Klinice. Wykorzystałem w pracy m.in. informacje z książki Aleksandra Masłowskiego *Historia Dolnego Miasta do 1945 roku*, wydanej nakładem Biblioteczki Dolnego Miasta, Gdańsk 2016, *Zarysu dziejów chirurgii polskiej* pod red. Wojciecha Noszczyka, PZWL 2011, wydawnictw rocznicowych Kliniki i innych.

Komentarz do artykułu na stronie 22.

Wielce Szanowny Panie Redaktorze,

Doceniając trud włożony przez Autora artykułu *Klinika na peryferiach – ostatni rozdział? (cz. 1)* (*Gazeta AMG* 10/2016, s. 26-31) stwierdzam z przykrością, że nie ustrzegł się on podania błędnych informacji, pominięcia ważnych osiągnięć, zdarzeń oraz błędów w pisowni nazwisk pracujących niegdyś z nim kolegów lekarzy. Jako były pracownik Kliniki, z którą pozostawałem związany przez 24 lata i w której uzyskałem wszystkie szczeble swojej zawodowej kariery odczuwam potrzebę ich skorygowania.

W artykule pominięto takie znaczące wydarzenie w Klinice, jak m.in. dokonane w 1963 r., po raz pierwszy w Polsce wszczepienie przez prof. Z. Kieturakisa rozrusznika serca u chorego z zespołem Morgani-Adams-Stokesa. Także po raz pierwszy w Gdańsku w Klinice wycięto pęcherzyk żółciowy techniką laparoskopową. Dr Piotr Juskiewicz, jako jeden z pierwszych w Polsce, pod kierunkiem prof. Z. Wajdy wprowadził endoskopowe tamowanie krwawień w chorobach żołądka i dwunastnicy.

Błędna jest informacja, że Jerzy Senyk, późniejszy profesor Kliniki Torakochirurgicznej Uniwersytetu w Lund (Szwecja) był absolwentem innej uczelni; ukończył on studia w AMG w 1964 r. Wymieniając nazwiska pracujących w Klinice lekarzy Autor pominął kilku kolegów: Marka Dobosza, Tomasza Fiutowskiego, Janusza Głowackiego, Piotra Juskiewicza, Andrzeja Łachińskiego i Marii Wewel. Rażące błędy występują w imionach i nazwiskach koleżanek: nie Elżbieta Kołodziejska, a Elżbieta Kołodziejczyk, nie Irena Szpiller, a Izabela Szpiller-Tymińska, nie Krystyna Karasiewicz, a Krystyna Karasiewicz-Kucharska, nie Małgorzata Strojwas, a Małgorzata Strójwās.

Pisanie artykułu dotyczącego historii jest zajęciem trudnym. Wielka szkoda, że Autor nie zadał sobie trudu sprawdzenia tych danych, a przynajmniej nie podjął próby skonsultowania tekstu z kimś z dość licznej jeszcze grupy żyjących byłych pracowników Kliniki.

Z wyrazami szacunku i poważania,
dr Jerzy Kossak

Komentarz Autora

Bardzo dziękuję za przesłanie mi kopii listu dr. Jerzego Kossaka. Cieszę się, że mój tekst o Klinice Chirurgii z ulicy prof. Kieturakisa wzbudził zainteresowanie, nawet jeśli to są negatywne emocje. Wprawdzie zastrzegłem we wstępie, że nie aspiruję do miana historyka medycyny, a jedynie starałem się nieco odtworzyć ducha i materii naszej wspólnej z dr. Kossakiem Kliniki. Oczywiście ubolewam nad niepełnymi informacjami, nieścisłymi danymi lub, co najważniejsze pominiętymi nazwiskami kolegów, z którymi miałem przyjemność pracować przez 20 lat. Wszystkich kolegów, a w szczególności prof. Marka Dobosza, dr. Tomasza Fiutowskiego, dr. Janusza Głowackiego i prof. Jacka Łachińskiego przepraszam za pominięcie ich nazwisk w *passusie* omawiającym kolejne grupy pracowników przyjętych do Kliniki. Dla oddania prawdy historycznej muszę dodać, że koledzy ci zostali pracownikami Kliniki w czasie, gdy kierownikiem był prof. Zdzisław Wajda. Oczywiście dr Jerzy Senyk był absolwentem Wydziału Lekarskiego AMG, po wcześniejszym uzyskaniu dyplomu lekarza stomatologii w Akademii Medycznej we Wrocławiu. Dr Elżbietę Kołodziejczyk będę przepraszal osobiście podczas najbliższego pobytu w Gdańsku. Podobnie będę próbował przeprosić dr Izabelę Szpiller-Tymińską oraz dr Krystynę Karasiewicz-Kucharską za pominięcie ich pełnych nazwisk po mężu. Bardzo przepraszam rodzinę śp. dr Marii Wewel za pominięcie Jej nazwiska w składzie zespołu anestezjologicznego. Natomiast dr Małgorzatę Strójwās powinien przeprosić koncern Apple za brak polskich czcionek w dostępnym mi edytorze tekstu.

Odnosnie pozostałych uwag merytorycznych dr. Kossaka, mam nadzieję, że wyjaśniły się w sposób naturalny po przeczytaniu drugiej części tekstu, gdzie znajdzie odpowiedzi na swoje pytania.

Zachęcam gorąco kolegów z byłej Kliniki bądź przedstawicieli młodszego pokolenia do podjęcia trudu napisania monografii Kliniki, by wypełnić tę wciąż białą plamę w historii naszej Uczelni. Zwłaszcza, że będąc na miejscu w Gdańsku będą mieli większe szanse na dotarcie do materiałów źródłowych, archiwalnych, źródeł osobowych i innych.

Z poważaniem,
dr Aleksander Stanek

Dzień Narodowy Królestwa Arabii Saudyjskiej

Rektor **prof. Marcin Gruchała**, dziekan Wydziału Lekarskiego **prof. Maria Dudziak**, dr **Sławomir Wójcik**, kierownik Uczelnianego Centrum Rekrutacji oraz **Ewa Kiszka**, kierownik Działu Współpracy z Zagranicą, Promocji i Projektów Rozwojowych uczestniczyli w obchodach 86 rocznicy Dnia Narodowego Królestwa Arabii Saudyjskiej. Jubileusz odbył się 20 września br. w War-

szawie. Delegacja GUMed uczestniczyła w uroczystości na zaproszenie attache Sami Saad Alfageih. Współpraca między GUMed a Królestwem Arabii Saudyjskiej trwa już blisko 10 lat. Pierwszych 7 Saudyjczyków (w tym jedna kobieta) już zakończyło studia na kierunku lekarskim anglojęzycznym. Obecnie w GUMed studiuje blisko 100 osób z KSA. ■

TAJEMNICE Z MUZEALNEJ PÓŁKI

Uważny Czytelnik najnowszego numeru *Biuletynu Muzeum GUMed* lub odwiedzający wystawę *Medycyna elektryczna, czyli Dział ds. Aparatury* z pewnością zwrócił uwagę na niewielką latarkę lekarską, będącą jednym z najpopularniejszych i najbardziej pożądanych artykułów dostępnych w sklepiu dr Gadżet.

Od skonstruowania latarki minęło już niemal 120 lat. Źródła zgodnie podają, że urządzenie takie skonstruował w 1898 r. Conrad Huber, rozpoczynając tym samym karierę jednego z najpopularniejszych sprzętów codziennego użytku. Od 1906 r. latarki Conrada Hubera produkowane są pod nazwą Eveready®. W ciągu 110 lat trafiły zapewne do milio-

nów użytkowników na całym świecie. Wraz z postępem technicznym latarki ulegały, ulegają i będą ulegać zmianom i modyfikacjom, niezmiennie służąc do swego pierwotnego celu – oświetlania miejsc pogrążonych w ciemności.

Zastosowanie wolframowego żarnika (1910 r.), systemu wielokrotnego ładowania (1967 r.), zapewnienie wodoodporności latarki (1970 r.), a wreszcie wprowadzenie latarek halogenowych (1984 r.) i wyposażonych w diody LED (1996 r.) to tylko niektóre z licznych wspomnianych wyżej usprawnień, jakim podlegał produkt skonstruowany przez Conrada Hubera.

Rozpoczynając kolejny, piąty już rok *Tajemnic z muzealnej półki*, opowiadając o ekspozycie, który znaleźć można na wspomnianej we wstępie wystawie, pragniemy zwrócić uwagę na jeszcze jedną istotną sprawę: rolę muzeum uniwersyteckiego nie tylko w odnajdowaniu i ochronie pamiątek przeszłości, mających wartość historyczną lub emocjonalną, lecz również na trosce o najnowsze dziedzictwo i tradycję uniwersytecką. Dzięki temu rzadziej być może po latach wspominać będziemy ze smutkiem – *Szkoda, że nie zachowaliśmy TEGO i TEGO na pamiątkę, że gdzie się zawie-ruszyło...* Jak echo powraca często zadawane pytanie: czy to się nadaje do Muzeum? Odpowiedź – obecność białej niewielkiej kieszonkowej latarki z napisem Gdański Uniwersytet Medyczny w kolekcji Muzeum GUMed nie budzi żadnych wątpliwości.

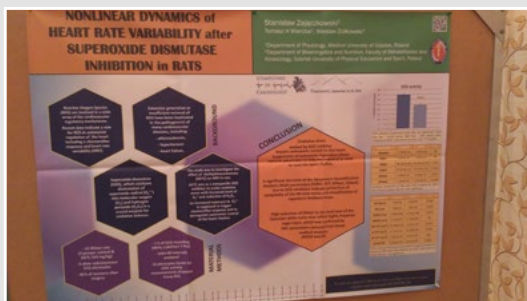
Latarka ta sprawdza się również doskonale w codziennej praktyce, umieszczona bezpiecznie w kieszonce firmowego fartucha.

dr Marek Bukowski,
Muzeum GUMed

Każdego ósmego dnia miesiąca na stronie internetowej www.gumed.edu.pl prezentowany jest wybrany obiekt z kolekcji Muzeum GUMed. Wszystkie eksponaty zostaną zaprezentowane podczas specjalnej wystawy jesienią 2017 roku.

Sukces doktoranta

Mgr Stanisław Zajęczkowski, doktorant z Katedry i Zakładu Fizjologii uczestniczył w dniach 11-14 września 2016 r. w prestiżowej konferencji Computing in Cardiology 2016 (CinC2016), która w tym roku odbyła się w Vancouver w Kanadzie. Doniesienie zjazdowe zatytułowane *Nonlinear Dynamics of Heart Rate Variability after Superoxide Dismutase Inhibition in Rats* zostało zakwalifikowane do sesji *HeartRate Variability*. Praca powstała pod nadzorem dr. hab. Tomasza Wierzbę. Zostanie również opublikowana w czasopiśmie *Computing in Cardiology* w formie pełnotekstowego artykułu dostępnego online w systemie Open Access. Dzięki powtórnemu uczestnictwu w Konferencji mgr Zajęcz-

kowski zyskał status członka Computers in Cardiology, Inc. z prawem głosu. Wśród kilkuset uczestników Konferencji było trzech Polaków. Więcej na <http://www.cinc.org/>. ■

Na marginesie mojej publikacji w *Gazecie AMG*

Z uwagi na fakt, że na poruszane w moim artykule pt. *O Gazecie AMG... i nie tylko* (3/2016) kwestie, w kolejnych numerach naszej *Gazety* zareagowało kilku profesorów, a ja nie ze wszystkimi się w pełni zgadzam, znowu zabieram głos.

Z całkowitym zdziwieniem zauważyłam, że przy okazji mojego pytania, dlaczego w naszej Uczelni honoruje się profesorów dopiero, gdy osiągną wiek sędziwy, w wypowiedziach dwóch panów profesorów niejako na plan pierwszy (co zupełnie nie było moją intencją) wyłoniła się wątpliwość czy w ogóle tytułem doctor *honoris causa* należy honorować swoich własnych badaczy. Takiego tematu nie poruszałam, gdyż według mojego rozumienia tej sprawy – to „najoczywistsza oczywistość”, że jeśli profesor ma odpowiednie zasługi, to powinnością otoczenia jest dostrzeżenie tego i uhonorowanie stosowną nagrodą. Doktoraty honorowe otrzymuje się za zasługi dla danej Uczelni, nauki, ludzkości. Naturalnie, że inne uczelnie mogą również dostrzegać zasługi naszych profesorów, nic nie stoi na przeszkodzie. Najlepiej jednak zasługi dla rodzimej uczelni winni zauważać: władze, współpracownicy, rady wydziałów macierzystej uczelni. Czyż z powodu tej osobliwej przewrotności rozumowania należy zrezygnować, aby w murach rodzimej Uczelni wybrzmiewała czasem pieśń *Gaude Mater Polonia*?

Druga sprawa, która dla mnie nie jest w pełni jasna to wypowiedzi, że Gdański Uniwersytet Medyczny kontynuuje tradycje Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie. Niezmiernie wdzięczna byłabym, gdyby ktokolwiek zechciał mnie oświecić, wskazując konkretnie, jakie to tradycje Uniwersytetu w Wilnie, przejęła i do dziś kontynuuje nasza *Alma Mater*?

Dość dobrze wiem np. jaki był obyczaj i jak traktowano emerytowanych profesorów w Uniwersytecie Wileńskim.

Urodziłam się w Wilnie i przez wszystkie moje młode lata w Gdańsku dorastałam w otoczeniu ludzi, wśród których byli i ci, blisko związani z Uniwersyteciem im. Stefana Batorego w Wilnie. Wielokrotnie słyszałam, iż w tym Uniwersytecie emerytowany profesor czuł się Uczelni **potrzebny** do końca swoich dni. Wielu z nich pytano o radę w różnych kwestiach, wielu proszono o opinię. Z całą pewnością nikt im nie mówił, żeby po przejściu na emeryturę zajęli się swoim hobby i obecnością nie naprzykrzali się Uczelni.

Wspomnę także o innej sprawie wchodzącej w zakres tradycji Uniwersytetu w Wilnie, a w jakiś sposób wiążącej się z problemami poruszonymi w mojej poprzedniej publikacji, jak również odnajdującej swoje odzwierciedlenie w artykule prof. B.L. Imielińskiego. Nad bramą wejściową Uniwersytetu Wileńskiego wyryta była dewiza, obecna także na sztandarze Uczelni: *Ojczyzna, Nauka, Cnota*... Profesorowie i inni pracownicy naukowi traktowali ją jako zobowiązanie.

Poświęcę parę zdań cnotcie – pojęciu o bardzo pojemnym znaczeniu, ja jednak zajmę się jedynie wycinkiem odnoszącym się do kształtowania **cnoty powinności** pracownika naukowego wobec uczelni i społeczności akademickiej. Gdyby tradycją gdańskiej uczelni medycznej było kultywowanie takiej cnoty, dzisiaj nikt nie miałby powodów do narzekań, iż na różnorodnych uroczystościach Uczelni lub innych zgromadzeniach środowiska akademickiego pojawia się tylko część pracowników naukowych, czasami bardzo niewielka ich część. Dzieje się tak dlatego, że nikt w Uczelni nie zachęca do kształtowania postawy powinności wobec Uczelni, o tym się po prostu nie mówi. A przecież właśnie *Gazeta AMG* mogłaby być forum do poruszania podobnych kwestii. Przychodzą nowe roczniki studentów, młodzi pracownicy naukowi rozwijają się, usamodzielniają się, ale nikt ich nie uczy, że poza obowiązkami wynikającymi z podpisanej umowy o pracę, winni również świadczyć powinności względem Uczelni, należące do jej tradycji.

Jeśli wśród samodzielnych pracowników Uczelni mniej jest profesorów, a więcej doktorów habilitowanych, taka nieprawidłowa struktura osobowa Uczelni również nie sprzyja uczeniu się jak kultywować cnotę powinności względem Uczelni. Nie sprzyja to także kultywowaniu i gruntowaniu tradycji Uczelni.

Jak już nadmieniałam, łamy *Gazety AMG* do dotąd niewykorzystane miejsce, aby o takich i innych sprawach, dotyczących tradycji akademickich – mówić.

prof. Krystyna Kozłowska

Komentarz Redakcji

Wywołani do tablicy, pragniemy zadośćuczynić prośbie profesor Kozłowskiej wyrażonej w następującym fragmencie listu: *Niezmiernie wdzięczna byłabym, gdyby ktokolwiek zechciał mnie oświecić, wskazując konkretnie, jakie to tradycje Uniwersytetu w Wilnie, przejęła i do dziś kontynuuje nasza Gdańska Uczelnia Medyczna. Tak więc ad rem.*

Do Gdańska po zawierusze wojennej trafiła szóstka wybitnych profesorów Wydziału Lekarskiego USB: Abramowicz, Hiller, Michejda, Mozołowski, Pawlas i Reicher. To był w 1945 r., po ogromnych stratach wojennych, dla tworzonej z niczego Akademii Lekarskiej w Gdańsku bezcenny kapitał ludzki. Ci uczeni przynieśli ze sobą nie tylko wysokie kompetencje zawodowe, ale także wysokie wartości moralne i szeroko rozumianą kulturę akademicką. Czterech spośród nich było w latach 30. XX w. dziekanami Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. W Akademii Lekarskiej w Gdańsku także zostali pierwszymi dziekanami Wydziału Lekarskiego, w latach 1945-1948 kolejno: Michejda, Reicher i Pawlas. Wzory dokumentów, np. indeksów ALG, oparto na tych używanych w Wilnie. Każdy z tej szóstki profesorów stworzył w naszej Uczelni prawdziwą szkołę, **wychował** (podkreśl. autorów) i wykształcił następców oraz wielu współpracowników. Za nimi przybyło do Gdańska kilkunastu doświadczonych lekarzy-nauczycieli akademickich z USB, którzy w Gdańsku szybko zostali profesorami (Ewa Boj, Henryk Ellert, Jerzy Giedroyc, Zdzisław Kieturakis, Wanda Kondratowa, Jerzy Kozakiewicz, Ksenia Lutomska, Józef Sawlewicz, Witold Sylwanowicz, Karol Szymoński, Witold Tymiński, Wacława Wróblowa, Zofia Zegarska). Obok nich do gdańskiej Uczelni trafiło w pierwszych powojennych latach kilkudziesięciu młodszych lekarzy, wychowanków Wydziału Lekarskiego USB. Wszyscy ci ludzie nieśli przecież ze sobą nie tylko doświadczenie zawodowe, ale i tradycję swojej *Alma Mater*. W pierwszych powojennych latach, a i w latach 50. XX w. tradycje wileńskiej Uczelni były więc w AMG obecne na każdym kroku. Gdy warunki polityczne tylko pozwoliły na reaktywację paradnych strojów akademickich, to wzorem, na którym się oparto był oczywiście piękny strój Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Bezценne było doświadczenie i wzorce akademickie wyniesione z USB w organizacji nauczania, badań naukowych i zarządzania powstającą Uczelnią.

Studiując dzieje Wydziału Lekarskiego USB ma się nieodparte wrażenie niezwykłego patriotyzmu, szla-

chetności, uczciwości i gotowości do ogromnego poświęcenia tamtych wileńskich profesorów. W początkowych latach pracowali w niezwykle trudnych warunkach, brak było wszystkiego, ale gotowi byli pokonać wszelkie przeszkody. To byli ludzie najwyższej próby i dali temu piękne świadectwo. U podstaw naszej Uczelni leży więc od zarania dobra tradycja. Mamy solidne korzenie, fundament, na którym można było wznieść trwałą budowlę.

Odnosząc się do troski o udział emerytowanych profesorów w życiu naszej *Alma Mater*, to nie wydaje się, by należało widzieć ten problem w czarnych barwach. Wszyscy emerytowani profesorowie otrzymują bowiem zaproszenia na posiedzenia stosownych rad wydziałów. Czy zechcą z tych zaproszeń skorzystać to zależy tylko od ich woli. Natomiast jeśli zabierają głos na forum tego zacnego zgromadzenia to, zgodnie z naszymi obyczajami, jest on wysłuchany z należytą atencją. Emerytowani profesorowie zapraszani są także na uroczystą inaugurację roku akademickiego oraz na inne spotkania organizowane na szczeblu uczelnianym i/lub wydziałowym. Mają możliwość uczestniczenia w ważnych dla społeczności akademickiej gremiach, takich jak np. Niezależna Komisja ds. Oceny Etycznej Badań Naukowych. Warto dodać, iż obecnie ponad połowę członków tej Komisji stanowią emerytowani profesorowie. Także nasze uczelniane czasopismo *Gazeta AMG* tradycyjnie prowadzone jest przez profesorów w stanie spoczynku. Redakcja nigdy nie odmawia emerytom prawa do wypowiedzania się na różne tematy na łamach naszego pisma. Dodatkowo dbamy o to, aby *Gazeta AMG* docierała do wszystkich emerytowanych samodzielnych pracowników nauki, co niewątpliwie stanowi jeden z kanałów bieżącej informacji o tym, co się dzieje w naszej *Alma Mater*. No i na koniec mamy w Uczelni aktywny Klub Seniora, w którym emerytowani profesorowie wiodą prym od początku jego istnienia.

Kończąc powyższy komentarz, pragniemy dodać, iż wszystkich profesorów, którzy dożyją sędziwego wieku nieuchronnie czeka los emeryta. Natomiast to, jaką rolę będą oni odgrywać w naszej *Alma Mater* zależy w ogromnej mierze od nich samych.

prof. B. Rutkowski,
prof. W. Makarewicz,
redaktorzy *Gazety AMG*

Spotkanie koleżeńskie po 48 latach

Koleżeński zjazd rocznika 1962-1968 z okazji 48 rocznicy ukończenia studiów na Wydziale Lekarskim naszej *Alma Mater* odbył się w dniach 2-4 września br. w hotelu Astor w Jastrzębiej Górze. Na początek trzeba wyjaśnić skąd taka nie do końca typowa rocznica. Początkowo wszystko było po bożemu. Spotykaliśmy się regularnie na 10-, 20- i 30-lecie. Ale już na zakończenie spotkania po 30 latach zdecydowana większość uczestników zgłosiła chęć spotykania się co 5 lat. Była to wyraźnie konsekwencja faktu, iż czas zaczął nam przyspieszać i część z naszego koleżeństwa zaczęła odchodzić. Wiadomo, *vox populi, vox dei*. Cóż miał zatem robić komitet organizacyjny, który od wielu lat ma niemal stały skład? Trzeba było zakasać rękawy i organizować kolejno trzydziestopięciolecie i czterdziestopięciolecie. I tu znowu dał znać o sobie głos ludu. Zgodnie z życzeniem większości należało jeszcze częściej organizować nasze spotkania koleżeńskie. No i tak się stało, że kolejne z nich odbyło się już po 48 latach. W piątek, 2 września br., uczestnicy naszego zjazdu koleżeńskiego od południa zaczęli zjeżdżać się do Jastrzębiej Góry ze wschodu i zachodu, a także głębokiego południa Polski. Przybyła także legia cudzoziemska z Niemiec i Skandynawii. Tym razem nie dopisali jednak koledzy ze Stanów Zjednoczonych. Łącznie w spotkaniu udział wzięło 75 osób, z tego z kierunku lekarskiego 39 osób, ze stomatologii 17 osób a 20 pozostałych stanowiły osoby towarzyszące (patrz zdjęcie). Spośród tych ostatnich większość stanowiły żony lub mężowie, którzy byli i są związani z osobami z naszego roku od czasów studenckich. Powitaniom nie było końca aż do wspólnej kolacji grillowej. Ponieważ z wcześniejszych rozważań wynika, iż widzieliśmy się przed trzema laty, stąd z wzajemnym rozpoznaniem się nie mieliśmy kłopotów, a na dodatek ułatwienie stanowiły identyfikatory. Wieczór przy zamówionej beczce piwa upłynął na wspólnych rozmowach i wspomnieniach. Nie było natomiast chętnych do śpiewów biesiadnych, które zwyczajowo miały miejsce podczas poprzednich zjazdów. Co charakterystyczne, w zasadniczy sposób zmieniały się też główne tematy rozmów. Podczas pierwszych zjazdów koleżeńskich główną osią opowieści były własne osiągnięcia zawodowe lub też naukowe. Potem przeszliśmy na opowiadania o osiągnięciach życiowych naszych dzieci. Natomiast podczas obecnego spotkania głównym tematem rozmów stały się wybory życiowe naszych wnuków. Nawiasem mówiąc, mamy już swoim gronie pierwszego prawnuka, no i możemy sobie tylko wzajemnie życzyć, abyśmy w dobrej formie mogli dożyć czasów, w których będziemy rozważać także drogi życiowe naszych prawnuków. Program naszego Zjazdu kontynuowaliśmy po śniadaniu kolejnego dnia spotkaniem wspomnieniowym. Wymieniliśmy się informacjami na temat kolegów, którzy z różnych przyczyn odeszli już do lepszego świata. Niestety zebrała się spora lista nazwisk, ale jak mówi porzekadło z *tej półki biorą coraz częściej*. Uczciliśmy chwilą milczenia i zadumy naszych kolegów oraz naszych nauczycieli, którzy już nas opuścili. Kolejnym punktem programu, który kulturowo tradycyjnie od wielu lat był wykład przygotowany przez jednego z naszych kolegów. Tym razem obowiązek ten połączony z zaszczytem przypadł prof. Walentemu Nyce, byłemu wieloletniemu kierownikowi Kliniki Neurologii Dorosłych GUMed. Tematem wykładu były związki i zależności pomiędzy sercem i mózgiem. Nawiasem mówiąc temat niezwykle aktualny szczególnie w Gdańsku, w którym

w ostatnich latach powstał niezwykle aktywny ośrodek kardiologiczny, mający na swoim koncie całkiem pokaźne osiągnięcia naukowe. Po tej uczcie dla ducha było coś dobrego dla ciała, czyli lunch z lampką wina. Po południu udaliśmy się natomiast do pobliskiego kościoła, w którym dziękowaliśmy Stwórcy za wszystko, co udało nam się osiągnąć w życiu osobistym i zawodowym. Była to jednocześnie kolejna okazja, aby odmówić przysłowiową „Zdrowaśkę” za naszych nauczycieli, a także za tych spośród nas, którzy odeszli do wieczności. Czas pozostały do uroczystej kolacji wykorzystany był przez uczestników w różny sposób. Jedni spacerowali przez Lisi Jar nad brzegiem morza, inni korzystali z dobrodziejstw oferowanych przez hotelowe spa, a inni po prostu ucieli sobie krótką rekreacyjną drzemkę. Uroczysta kolacja z tańcami rozpoczęła się o godz. 20 i w założeniu miała trwać do rana. Jednakże wiadomo, że chciałaby *dusza do raju, a tu ciało mdle*. Tańce nie były już tak ogniste jak dawniej. No bo jak stwierdził jeden z naszych kolegów, dawniej jak grano rock and rolla to rwało nas do tańca. A teraz kiedy słyszymy tego typu muzykę, większość zmyka do stolika. Na dodatek możliwości spożywania napojów wysokokowych okazały się dość ograniczone. Tak czy inaczej miło było spojrzeć na parkiet, na którym grono siedemdziesięciolatek prezentowało się bardzo przyzwoicie. Natomiast najwytrwalsi zakończyli hulanki dobrze po północy. W niedzielny poranek spotkaliśmy się na wspólnym śniadaniu, po którym nastąpiły gremialne pożegnania i odjazdy do domu. No i oczywiście komitet organizacyjny został zobowiązany do organizacji kolejnego spotkania koleżeńskiego za 2 lata. A warto uświadomić, że będzie to pięćdziesiąta rocznica ukończenia studiów połączona, tradycyjnie w naszej *Alma Mater* z ceremonią odnowienia dyplomu. No cóż będziemy organizować, o czym w imieniu komitetu organizacyjnego w składzie: Halina Swoboda-Ciesielska, Wojciech Gorzelańczyk, Elżbieta Bączkowska Lubelska, Karolina Glasner, Bogdan Grzeszczak, Walenty Nyka i Alicja Wielgosz zapewnia wszystkich Bolesław Rutkowski

PS Niewykluczone, że biorąc pod uwagę specjalny charakter następnego zjazdu koleżeńskiego, będziemy musieli wzmocnić szeregi komitetu organizacyjnego.

prof. Bolesław Rutkowski

Sukcesy na XIII Zjeździe PTU

Dr hab. Wojciech Kosiak z Pracowni Diagnostyki Ultrasonograficznej i Biopsyjnej przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed został wybrany na przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego. Wybory odbyły się w dniach 15-17 września br. podczas XIII Naukowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego w Łodzi. W Zjeździe udział wzięło ponad 900 lekarzy i studentów medycyny. ■

Dr Natalia Buda z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii została trzykrotnie nagrodzona podczas XIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Ultrasonografii. Nagroda im. prof. Z. Boronia została przyznana za najlepszą pracę doktorską z zakresu ultrasonografii obronioną w latach 2014-2016, zatytułowaną *Ocena przydatności przeklatkowej ultrasonografii płuc w diagnostyce włóknienia w przebiegu śródmiąższowych chorób płuc*. Nagrodę im. dr. J. Małczaka dr Buda otrzymała za pracę naukową z zakresu ultrasonografii opublikowaną w latach 2014-2016 pt. *Lung Ultrasonography in the Evaluation of Interstitial Lung Diseases in Systemic Connective Tissue Diseases: Criteria and Severity of Pulmonary Fibrosis – Analysis of 52 Patient*. Trzecie wyróżnienie – nagrodę im. doc. E. Bażko przyznano dr Budzie za monografię *Przeklatkowa ultrasonografia płuc. Atlas przypadków*. ■

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Ultrasonografii przy Pracowni Diagnostyki Ultrasonograficznej i Biopsyjnej Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii pod opieką dr. hab. Wojciecha Kosiaka także uczestniczyli w Zjeździe. Podczas sesji studenckiej organizowanej przez Sekcję Studentów i Młodych Lekarzy PTU przeprowadzono turniej wiedzy ultrasonograficznej dla studentów i młodych lekarzy, w którym udział wzięły 3 drużyny z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Konkurs obejmował aspekty teoretyczne i praktyczne badania ultrasonograficznego. Dwie drużyny z SKN USG GUMed przeszły do finału, który wygrali **Barbara Janda, Bogna Staniuk i Paweł Michalski**, studenci IV i V roku Wydziału Lekarskiego. ■

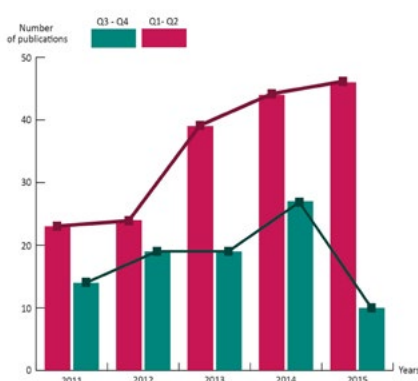
Instytut Biotechnologii UG w nowej siedzibie

Perspektywy dla przyszłego rozwoju innowacyjnych badań na MWB UG i GUMed?

Jak już informowaliśmy (*Gazeta AMG* 3/2016/ i 5/2016), Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed wzbo-
gać się o komfortową i technicznie nowoczesną infrastru-
kturę dydaktyczno-badawczą w postaci budynku Instytutu
Biotechnologii o powierzchni całkowitej bliskiej 8000 m².
Było to możliwe dzięki grantowi w wysokości 60 mln zł,
uzyskanemu w jednym z ostatnich konkursów Programu
Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko z poprzedniej
perspektywy finansowej UE. Po przeniesieniu się do nowych
pomieszczeń w budynku na Kampusie Oliwskim (ul. Abra-
hama 58), zarówno tych przypisanych do poszczególnych
grup badawczych, jak i wspólnie użytkowanych laboratoriów
typu *core facility*, pojawiają się nowe możliwości i perspek-
tywy rozwoju.

Aktualny stan badań

Otwarcie nowej siedziby Wydziału połączone było z cze-
rodniową konferencją *Biotech Solutions for Health and Environ-
ment*, która odbyła się w dniach 12-15 kwietnia br. Podczas
spotkania podsumowano kończący się projekt MOBI4Health,
trwający od 2013 r., a finansowany przez Komisję Europejską
w ramach wsparcia dla potencjału badawczego w 7 Progra-
mie Ramowym UE. W Konferencji wzięli udział pracownicy
i doktoranci Wydziału, aktywni naukowo studenci oraz oko-
ło 40 zaproszonych gości z Europy, USA i Polski. Była to dobra
okazja do przedstawienia nie tylko pachnącego farbą bu-
dynku, ale i zmian jakie dokonały się w ostatnich latach
w efektywności badań naukowych i prac rozwojowych na
Wydziale. Wydaje się, że były one znaczne. Po fazie stabil-
nego wzrostu ilościowego w latach 2011-2014, w ostatnim
roku wyraźnie wzrosła jakość publikacji z udziałem naszych
pracowników i doktorantów, co widać na poniższych rycinach.

Liczba publikacji w poszczególnych kwartylach według JCR –
Thompson Reuters

W tym zwiększeniu efektywności niewątpliwie miało udział
polepszenie wyposażenia aparaturowego i dodatkowy za-
strzyk kadrowy, m.in. dzięki wsparciu w ramach projektu
MOBI4Health. Te środki były też pomocne w szerszym pu-
blikowaniu w ramach systemu *Open Access*. Za taką polityką
publikacyjną przemawia fakt, iż dzięki wzrostowi dostępno-
ści wyników badań zwiększa się prawdopodobieństwo wy-
wierania większego wpływu na poszczególne dziedziny
nauki, a upowszechnienie prac przekłada się na podniesie-
nie wskaźników oceny parametrycznej.

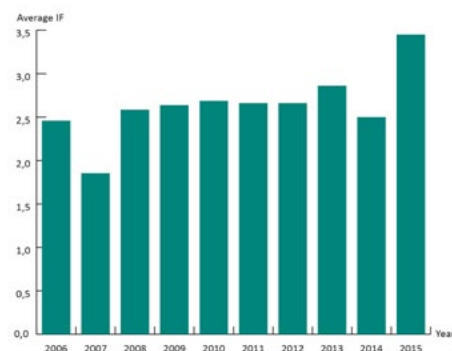
Międzynarodowa Rada Naukowa MWB

Te wzrostowe tendencje zauważyła powołana w 2015 r.
Międzynarodowa Rada Naukowa Międzyuczelnianego Wy-
działu Biotechnologii. W jej skład wchodzi wybitni naukow-
cy z renomowanych ośrodków naukowo-badawczych:

- prof. Burkhard Brandt – Universitätsklinikum Schleswig
Holstein, Institut für Klinische Chemie, Kiel,
- prof. Bernd Bukau – Universität Heidelberg Center for
Molecular Biology (ZMBH),
- prof. Maarten Koornneef – Max Planck Institute for Plant
Breeding Research,
- prof. Arvind H. Patel – MRC-University of Glasgow
Centre for Virus Research,
- prof. Dan Tawfik – Weizmann Institute of Science.

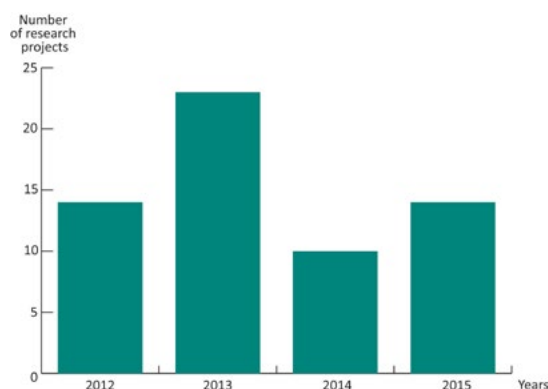
Rada została powołana jako organ doradczy dla Wydzia-
łu. Jej opinie są wykorzystywane w opracowywaniu strate-
gii oraz podejmowaniu kluczowych decyzji dotyczących
rozwoju naukowego. Ten rodzaj zewnętrznego doradztwa
powinien przyczynić się do dalszego podniesienia poziomu
naukowego MWB.

Po konferencji inauguracyjnej otrzymaliśmy od Rady
pierwszy formalny raport, zawierający ocenę naszej działal-
ności naukowej i rekomendacje na przyszłość. Jej członkowie

Średnia wartość IF jednej publikacji według JCR – Thompson Reuters

podkreślili m.in. stały postęp w jakości prowadzonych badań, rozwój infrastruktury, dobrą współpracę międzynarodową oraz wysoką aktywność w pozyskiwaniu środków na badania. Jednocześnie zarekomendowali określone działania mające na celu dalsze podwyższanie poziomu badań i wykorzystanie znaczących osiągnięć naukowych rozpoznawalnych na arenie międzynarodowej i publikowanych w najlepszych czasopismach naukowych.

Granty naukowe przyznane pracownikom Wydziału w poszczególnych latach

Organizacja laboratoriów wspólnych

Bardzo istotnym elementem rozwoju potencjału badawczego Wydziału była organizacja i rozwój tzw. *core facility laboratories*, czyli wspólnych laboratoriów wykonujących kluczowe (*core*) procedury badawcze. Tworzenie tej struktury rozpoczęło się w 2011 r., a dotychczas powstało osiem laboratoriów: Laboratorium Analiz Biomolekularnych (zawierających spektrometry i fluorymetry), Laboratorium Spektrometrii Mas (z szeregiem aparatów do analizy mas), Laboratorium Analiz Genomicznych (aparatury PCR różnych typów), Laboratorium Obrazowania i Analizy Danych (mikroskopy konfokalne różnego typu), Laboratorium Hodowli Roślin *in vitro* (fitotrony), Laboratorium Izotopowe klasy III, Laboratoria (BSL) Patogenów o Wysokiej Zakaźności oraz Laboratorium Bioinformatyczne wyposażone w klastery obliczeniowy. Łącznie tworzą one odrębną jednostkę – Zespół Laboratoriów Specjalistycznych, powołaną decyzjami Senatu GUMed oraz Senatu UG. Pracę Zespołu nadzoruje prof. Michał Obuchowski, prodziekan ds. nauki. Wspólna przestrzeń badawcza, wyposażona w unikalną aparaturę, stwarza lepsze możliwości współpracy pomiędzy zespołami, stymuluje wymianę doświadczeń i bardziej efektywne prowadzenie badań. Zarówno organizacja Zespołu Laboratoriów, jak i dobrze zaprojektowana przestrzeń do prowadzenia prac umożliwia jej wykorzystanie przez wszystkie zespoły MWB oraz prowadzenie prac badawczych we współpracy z innymi jednostkami obu macierzystych uczelni.

Finansowanie utrzymania wspólnej aparatury jest trudnym problemem, który nie dotyczy tylko aparatury MWB, ale również specjalistycznej aparatury innych jednostek uczelni. Skuteczne rozwiązanie tej kwestii wymagać będzie współpracy między jednostkami uniwersyteckimi już zaangażowanymi we wspólne korzystanie z infrastruktury ba-

dawczej oraz pomocy ze strony władz uczelni. Systemowe rozwiązania na poziomie krajowym wydają się tu niezbędne do utrzymania potencjału badawczego na odpowiednio wysokim poziomie.

Obok Zespołu Laboratoriów Specjalistycznych na MWB powołaliśmy decyzjami Senatów UG i GUMed Zespół Laboratoriów Dydaktycznych, którego działanie koordynuje dr hab. Sylwia Jafra, prof. nadzw., prodziekan ds. studenckich i kształcenia. Zespół Laboratoriów Dydaktycznych to wspólna infrastruktura przeznaczona wyłącznie do prowadzenia zajęć dydaktycznych ze studentami, szczególnie kursów podstawowych. Zastosowanie podobnej organizacji jak dla Laboratoriów Specjalistycznych stwarza i tutaj lepsze możliwości wykorzystania sprzętu oraz prowadzenia zajęć na najwyższym poziomie dydaktycznym. Należy podkreślić, że dzięki dotacjom projakościowym, jakie Wydział uzyskał w ostatnich latach, przygotowaliśmy ofertę dydaktyczną dla studentów z zagranicy. Zaczyna to przynosić realne efekty poprzez wzrost liczby studentów z innych krajów europejskich, odbywających wielomiesięczne staże w ramach wymiany ERASMUS oraz tych, którzy zdecydowali się realizować studia magisterskie na MWB (7/40 w bieżącym roku akademickim). Podniesienie jakości laboratoryjnego zaplecza dydaktycznego niewątpliwie jest silnym impulsem przyciągającym studentów z Polski i obcokrajowców. Już samo otwarcie nowego budynku przyczyniło się do większego zainteresowania kandydatów na studia prowadzone przez nasz Wydział. Pomimo pogłębiającego się niżu demograficznego, w bieżącym roku obserwujemy większe zainteresowanie studiami na MWB. W ostatnim rankingu *Perspektyw* kierunek biotechnologia prowadzony na MWB UG i GUMed zajął drugie miejsce w Polsce.

Krajowe Inteligentne Specjalizacje

Zagadnieniem o szczególnym znaczeniu dla rozwoju innowacyjnych badań na Wydziale jest uczestnictwo w programie Krajowych Inteligentnych Specjalizacji i instytucjonalny akces do jednej z nich *KIS1. Technologie inżynierii medycznej, w tym biotechnologie medyczne* znajdującej się w obszarze ZDROWIE SPOŁECZEŃSTWO. W obrębie tej inicjatywy podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, dzięki której projekty realizowane przez Wydział i partnerów, a wpisujące się w przestrzeń tej specjalizacji otrzymują preferencje w ubieganiu się o środki unijne, o których decydują władze samorządowe. Przedstawiciele MWB UG i GUMed od początku brali bardzo aktywny udział w budowaniu partnerstwa na rzecz ustanowienia tej Inteligentnej Specjalizacji, widząc w tym szansę nie tylko na pozyskanie nowych środków, ale i na kluczową dla rozwoju regionu pomorskiego integrację wokół inicjatyw horyzontalnych w sektorze biotechnologii.

Realizowane kierunki badań i rozwoju

Na konferencji inauguracyjnej przedstawiono szereg osiągnięć w badaniach aplikacyjnych Wydziału, które dotyczyły między innymi:

- » – rekombinowanych przetrwalników *Bacillus subtilis* we wprowadzanie do ustroju szczepionki wobec *Helicobacter acinonychis*,
- epitopów wirusa HCV i HBV możliwych dla tworzenia rekombinowanych szczepionek,
- roślin transgeniczných dostarczających ważnych związków energetycznych (rzepak, modrak abisyński) i biologicznie czynnych (kosaciec żółty, czarnuszka siewna, rośliny mięsożerne),
- bakterii gatunku *Pseudomonas* wykorzystywanych w ochronie biologicznej roślin,
- nanocząstek metali używanych do działań przeciw drobnoustrojom,
- charakterystyki masowo-atomowej przeciwciał wobec cystatyny C – czynniki istotnemu w diagnostyce nerki,
- zależnej od receptora FGF utraty funkcjonalnego receptora progesteronowego w komórkach raka piersi, istotnej w prognozowaniu przebiegu choroby nowotworowej.

Jednym z wcześniejszych spektakularnych sukcesów naszych pracowników, było przeprowadzenie przez dr. Dawida Nidzworskiego badań przemysłowych testu na wirusa grypy, pozwalających na szybką detekcję wirusa i odróżnienie zakażenia od infekcji niewirusowej, realizowanych w ramach projektu VENTURE. Aktualnie test jest wdrażany do produkcji w ramach prywatnego *startupu*. Jednym z ważniejszych celów działalności Wydziału jest zwiększenie własnego *portfolio* patentów i wdrożeń. Niezależnie od postępu w bezpośrednich badaniach aplikacyjnych, szereg grup badawczych Wydziału pracuje nad problemami podstawowymi o potencjale zastosowania w ochronie zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz środowiska. Prowadzone są prace nad białkami opiekuńczymi, proteazami, agregacją białek, replikacją DNA, ewolucją molekularną, strukturą enzymów oraz biologią wirusów zwierząt i ludzi. Nowa infrastruktura badawcza i nowoczesna aparatura, która stała się wyposażeniem nowego budynku, umożliwi dalszy rozwój tych od dawna prowadzonych kierunków badawczych.

Działalność towarzysząca pracom badawczym

W odpowiedzialnych jednostkach naukowo-badawczych podstawowej działalności powinny towarzyszyć procesy

upowszechniania wiedzy w społeczeństwie, zapobieganie przesądom związanym z postępowaniem badań biologicznych i propagowanie postaw niedyskryminacyjnych. Tak się dzieje również na MWB UG i GUMed. Dzięki zaakceptowaniu naszego wniosku przez Komisję Europejską, weszliśmy do grupy 12 różnego typu jednostek partnerskich zlokalizowanych w Europie, USA i Brazylii, które działają w ramach Horizon 2020 w projekcie STARBIOS 2 *Structural Transformation to Attain Responsible Biosciences*. Ideą Projektu jest opracowanie i wdrożenie w instytutach badawczych nauk przyrodniczych i fundacjach naukowych, indywidualnych planów działania umożliwiających zmiany strukturalne w zakresie odpowiedzialnych badań i innowacji. Polega to również na przekazywaniu wiedzy o odpowiedzialnych badaniach studentom jak i całej Uczelni, na transparentności badań od strony bioetycznej, publikowaniu w systemie otwartej nauki (*Open Science*) i na rozwoju odpowiedzialnego transferu technologii poprzez wsparcie lokalnego Centrum Transferu Technologii.

Podsumowanie

Powiększenie infrastruktury i unowocześnienie organizacji badań wiąże się ze zwiększeniem potencjału badawczego i dydaktycznego MWB UG i GUMed, co daje wyjątkową szansę na przyspieszenie rozwoju, utrzymanie wysokiej pozycji wśród krajowych jednostek badawczych (aktualnie MWB zajmuje trzecią pozycję w rankingu MNiSW) i znalezienie się w grupie wiodących jednostek naukowo-badawczych działających w zakresie innowacji biotechnologicznych w Europie. Kluczowe, obok aktywności na arenie międzynarodowej, powołania nowych zespołów i rozwoju młodej kadry naukowej, wydaje się również pogłębienie współpracy w obrębie UG i GUMed. Zwiększenie liczby wspólnie wykonywanych projektów, a nie wykluczone, że również podniesienie jakości bazy badawczej jednostek afiliowanych w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, powinno szybko zaowocować dalszym rozwojem naukowym i dydaktycznym.

prof. Andrzej C. Składanowski,
lider pakietu WP6 projektu MOBI4Health,
kierownik Zakładu Enzymologii Molekularnej
MWB UG i GUMed,
współpraca prof. Igor Konieczny, dziekan MWB

Wyróżnienie dla doktorantki

Podczas tegorocznych XII Krakowskich Dni Dializoterapii doktorantka GUMed **Paulina Borek** otrzymała nagrodę Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego *Pro augmenis nefrologiae*. Jej fundatorem jest Fundacja Amicus Renis. Nagroda w wysokości 5000 zł została przyznana za najlepszą pracę w języku polskim z zakresu nefrologii, ze szczególnym uwzględnieniem problemów dializoterapii. Praca zatytułowana była *Ryzyko utraty masy ciała i stan odżywienia pacjentów hemodializowanych*. Podczas Kongresu doktorantka wygłosiła również wykład na temat roli diety w prewencji PChN oraz brała udział w panelu eksperckim dotyczącym praktycznych aspektów stosowania diety niskobiałkowej. ■

Szkolenie poddyplomowe w Klinice Otolaryngologii

Otologia jest specjalnością zabiegowo-zachowawczą, która jest integralną częścią otolaryngologii. Diagnostyka i leczenie chorób uszu jest bardzo trudne, wymagające dużej wiedzy, doświadczenia oraz umiejętności chirurgicznych. W woj. pomorskim nadal występuje deficyt doświadczonych otochirurgów. W tej specjalności istnieje konieczność ciągłego szkolenia w zakresie nowych metod diagnostycznych i operacyjnych. Klinika Otolaryngologii GUMed była i nadal jest wiodącą jednostką w Polsce specjalizującą się w leczeniu przewlekłego zapalenia ucha środkowego i otosklerozy oraz powikłań wewnątrzskroniowych i wewnątrzczaszkowych zapalenia ucha środkowego. W gdańskiej Klinice prekursorami otochirurgii byli m.in.: prof. dr h.c. Jarosław Iwaszkiewicz, prof. Erwin Mozolewski, prof. Jan Ruszel i dr Wojciech Oździński. Zasłużyli oni sobie na miano wybitnych lekarzy, którzy wprowadzili wiele nowoczesnych metod leczenia nie tylko chorób uszu. Niektóre ich metody leczenia są nadal aktualne i stosowane w naszej Klinice. Gdańska szkoła otochirurgii była znana w całej Polsce, czego dowodem były liczne wizyty wielu lekarzy z całej Polski. Dysponujemy dobrze wyposażoną pracownią badań nad kością skroniową zlokalizowaną w strukturze Zakładu Anatomii Klinicznej GUMed. Lekarze

z Kliniki wielokrotnie przebywali na stażach w polskich i zagranicznych klinikach otolaryngologicznych (m.in. w Wiedniu, Uppsali, Antwerpii, Bochum, Wurzburgu, Bordeaux, Madison, Leydzie, Budapeszcie, Warszawie, Kajetanach, Poznaniu i innych). Każdy otolaryngolog, aby być dobrym chirurgiem musi ciągle szkolić się i doskonalić swoje umiejętności. Szkolenie w tej dziedzinie jest zazwyczaj długie i żmudne. To sprawia, że brak specjalistów w tej dziedzinie prowadzi do sytuacji, że chorzy muszą długo oczekiwać na zabiegi uszne lub są zmuszeni do wyjazdu do innych ośrodków. Rozumiejąc te problemy, asystenci z Kliniki Otolaryngologii we współpracy z Zakładem Anatomii Klinicznej oraz Zakładem Medycyny Sądowej GUMed, już po raz drugi zorganizowali w dniach 21-23 września 2016 r. *Kurs chirurgii ucha i kości skroniowej*. Był adresowany dla lekarzy otolaryngologów, radiologów, audiologów, zarówno specjalistów, jak i w trakcie specjalizacji, którzy chcieli poznać najnowsze metody diagnostyczne oraz techniki operacyjne w otiatрії. Organizatorami Kursu byli: prof. Jerzy Kuczkowski, dr hab. Tomasz Przewoźny, dr Wojciech Sierszeń, dr Dominik Stodulski, dr Dmitry Tretiakov oraz dr Wojciech Brzoznowski z Kliniki Otolaryngologii oraz prof. Marek Grzybiak, dr hab. Adam Kosiński z Zakładu Ana- ➤

Fot. A. Uczestnicy Kursu oraz organizatorzy (prof. J. Kuczkowski, prof. K. Niemczyk, dr hab. T. Przewoźny)

Fot. B. Zajęcia praktyczne w Zakładzie Anatomii Klinicznej (Collegium Biomedicum), wszczepianie elektrody implantu ślimakowego do preparatu kości skroniowej w asyście kierownika naukowego Kursu prof. J. Kuczkowskiego

Fot. C. Kursantki wykonujące operację na strzemiączku pod okiem organizatorów (dr hab. A. Kosiński, dr hab. T. Przewoźny)

Fot. D. Widok z bloku operacyjnego CMI, operacja usunięcia perlaka ucha środkowego (operator dr A. Żarowski oraz pielęgniarka mgr M. Maes z Europejskiego Instytutu Otolaryngologii w Antwerpii)

▶ tomi Klinicznej i dr hab. Zbigniew Jankowski i dr hab. Michał Kaliszan z Zakładu Medycyny Sądowej. W ubiegłorocznej edycji *Kursu* wzięło udział 11 lekarzy otolaryngologów z Gdańska, Olsztyna, Elbląga, Bydgoszczy, Łodzi, Katowic i Krakowa oraz asystenci i rezydenci z Kliniki Otolaryngologii, Szpitala Św. Wincentego a Paulo w Gdyni i Szpitala Copernicus w Gdańsku. W tegorocznej edycji uczestniczyła rekordowa liczba 26 lekarzy otolaryngologów z Gdyni, Olsztyna, Elbląga, Warszawy, Wrocławia, Łodzi, Katowic, Lublina, Białej Podlaskiej, Inowrocławia, Rybnika, Kluczborka, jak również asystenci z Kliniki Otolaryngologii (fot. A). Ze względu na znaczną liczbę uczestników, organizatorzy zmuszeni byli prowadzić zajęcia równolegle w Klinice Otolaryngologii w CMI oraz w Zakładzie Anatomii Klinicznej (Collegium Biomedicum) (fot. B, C). Lekarze pozostający w CMI obserwowali operacje otologiczne (*live surgery*) transmitowane z bloku operacyjnego. Dzięki transmisji operacji do sali seminaryjnej możliwa była dyskusja pomiędzy operatorami i uczestnikami *Kursu*, gdzie na bieżąco znawcy otocirurgii komentowali przebieg operacji. Z tych możliwości uczestnicy byli bardzo zadowoleni i chętnie zadawali wiele praktycznych pytań. Zakres wykonywanych operacji był szeroki. Zaprezentowano m.in. technikę operacyjną meato- i kanalooplastyki przewodu słuchowego zewnętrznego, plastykę błony bębenkowej i kosteczek słuchowych, nowoczesną technikę operacyjną perlaka ucha środkowego z obliteracją jamy po mastoidotomii materiałem autogennym oraz tympanotomię tylną. Tak jak w ubiegłorocznej edycji *Kursu*, organizatorzy zaprosili światowej klasy otocirurgów: prof. Kazimierza Niemczyka z Kliniki Otolaryngologii w Warszawie (fot. A) oraz dr. Andrzeja Żarowskiego z asystentką Margueritte Maes z Europejskiego Instytutu Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi przy Klinice Otolaryngologii Uniwersytetu Sint-Augustinus w Antwerpii (fot. D). Należy podkreślić, że zaproszeni chirurdzy przebywali u nas bezpłatnie. Niektóre z operacji usznych przeprowadził kierownik naukowy *Kursu* prof. Jerzy Kuczkowski. Przeprowadzono także ćwiczenia

operacji chirurgicznych ucha na preparatach kości skroniowej w salach seminaryjnych Zakładu Anatomii i Neurobiologii GUMed. Każdemu uczestnikowi zapewniono preparat kości skroniowej, zestaw narzędzi do mikrochirurgii ucha (Karl Storz-Endoscope, Oticon), mikroskop operacyjny, ssak i wiertarkę (Medicus – Aparatura i Instrumenty Medyczne). Przygotowano również 7 dobrze wyposażonych stanowisk operacyjnych, przy których technikę frezowania kości skroniowych ćwiczyło jednocześnie 14 lekarzy. W ciągu 3 dni *Kursu*, poświęcono ponad 10 godzin ćwiczeniom praktycznym pod opieką doświadczonych otocirurgów. Pozwoliło to na wykonanie przez każdego uczestnika operacji usznych, takich jak: paracenteza z założeniem drenika wentylacyjnego, tympanotomii śródprzewodowej, mobilizację strzemiączka i stapedektomii z założeniem protezki strzemiączka, osikuloplastykę, mastoidektomię, tympanotomię tylną, labiryntektomię oraz dekompresję nerwu twarzowego (fot. B, C). Początkujący otocirurgi mogli zapoznać się z nowoczesnym sprzętem, narzędziami i technikami operacyjnymi stosowanymi w Gdańsku, Warszawie i Antwerpii. Zoperowano 11 pacjentów z różnymi chorobami ucha. Wykonano m.in. operacje na strzemiączku, operacje rekonstrukcyjne ucha z obliteracją jamy pooperacyjnej oraz tympanoplastyki i operacje meato- i kanalooplastyki. Zajęcia przebiegały w bardzo dobrej atmosferze. Wszyscy uczestnicy byli usatysfakcjonowani bogatym programem *Kursu*. Na zakończenie uczestnicy otrzymali certyfikaty i dyplomy ukończenia *Kursu chirurgii ucha i kości skroniowej*. Według opinii organizatorów i uczestników *Kurs* był dobrze przygotowany i przeprowadzony, osiągając zakładane cele szkoleniowe. Wychodząc naprzeciw tak dużemu zainteresowaniu, zaplanowano następną edycję w przyszłym roku.

prof. Jerzy Kuczkowski,
dr hab. Tomasz Przewoźny,
dr Wojciech Sierszeń,
Klinika Otolaryngologii

Psychoonkolodzy obradowali w Gdańsku

Nowym wyzwaniom psychoonkologii w medycynie poświęcony był zjazd, który 30 września 2016 r. zorganizowali w Gdańsku Zakład Badań nad Jakością Życia GUMed, Zakład Medycyny Paliatywnej GUMed i Polskie Towarzystwo Psychoonkologiczne. Prelegenci zaprezentowali najnowsze modele i standardy opieki psychospołecznej nad pacjentami z zaawansowaną chorobą oraz ich rodzinami, a także wyniki badań naukowych dotyczących komfortu psychicznego pacjentów chorych na nowotwory. Program obejmował również wykłady

dotyczące opieki zorientowanej na pacjenta, planowania opieki u kresu życia, a także prezentację projektu wprowadzenia instytucji pełnomocnika medycznego. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach dotyczących profesjonalizmu w psychoonkologii oraz stresu po-traumatycznego, a także przekona-

li się o tym, w jaki sposób poczucie humoru może pomóc w przezwyciężaniu stresu.

Podczas Konferencji obradowało Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego, które wybrało nowe władze na kolejną kadencję. Prezesem Zarządu Głównego została dr hab. Marzena Samardakiewicz.

Więcej na http://www.ptpo.org.pl/index/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=15&Itemid=29. ■

XXIV Konferencja Redaktorów Czasopism Akademickich

Kolejne, dwudzieste czwarte już spotkanie redaktorów czasopism akademickich odbyło się tym razem w Bydgoszczy na przełomie sierpnia i września bieżącego roku. Gospodarzem był Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy (UTP), a bezpośrednim organizatorem Elżbieta Rudzińska, redaktor naczelna czasopisma *Format UTP*. W Konferencji wzięło udział blisko 30 osób zaangażowanych w działalność czasopism akademickich z całej Polski. Największą grupę, bo blisko jedną trzecią stanowili reprezentanci uniwersytetów, ale całkiem spora była reprezentacja uczelni technicznych. Byli także redaktorzy pism akademickich dwóch uczelni morskich (Akademia Morska w Gdyni i w Szczecinie), a także dwóch uczelni wojskowych (Akademia Obrony Narodowej oraz Wojskowa Akademia Techniczna). Natomiast poza piszącym te słowa oraz prof. Wiesławem Makarewiczem, który jako gość specjalny wziął udział w dyskusji prowadzonej w ostatnim dniu Konferencji, zabrakło reprezentantów uczelni medycznych.

Konferencja rozpoczęła się w godzinach popołudniowych we wtorek, 30 sierpnia br. wizytą w ratuszu, gdzie odbyło się spotkanie z władzami miasta oraz uczelni bydgoskich. Uczestnicy mogli dowiedzieć się o planach rozwoju Bydgoszczy, a w szczególności o działaniach w zakresie rozwoju szkolnictwa wyższego. Myślę, że mało kto zdaje sobie sprawę, że obecnie w tym mieście funkcjonują cztery wyższe uczelnie publiczne. Są to wspomniane już UTP, który powstał z połączenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej oraz Akademii Rolniczo-Technicznej, Uniwersytet im. Kazimierza Wielkiego powstały z przekształcenia wcześniej istniejącej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Akademia Muzyczna. Pozwolę sobie przypomnieć, a reprezentantom młodego pokolenia uświadomić, że protoplastą obecnego Collegium Medicum był zamiejscowy Wydział Medyczny, potem filia naszej *Alma Mater*, która później funkcjonowała jako Akademia Medyczna w Bydgoszczy. Paletę wyższych uczelni działających w Bydgoszczy uzupełniają 4 uczelnie niepubliczne z Kujawsko-Pomorską Szkołą Wyższą na czele. W wymienionych wyżej uczelniach studiuje blisko 20 000 studentów. Po spotkaniu w ratuszu mieliśmy okazję zobaczyć Stary Rynek wraz z usytuowanym w widłach Brdy budynkiem nowoczesnej Opery Nova, która szczyci się jedną z najlepszych akustyk z kraju. Przy okazji zwiedzania okolicy, określanej mianem Wenecji Bydgoskiej, odwiedziliśmy także Muzeum Pieniądza mieszczące się w starej Mennicy Królewskiej. Za czasów Zygmunta III Wazy wybito w tej Mennicy złotą monetę o wartości 100 dukatów, która uznawana jest za najpiękniejszą monetę w Europie. Wieczorem nasi gospodarze podjęli nas kolacją przy ogni-

sku zorganizowanym w Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Ekologicznej w Myślicinku. Jest to urokliwe miejsce położone na obrzeżach Bydgoszczy, stanowiące dobre miejsce edukacji dla uczniów szkół podstawowych i średnich. Jednocześnie jest to doskonałe zaplecze rekreacyjne dla mieszkańców Bydgoszczy.

Drugi dzień Konferencji wypełniony był wykładami i warsztatami, które odbywały się w Regionalnym Centrum Innowacyjności UTP w Fordonie. Pierwszym wykładowcą był dr Daniel Roland Sobota – filozof, absolwent Instytutu Filozofii UMK, adiunkt w Katedrze Zarządzania Innowacjami Organizacyjnymi na Wydziale Zarządzania UTP. Obecnie pracuje w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, gdzie realizuje projekt poświęcony początkom ruchu fenomenologicznego. Temat jego wykładu brzmiał: *Antynomia profesjonalizmu*. Uczestnicy mogli dowiedzieć się jak można rozpoznać prawdziwego profesjonalistę w każdej dziedzinie. Kolejny niezwykle ciekawy wykład wygłosił prof. Maciej Żylicz – biochemik i biolog molekularny, od 2005 r. prezes zarządu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk. Profesora Żylicza zapewne nie trzeba szczegółowo przedstawiać, natomiast warto przypomnieć, że jest absolwentem fizyki doświadczalnej i biologii na Uniwersytecie Gdańskim, a w 1980 r. uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych z zakresu biochemii na Akademii Medycznej w Gdańsku. Profesor Żylicz wygłosił wykład pt. *Fundacja na rzecz Nauki Polskiej – refleksje po 25 latach*. Przedstawił w nim historię Fundacji i jej działań zmierzających do rozwoju nauki w naszym kraju. W drugiej części wykładu zarysował plany na najbliższe lata, które mają prowadzić do tworzenia, w oparciu o fundusze Fundacji, a także granty zdobywane od sponsorów zewnętrznych, Międzynarodowych Agend Badawczych. Przy ich tworzeniu Fundacja ma zamiar stawiać na znacząco większe niż do tej pory zaangażowanie osób młodych w dalszy rozwój nauki polskiej. Działania te powinny doprowadzić do wyrwania naszego środowiska ►►

Spotkanie w ratuszu z władzami miasta i uczelni bydgoskich

Prof. Maciej Żylicz przedstawia perspektywy rozwoju nauki polskiej

- naukowego ze słodkiego stanu stabilizacji, który właściwie należałoby nazwać stanem marazmu. Należy mieć tylko nadzieję, że plany te powiodą się i polska nauka poprzez odpowiednie finansowanie poparte określonymi formami organizacyjnymi stanie się bardziej widoczna na świecie. Dyskusja nad tymi zamierzeniami była kontynuowana jeszcze długo przy kawie. Kolejne zajęcia prowadzone były przez dr Ilonę Benenowską – językoznawcę, pracownika Katedry Gramatyki i Semantyki Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Składały się one z wykładu zatytułowanego *Etyka słowa w wystąpieniach publicznych i w mediach* oraz dwugodzinnych warsztatów językowych. Te ostatnie odbyły się pod hasłem *Tylko i wyłącznie, ale transparentnie*. Była to bardzo praktyczna część Konferencji, która niewątpliwie przydała się wszystkim osobom zajmującym się tworzeniem słowa pisanego. Po powrocie z Fordonu uczestnicy Konferencji zostali przewiezieni na barkę na Brdzie, na której prezes Żegluga Bydgoskiej zapoznał nas z historią oraz stanem obecnym tego niezwykle zasłużonego dla miasta przedsiębiorstwa, które było jednym z partnerów naszej Konferencji. Prezes Zarządu Żegluga Bydgoskiej inż. Edward Ossowski jest absolwentem Wydziału Technologii Budowy Maszyn, poprzedniczki UTP w Bydgoszczy, czyli Akademii Techniczno-Rolniczej. Z Żeglugą Bydgoską związany jest od 50 lat. Zaczynał od stanowiska dyspozytora, w trakcie pracy przeszedł wszystkie szczeble kariery zawodowej. W 1997 r. w drodze konkursu został powołany przez Radę Nadzorczą na stanowisko prezesa zarządu Żegluga Bydgoskiej SA. Tę funkcję pełni niemal nieprzerwanie (z krótkimi przerwami związanymi z restrukturyzacją firmy). Ponadto pełni szereg funkcji w Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Komunikacji RP. Obecnie jest wiceprezesem Zarządu Oddziału w Bydgoszczy oraz przewodniczącym Sekcji Żegluga Śródlądowej przy Zarządzie Krajowym SITK RP w Warszawie. W barwny sposób przedstawił historię żegluga śródlądowej w Polsce i w Europie, stan obecny oraz proponowane i oczekiwane kierunki rozwoju tej taniej i mało uciążliwej formy transportu. Następnie odbył się rejs barką do ujścia Brdy, co umożliwiło obejrzenia Bydgoszczy od strony rzeki.

Poranek ostatniego dnia Konferencji poświęcony był kolejnemu sponsorowi naszego spotkania, czyli zakładowi Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz SA. Jest to niewątpliwie jeden z kluczowych zakładów przemysłowych w mieście, zatrudniający ponad 3500 pracowników i dodatkowo w filii Zakładu w Mińsku Mazowieckim kolejne 900 osób. Jego przychód w 2015 r. wyniósł 3,2 mld zł. Przedstawiciele dyrekcji zapoznali nas z drogą rozwoju i przekształceń firmy, która z Zakładów Naprawy Taboru Kolejowego stała się jednym z liczących się na świecie producentów pojazdów szynowych. Warto wspomnieć, że jeżdżące po Gdańsku tramwaje Swing produkowane są właśnie w zakładzie PESA. Podobnie pojazdy obsługujące Pomorską Kolej Metropolitalną w całości są rodem z Bydgoszczy. W Europie i na świecie pociągi produkowane przez PESA SA konkurują zarówno pod względem właściwości motorycznych, jak też wzornictwa z tak renomowanymi pojazdami szynowymi jak włoskie Pendolino. Z zasadami wzornictwa i innowacji obowiązującymi w Zakładzie zapoznał uczestników Konferencji Bartosz Piotrowski – doktor sztuki, główny projektant wzornictwa w Dziale Badań i Rozwoju PESA Bydgoszcz SA, jednocześnie wykładowca projektowania i zarządzania designem na UTP w Bydgoszczy, Politechnice Warszawskiej/IWP i ASP w Warszawie. Po zakończeniu tej prezentacji wszyscy udali się na półtoragodzinne zwiedzanie zakładów PESA, które mieszczą się nieopodal hotelu „Brda”, stanowiącego główną kwaterę naszej Konferencji. Na wyróżnienie zasługują dwie cechy tego Zakładu, które rzuciły się w oczy zwiedzającym: nowoczesność i porządek. Sprawia to, że jest on bardziej podobny do dużego laboratorium badawczego, a nie zakładu przemysłowego o tak dużym potencjale. Po powrocie do hotelu i uraczeniu się tradycyjną kawą odbył się niezwykle ciekawy wykład zatytułowany *Prawo prasowe i autorskie*. Przedstawił go prof. Jacek Mieczysław Sobczak – prawnik, profesor nauk prawnych, sędzia Sądu Najwyższego, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Humanistyczno-Społecznego SWPS w Warszawie, do 2010 r. profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Po lunchu odbyła się debata *Rola mediów akademickich w sytuacji kryzysu uczelni*, którą prowadził Piotr Kieraciński – redaktor naczelny *Forum Akademickiego*. Jednym z 5 zaproszonych do tej debaty był prof. W. Makarewicz, poprzedni redaktor naczelny naszej *Gazety AMG*. Na przykładzie zaistniałych w uczelniach prawdziwych sytuacji

Warsztaty językowe

Grupa uczestników Konferencji podczas zwiedzania Bydgoszczy

kryzysowych omawiano i analizowano postępowanie oraz decyzje władz uczelni, rolę rzeczników prasowych i sposób przekazywania informacji do mediów oraz za ich pośrednictwem do społeczności akademickiej i opinii publicznej. Szczęśliwie w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym nie zaistniała w przeszłości sytuacja kryzysowa, która mogłaby stać się przedmiotem takiej analizy. Cała debata została silnie zdominowana przez tragiczne wydarzenie w UTP, jakim była ubiegłoroczna tragedia, kiedy na studenckiej imprezie odbywającej się w uczelni doszło do wybuchu paniki w efekcie, której życie straciło troje studentów.

Podsumowując należy stwierdzić, że było to niezwykle interesujące i pouczające spotkanie. Pozwoliło na zapoznanie się z wieloma problemami, z którymi spotyka się dziennikarstwo akademickie w różnych uczelniach w naszym kraju. Jednocześnie wspólnie spędzony czas i rozmowy kulturalne pozwoliły na bezpośrednie poznanie osób, które zajmują się tą wąską, ale jakże potrzebną dziedziną działalności twórczej. Następną, dwudziestą piątą już konferencją redaktorów czasopism akademickich odbędzie się za rok w Lublinie.

prof. Bolesław Rutkowski,
redaktor naczelny *Gazety AMG*

Wizyta w Centrum Edukacji Ekologicznej w Myślicinku

Sukces ortopedów GUMed

Przedstawiciele Katedry i Kliniki Ortopedii GUMed uczestniczyli w VI Międzynarodowym Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Chirurgii Kręgosłupa, który odbył się w dniach 13-15 października 2016 r. Tematami wiodącymi spotkania były zagadnienia dotyczące chirurgii kręgosłupa rosnącego oraz urazów kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Zespół Spondyloortopedii z Katedry i Kliniki Ortopedii GUMed pod kierownictwem dr. hab. Rafała Pankowskiego przedstawił łącznie 9 ustnych prezentacji naukowych dotyczących tej tematyki, w oparciu o materiał własny.

Z okazji jubileuszu 10-lecia istnienia Polskiego Towarzystwa Chirurgii Kręgosłupa (PTChK), który skupia ortopedów i neurochirurgów zajmujących się leczeniem patologii kręgosłupa

w Polsce, przyznano dwie nagrody za osiągnięcia. Trafiły one do lekarzy z Katedry i Kliniki Ortopedii GUMed. Dr Marek Rocławski otrzymał nagrodę za najlepszą pracę doktorską pt. *Ocena wyników operacyjnego leczenia skoliozy idiopatycznej sposobem tylnej korekcji i stabilizacji kręgosłupa*, natomiast dr hab. Rafał Pankowski za monografię habilitacyjną pt. *Badania kliniczne i doświadczalne nad bezpośrednią derotacją kręgosłupa w operacyjnym leczeniu skoliozy idiopatycznej*, która wniosła znaczny postęp dla rozwoju wiedzy i praktyki w zakresie operacyjnego leczenia skolioz.

Nagrody te mają dla nas ogromną wartość i są inspiracją do dalszej pracy.

dr hab. Rafał Pankowski,
Katedra i Klinika Ortopedii

Od lewej: dr M. Rocławski i dr hab. R. Pankowski

W dniu 15 października 2016 r. zmarł

Ryszard STAWSKI

robotnik wysoko kwalifikowany, pracownik Katedry i Zakładu Chemii Organicznej Wydziału Farmaceutycznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 1992-2007. Ze smutkiem żegnamy zasłużonego, wieloletniego pracownika naszej Uczelni.

W dniu 4 września 2016 r. zmarła

dr n. med. Henryka MALINOWSKA z d. Murawska

specjalista dermatolog, absolwentka Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku z 1958 r. Urodzona w 1920 r. Uczestniczyła w Powstaniu Warszawskim jako żołnierz w służbie medycznej. Ukończyła Szkołę Pielęgniarską, a następnie w 1953 r. podjęła studia lekarskie w Akademii Medycznej w Gdańsku. Po uzyskaniu dyplomu pracowała w Katedrze i Klinice Dermatologicznej AMG na stanowisku asystenta, następnie adiunkta, potem 18 lat w lecznictwie otwartym. Na emeryturę przeszła w 1990 r. Była cenionym lekarzem. Cechowała ją życzliwość i wielka skromność. Z wielkim żalem i smutkiem pożegnaliśmy oddanego pacjentom lekarza i cieszącą się wielkim szacunkiem Koleżankę. Została pochowana w Bydgoszczy na cmentarzu przy ul. Rynkowskiej.

prof. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska

Wywiad przeprowadził prof. Wiesław Makarewicz

Gratuluje otrzymania tytułu naukowego. Jak wyglądała życiowa ścieżka, która doprowadziła Panią do tej zaszczytnej nominacji?

Moja rodzina od trzech pokoleń jest „naznaczona” medycyną. Większość mężczyzn i niektóre kobiety to lekarze. Wychowywałam się w domu, w którym od dziecka przysłuchiwałam się rozmowom o trudnych przypadkach klinicznych. Moje dzieciństwo upływało między domem, izbą przyjęć a oddziałem, w którym dyżurował mój ojciec – chirurg i urolog. Najważniejszymi problemami, którym podporządkowano życie w domu, były problemy pacjentów i konieczność niesienia pomocy innym o każdej porze dnia i nocy. Plany osobiste, sen czy odpoczynek były zawsze drugoplanowe. Mimo to, a może jako sprzeciw temu, w okresie szkolnym, aż do klasy maturalnej, moje zainteresowania były związane z matematyką. Widziałam swoją drogę zawodową jako matematyk. Silne perswazyje ze strony rodziców, których marzeniem było, abym kontynuowała tradycje rodzinne w zawodzie lekarza spowodowały, że bez większego przekonania zgodziłam się przystąpić do egzaminów wstępnych na studia medyczne i wbrew moim oczekiwaniom, przy dużej dozie szczęścia, a może dzięki przeznaczeniu zostałam przyjęta na Wydział Lekarski Śląskiej Akademii Medycznej. Pierwszy rok studiów, zetknięcie się z koniecznością opanowania dużej ilości materiału pamięciowego, pogłębił jeszcze moje wątpliwości co do słuszności wyboru zawodu lekarza. Medycyna zaczęła mnie interesować na etapie poznawania biochemii, fizjologii i patofizjologii człowieka, a następnie pochłonęły mnie zupełnie przedmioty kliniczne – diagnostyka, możliwości terapii. Kolejne lata praktyk wakacyjnych i poznawanie oddziałów pediatrycznych spowodowało, że po studiach wybrałam pediatrię jako specjalność, w której się odnajdywałam. Los na początku działal-

ności pediatrycznej rzucił mnie na bardzo głęboką wodę. Pracę w Gdańsku podjęłam bezpośrednio po studiach, bez stażu, w Pediatrycznej Poradni na skraju miasta. W okresie letnim byłam tam jedynym pediatrą. Zmusiło mnie to do intensywnego poszukiwania odpowiedzi na wiele codziennych pytań w piśmiennictwie. W poszukiwaniu wsparcia merytorycznego zgłosiłam się do II Kliniki Chorób Dzieci, której ówczesny kierownik –

prof. Maria Kamińska zgodziła się, abym przychodziła się uczyć w ramach wolontariatu. Tam spotkałam zespół pediatrów z ogromną praktyką. Asystenci Kliniki z dużą życzliwością wprowadzali mnie w arkana tej specjalności. To tam otrzymałam szkołę zbierania dokładnego wywiadu, nauczyłam się oceniać stan dziecka, przeprowadzać w sposób właściwy i dokładny badanie fizykalne, skrupulatnie prowadzić dokumentację i wreszcie analizować wyniki badań. To te elementy diagnostyczne, które zawsze będą ważne w pediatrii, a o których dzisiaj, w dobie nowoczesnych technik obrazowania i ogromnych możliwości badań laboratoryjnych, zdarza się zapominać. Po 2 latach udało mi się uzyskać etat w tej klinice i dwa kolejne stopnie specjalizacji. Początkowe zainteresowanie nefrologią dziecięcą zaowocowało pracą doktorską dotyczącą badań urodynamicznych w nawracających infekcjach dróg moczowych u dzieci. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora medycyny i dwuletniej przerwie związanej z urodzeniem trzeciego dziecka, wróciłam do Kliniki, trafiając pod opiekę dr Anny Balcerskiej, która sprawowała wówczas funkcję ordynatora Oddziału Niemowlęcego. Zawodowa pasja dr Balcerskiej i jej fascynacja onkologią dziecięcą były wysoce zakaźne. Zawdzięczam jej swój dalszy rozwój zawodowy i naukowy jako pediatry onkologa. Z charakterystycznym dla siebie uporem i konsekwencją stawiała przede mną kolejne wyzwania i, co bardzo ważne, wierzyła, że im sprostam. Zarażona onkologią dziecięcą wraz z prof. Balcerską w 1992 r. przenieśliśmy się do I Kliniki Chorób Dzieci, w której objęła funkcję kierownika. Był to przełomowy moment w moim życiu zawodowym. Profesor powierzyła mi niezwykle odpowiedzialną funkcję ordynatora nowo utworzonego 14-lóżkowego oddziału chemioterapii. Przyjęcie tej funkcji było dla mnie trudną próbą samodzielności, ale był to czas, który nauczył mnie podejmowania samodzielnych decyzji terapeutycznych, odpowiedzialności za pacjentów i cały zespół pracujących lekarzy. Intensywne poszukiwania najlepszych rozwiązań dla kolejnych pacjentów uświadomiły mi ogrom wiedzy, jaki obejmuje onkologia dziecięca i stymulowało do analiz materiału klinicznego i prowadzenia badań na-

ukowych. Interesowały mnie problemy leczenia wspomagającego zmniejszającego toksyczność chemioterapii, nowe kierunki leczenia celowanego i czynniki prognostyczne, które decydują o inwazyjności nowotworów. Ostatecznie w badaniach naukowych skupiłam się na problemie zróżnicowanego przebiegu klinicznego zwojaka zarodkowego współczulnego – jednego z nowotworów litych najczęściej występujących u dzieci. Badania czynników prognostycznych występujących w tym nowotworze stały się tematem mojej pracy habilitacyjnej. Po uzyskaniu habilitacji kontynuowałam badania związane z czynnikami prognostycznymi w innych grupach nowotworów występujących u dzieci. Od 2008 r., jako koordynator leczenia pozaczaskowych guzów germinalnych (nowotwory z prekursorów komórek płciowych) w centrum moich zainteresowań pozostają te nowotwory. Rok 2011 przyniósł nowe wyzwania. Po przejściu na emeryturę prof. Anny Balcerskiej, zostałam powołana na stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii, Onkologii i Endokrynologii GUMed (obecnie, po podziale Kliniki – Katedra i Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii). Jest to jedyny w województwie pomorskim ośrodek onkologii dziecięcej. Od 5 lat kieruję zespołem doskonale wykwalifikowanych pediatrów – onkologów dziecięcych, niezwykle ludzi pełnych entuzjazmu dla badań i rozwoju naukowego. Jest wśród nich sześciu samodzielnych pracowników naukowych. Kierowanie takim zespołem wspólnych osobowości jest oczywiście trudne, ale stanowi dla mnie ogromny zaszczyt i stymuluje do dalszego własnego rozwoju. Uzyskanie tytułu profesora to bodziec do pracy nad dalszym rozwojem Kliniki.

Kto w pierwszym rządzie był Pani mistrzem inspirowującym i wprowadzającym w arkana zawodu i działalności naukowej?

Miałam szczęście spotkać na mojej drodze wielu wspólnych nauczycieli, którym zawdzięczam swój rozwój zawodowy i naukowy. Jak już wspominałam moimi pierwszymi nauczycielami pediatrii były osoby pracujące w II Klinice Chorób Dzieci AMG – dr Leokadia Ejsmont, dr Maria Diłaj i dr Alicja Świątkowska. Najważniejszym moim mistrzem zawodu była oczywiście prof. Anna Balcerska. Jej niezwykła osobowość, umiejętność dzielenia się i przekazywania swojej wiedzy oraz wsparcie w kolejnych etapach rozwoju na-

Z pacjentem

Podczas uroczystości w Pałacu Prezydenckim

ukowego zdecydowały o tym kim dzisiaj jestem. Zaraziła mnie nieuleczalnie miłością do onkologii dziecięcej. Bardzo duży wpływ na mój rozwój naukowy miało poznanie prof. Janusza Limona i możliwość współpracy z nim w realizacji badań nad zwojakiem zarodkowym współczulnym. Ta współpraca, życzliwe rady Profesora dotyczące analizy materiału naukowego, podsumowania wyników badań i sposobu prezentacji pozwoliły mi dotknąć prawdziwej nauki i pozostawiły niezatarte piętno w dalszej działalności naukowej.

Muszę również wspomnieć kilku profesorów, którym zawdzięczamy zaistnienie onkologii dziecięcej w Polsce. Dane mi było osobiście się zetknąć z nimi w latach 90. XX w. Należeli do nich: prof. Jerzy Armata, prof. Danuta Perek i prof. Janina Jaworska. Konsultacje i rozmowy z tymi twórcami onkologii dziecięcej w Polsce, w których miałam okazję uczestniczyć, poszerzyły moje spojrzenie na problemy kliniczne i naukowe. Podziwiałam ich za pasję, zaangażowanie i odwagę w pokonywaniu kolejnych trudności na drodze rozwoju tej specjalności medycznej.

Co jest aktualnie głównym przedmiotem Pani zainteresowań naukowych i zawodowych?

Jak wspominałam od ośmiu lat koordynuję postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne dotyczące pozaczaskowych guzów germinalnych u dzieci. Aktualnie biorę udział w badaniach dotyczących patomechanizmu rozwoju tych nowotworów. Są to nowotwory w większości o dobrym rokowaniu (uzyskuje się około 90% wyleczeń). Pozostaje jednak około 10% pacjentów, u których nie udaje się uzyskać pozytywnej odpowiedzi i leczenie kończy się niepomyślnie. Zainspirowało mnie to do podjęcia wielośrodkowych badań na temat udziału wybranych szlaków metabolicznych w rozwoju guzów germinalnych. Obecnie jestem współrealizatorem grantu dotyczącego aktywności szlaku Sonig-Hedgehog, którego kierownikiem jest prof. Ewa Iżycka-Świeszewska. Wieloletnia owocna współpraca naukowa z prof. Iżycką-Świeszewską w zakresie badań dotyczących nowotworów u dzieci pozwala mieć nadzieję na kolejne interesujące naukowe obserwacje.

Jakie jest Pani zaangażowanie w proces dydaktyczny. Czy jest Pani zadowolona z programu i organizacji nauczania Pani przedmiotu?

Z zespołem Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii, Onkologii i Endokrynologii

▶ Mam czynny kontakt ze studentami Wydziału Lekarskiego i English Division poprzez zajęcia seminaryjne i ćwiczenia. Przeprowadzam końcowe egzaminy ustne z pediatrii studentów V roku Wydziału Lekarskiego i nadzoruję przebieg egzaminów testowych w tej dziedzinie, co łączy się z aktualizacją puli pytań egzaminacyjnych. Obecnie przygotowuję z dr hab. Ewą Bień skrypt w dziedzinie hematologii i onkologii dziecięcej dla studentów English Division pt. *Case reports-based differential diagnosis of selected symptoms and disorders in children*. Cztery lata temu powierzono mi funkcję koordynatora nauczania w dziedzinie pediatrii. Jesteśmy w okresie reformy studiów. Wiąże się to z wprowadzaniem nowych zasad nauczania i weryfikacji wiedzy. Tocząca się reforma wymaga modyfikacji programu pediatrii, dostosowania się do przesunięć godzin dydaktycznych itp. Staram się objąć planem nauczania całość wymaganej szerokiej wiedzy pediatrycznej – ostateczne efekty będą znane za 2-3 lata, kiedy zgodnie z nowym programem studenci przystąpią do końcowych egzaminów. Pediatria jest jednym z zasadniczych przedmiotów klinicznych i nasz zespół pracowników dydaktycznych stara się stworzyć studentom jak najszerszy dostęp do tej dziedziny medycyny poprzez oferowanie dodatkowych zajęć fakultatywnych. W obrębie Kliniki działają trzy prężne Studenckie Koła Naukowe zarówno polsko-, jak i anglojęzyczne. Jeśli studenci wykazują zainteresowanie pediatrią, służymy im naszą wiedzą i doświadczeniem.

■ **Co uważa Pani za swoje najważniejsze osiągnięcie w życiu naukowym i działalności zawodowej? Z czego czerpie Pani największą satysfakcję w codziennej pracy?**

Do największych osiągnięć zaliczyłabym swój udział we wprowadzaniu nowych form leczenia związanych ze zmniejszeniem skutków ubocznych terapii onkologicznej, takich jak wprowadzenie profilaktyki przeciw WZW typu B, wprowadzenie czynników wzrostu granulocytów dla przyspieszenia odnowy szpiku oraz udział we wprowadzaniu nowego europejskiego protokołu leczenia dziecięcego nowotworu o nazwie neuroblastoma.

■ **Jakie są Pani marzenia i plany na najbliższą przyszłość?**

Moim marzeniem jest utworzenie bezpiecznych warunków dla prowadzenia nowoczesnej terapii celowanej u dzieci z zaawansowanymi i opornymi na standardową terapię nowotworami. Niezbędny jest do tego w Oddziale Intensywnej Terapii Dziecięcej, który by zabezpieczał pomoc w przypadku zaistnienia ciężkich powikłań. Patrząc z nadzieją na plany utworzenia takiego oddziału w przyszłym Centrum Medycyny Pediatricznej.

■ **Chciałbym jeszcze zapytać o rodzinę i zainteresowania pozazawodowe Pani Profesor. Jak Pani odpoczywa?**

Moja rodzina stanowi model tradycyjny: mąż, troje dzieci i dwoje wnuków. Mąż, inżynier, był i jest nadal ogromnym wsparciem w mojej długoletniej pracy zawodowej. Zawsze starał się odciążyć mnie od obowiązków domowych uznając, że pacjenci i Klinika to sprawy priorytetowe. Córka też wybrała medycynę jako sposób życia, jest pediatrą nefrologiem. Dwaj synowie wybrali niemedyczne ścieżki swojego życia. Znalazłam się na obecnym etapie drogi zawodowej i naukowej dzięki zrozumieniu i wsparciu moich najbliższych. To także ich sukces.

Nasze rodzinne chwile wypoczynku związane są z zainteresowaniem turystyką krajową i zagraniczną. W nielicznych wolnych dniach lubię odpoczywać na Kaszubach. Tam jest mój ukochany ogród, jezioro i las, w którym nabieram dystansu do codziennych trosk i problemów. W chwilach dużego obciążenia psychicznego uciekam do świata książek. Interesuję się filozofią, religioznawstwem i sztuką. ■

Podczas obchodu na Oddziale

Z mężem podczas urlopu

Na Wydziale Lekarskim

Stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskał

dr n. med. Michał Sergiusz HOFFMANN – adiunkt, Klinika Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii GUMed, praca pt. *Rola czynników regulujących cykl komórkowy i stan zapalny w etiopatogenezie nadciśnienia tętniczego i bezdechu sennego*, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – kardiologia, postępowanie habilitacyjne w nowym trybie;

Stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskali:

dr n. biol. Marcin OKRÓJ – adiunkt, Zakład Biologii Komórki Katedry Biotechnologii Medycznej MWB UG i GUMed, praca pt. *Znaczenie układu dopełniacza w stanach fizjologicznych i patologicznych człowieka – identyfikacja nowych aspektów regulacji aktywności i funkcji wraz z opracowaniem nowatorskiej metodyki badawczej*, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej – immunologia, postępowanie habilitacyjne w nowym trybie;

dr n. biol. Rafał Sebastian SĄDEJ – adiunkt, Zakład Enzymologii Molekularnej Katedry Biotechnologii Medycznej MWB UG i GUMed, praca pt. *Analiza roli tetraspaniny CD151 w progresji nowotworowej – opis molekularnego mechanizmu działania i znaczenia prognostycznego u chorych na raka piersi*, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie biologii medycznej – biologia nowotworów, postępowanie habilitacyjne w nowym trybie;

Stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

lek. Juliusz Marek CHORAŻEWICZ – asystent, Katedra i Klinika Okulistyki GUMed, praca pt. *Ocena powierzchni oka u pacjentów po operacji fakoemulsyfikacji zaćmy, stosujących w okresie pooperacyjnym 3% roztwór trehalozy*, promotor – prof. dr hab. Krystyna Raczyńska, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

lek. Magdalena KRYGER – lekarz na kontrakcie UCK, Katedra i Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed, praca pt. *Obraz ultrasonograficzny płuc u noworodków*, promotor – dr hab. Wojciech Jerzy Kosiak, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

lek. Sylwia Danuta PISIAK – starszy wykładowca, Zakład Diagnostyki Chorób Serca I Katedry Kardiologii GUMed, praca pt. *Stopień uwapnienia tętnic wieńcowych oceniany*

metodą niskodawkowej tomografii komputerowej klatki piersiowej w stratyfikacji ryzyka sercowo-naczyniowego w populacji pacjentów po 50 roku życia palących tytoń, promotor – prof. dr hab. Grzegorz Raczak, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny;

Stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskały:

mgr Katarzyna ROSIAK – doktorantka, Studia Doktoranckie, Zakład Higieny i Epidemiologii GUMed, praca pt. *Czynniki ryzyka i wybrane aspekty psychospołeczne w stwardnieniu rozsianym – badanie kliniczno-kontrolne*, promotor – dr hab. Paweł Zagożdżon, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej,

mgr Marlena Inga ZYŚK – doktorantka, Studia Doktoranckie, Zakład Medycyny Laboratoryjnej Katedry Biochemii Klinicznej GUMed, praca pt. *Regulacyjny wpływ białek transportujących wapń na cholinergiczne komórki mózgu oraz ich podatność na sygnały cytotoksyczne*, promotor – dr hab. Hanna Bielarczyk, prof. nadzw. GUMed, Rada Wydziału Lekarskiego 22 września 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej;

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej

Stopień doktora nauk o zdrowiu uzyskała

mgr Agnieszka Monika CHAILLOT – Prywatna Praktyka Psychologiczno-Dietetyczna, praca pt. *Wpływ poziomu samooceny kobiet na ich zachowania żywieniowe*, promotor prof. dr hab. Ewa Babicz-Zielińska, Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z OP i IMMiT 22 września 2016 r. nadała stopień doktora nauk o zdrowiu.

rys. Alina Boguszewicz

Międzynarodowy Dzień Osób Starszych

Z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych Zarząd Klubu Seniora GUMed wspólnie z Sekcją Pracowniczych Spraw Socjalnych zorganizował 19 września br. coroczne uroczyste spotkanie Seniorów. Uczestniczyli w nim rektor prof. Marcin Gruchała, dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Maria Dudziak oraz zastępca dyrektora Biblioteki Głównej mgr Elżbieta Kraszewska. Seniorów i przybyłych gości serdecznie powitał przewodniczący Rady Klubu Seniora prof. Jerzy Krechniak. W krótkim przemówieniu rektor Gruchała przedstawił kierunki działalności Uczelni, osiągnięcia, sukcesy i zamierzenia. Składając życzenia dobrego zdrowia i długiego aktywnego życia podkreślił, że problemy Seniorów są uwzględniane w planach działalności i rozwoju Uczelni. Kierownik Zakładu Badań nad Jakością Życia GUMed prof. Mikołaj Majkowicz wygłosił interesujący wykład pt. *Zjawisko BRZYTWY EMERYTALNEJ – uwarunkowania psychologiczne*. W części artystycznej znani

i lubiani soliści Opery Bałtyckiej i Polskiej Filharmonii Bałtyckiej wykonali piękny koncert, po którym wszyscy udali się na spotkania towarzyskie przy kawie i ciasteczkach.

mgr Zdzisław Jaroszewicz,
Klub Seniora

Z KALENDARZA REKTORA

- 1.09.2016 r.** na uroczystym posiedzeniu Senatów ubiegłej i nowej kadencji ustępujący rektor prof. Janusz Moryś przekazał insygnia władzy **rektorowi prof. Marcinowi Gruchale**.
- 2.09.2016 r.** wziął udział w posiedzeniu Kapituły „Hipokrates Pomorza”, które odbyło się w redakcji *Dziennika Bałtyckiego*.
- 9.09.2016 r.** przyjął delegację Gujaratu z Indii. Uczestniczył także w Gali Plebiscytu *Hipokrates Pomorza 2016*, która odbyła się w Dworze Artusa.
- 12.09.2016 r.** gościł przedstawicieli Uniwersytetu w Hebei w Chinach.
- 13.09.2016 r.** uczestniczył w obradach Kapituły Medalu Zasłużonemu AMG. Wziął udział w spotkaniu obecnych i byłych rektorów Uczelni Pomorza, którego organizatorem był prezydent Gdańska Paweł Adamowicz.
- 16.09.2016 r.** był uczestnikiem *Forum e-Zdrowia*, które odbyło się w Sopocie.
- 17.09.2016 r.** wziął udział w uroczystości Dnia Sybiraka – 77 rocznicy agresji sowieckiej na Polskę. Uroczystość odbyła się na cmentarzu Łostowickim w Gdańsku przy pomniku Golgoty Wschodu.
- 22.09.2016 r.** otworzył konferencję *Etyka w medycynie*, która odbyła się w Ratuszu Staromiejskim.
- 23.09.2016 r.** zainaugurował konferencję *Vilnius-Gdansk Meeting*, która odbyła się w Gdańsku.
- 27.09.2016 r.** uczestniczył w obchodach 77 rocznicy utworzenia Polskiego Państwa Podziemnego i Szarych Szeregów.
- 29.09.2016 r.** wziął udział w uroczystej Gali Jubileuszowej 25-lecia Pracodawców Pomorza, która odbyła się w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej.
- 30.09.2016 r.** spotkał się z odchodzącymi na emeryturę kierownikami jednostek organizacyjnych. Uczestniczył również w immatrykulacji studentów polskojęzycznych i English Division Wydziału Lekarskiego.

Pożegnanie emerytów

Rektor prof. Marcin Gruchała spotkał się 30 września br. z pracownikami, którzy zakończyli pracę w Uczelni lub przestają pełnić funkcje kierownicze. Obecni byli: dr Krystyna Basińska z Zakładu Etyki, dr Małgorzata Hellmann z Katedry i Kliniki Endokrynologii i Chorób Wewnętrznych, prof. Roman Kaliszan z Zakładu Biofarmacji i Farmakokinetyki Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki, prof. Jolanta Myśliwska z Zakładu Immunologii Katedry Immunologii, dr Jolanta Pęgiel-Kamrat z Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej, dr Anna Płoszyńska z Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii, dr Anna Raszej-Specht z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej, prof. Mirosława Szczepańska-Konkel z Zakładu Terapii Monitorowanej i Farmakogenetyki, dr Janina Śramkiewicz z Katedry i Zakładu Protetyki Stomatologicznej, prof. Julian Świerczyński z Katedry i Zakładu Biochemii oraz dr Andrzej Wiszniewski z Wydziałowego Studium Informatyki Medycznej i Biostatystyki. Odchodzącym

ze stanowiska kierownikom towarzyszyli ich następcy: prof. Ryszard Smoleński z Katedry i Zakładu Biochemii, prof. Michał Markuszewski z Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki, dr hab. Krzysztof Lewandowski z Zakładu Terapii Monitorowanej i Farmakogenetyki, prof. Wacław Kochman z Kliniki Chorób Serca i Rehabilitacji Kardiologicznej oraz dr hab. Monika Ryba-Stanisławowska z Zakładu Immunologii. ■

GUMed nagrodzony w ECS

Liczne warsztaty, dzielnicowe gry terenowe i spotkania sąsiedzkie zorganizowane przez 8 gdańskich społeczności – tak można podsumować tegoroczną akcję *Zrozumieć sierpień*, w której Gdański Uniwersytet Medyczny uczestniczył po raz pierwszy. Spotkanie koordynatorów odbyło się 9 października br. w Europejskim Centrum Solidarności, podczas którego zostały wręczone okolicznościowe dyplomy oraz zaprezentowano reportaż dokumentujący wydarzenia. Wyróżnienie dla Uczelni odebrała **Joanna Śliwińska**, rzecznik prasowy GUMed. W ramach sierpniowej imprezy Gdański Uniwersytet Medyczny wspólnie z radą Dzielnicy Aniołki zorganizował 30 sierpnia br. piknik rodzinny *Miło Cię widzieć sąsiedzie*. Uczelnię reprezentowały wówczas 2 organizacje studenckie – SKN Medycyny Ratunkowej i PTSS Gdańsk. ■

Odnowione sale dydaktyczne biochemii

Uroczyste otwarcie sal dydaktycznych na III i IV piętrze Collegium Biomedicum odbyło się 29 września 2016 r. W wyremontowanych salach będą odbywały się ćwiczenia z biochemii na wszystkich kierunkach Wydziału Lekarskiego, Farmaceutycz-

nego i Nauk o Zdrowiu. W uroczystości wzięli udział między innymi: rektor prof. Marcin Gruchała, były rektor prof. Janusz Moryś, kanclerz Marek Langowski, zastępca kanclerza ds. technicznych Zbigniew Krawiec, kierownicy i pracownicy Katedry

i Zakładu Biochemii Wydziału Lekarskiego, Katedry i Zakładu Biochemii Farmaceutycznej Wydziału Farmaceutycznego, Zakładu Biochemii i Fizjologii Klinicznej oraz Zakładu Higieny Żywności Wydziału Nauk o Zdrowiu. ■

Stopień doktora habilitowanego otrzymała

- dr hab. Lucyna Konieczna

Na stanowisku adiunkta zatrudniono:

- dr n. med. Magdalenę Pieszko
- dr. med. Jacka Teodorczyka

Na stanowisku starszego wykładowcy zatrudniono

- dr. Dariusza Łyżwińskiego

Na stanowisku wykładowcy zatrudniono

- lek. med. Przemysław Adamskiego

Jubileusz długoletniej pracy w GUMed obchodzą:

20 lat

- dr med. Piotr Czarniak
- dr med. Katarzyna Majak

25 lat

- Julian Formela
- dr med. Elżbieta Senkus-Konefka

30 lat

- dr hab. Hubert Wichowicz

35 lat

- prof. dr hab. Waldemar Narożny
- mgr Elżbieta Perepeczko

Pracę w Uczelni zakończyli:

- dr med. Ilona Derkowska
- dr med. Marta Herstowska
- lek. med. Paweł Jakubowski
- dr med. Maciej Krzyżanowski
- Hanna Majewska
- Teresa Małów
- dr med. Jarosław Olszewski
- dr n. fiz. Andrzej Wiszniewski
- dr med. Dorota Rawicz-Zegrzda
- lek. med. Łukasz Żemojtel

Zmiany w zakresie pełnienia funkcji kierowników jednostek organizacyjnych:

- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Jacek Górski przestał pełnić funkcję kierownika Kliniki Chorób Serca i Rehabilitacji Kardiologicznej.
- Z dniem 1.10.2016 r. prof. dr hab. Wacławowi Kochmanowi powierzono funkcję p.o.

kierownika Kliniki Chorób Serca i Rehabilitacji Kardiologicznej.

- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Julian Świerczyński przestał pełnić funkcję kierownika Katedry i Zakładu Biochemii.
- Z dniem 1.10.2016 r. dr. hab. Ryszardowi Smoleńskiemu, prof. nadzw. powierzono funkcję kierownika Katedry i Zakładu Biochemii.
- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Jolanta Myśliwska przestała pełnić funkcję kierownika Zakładu Immunologii i Katedry Immunologii.
- Z dniem 1.10.2016 r. dr hab. Monice Rybie-Stanisławowskiej powierzono funkcję p.o. kierownika Zakładu Immunologii.
- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Roman Kaliszan przestał pełnić funkcję kierownika Zakładu Biofarmacji i Farmakokinetiki.
- Z dniem 1.10.2016 r. dr. hab. Michałowi Markuszewskiemu, prof. nadzw. powierzono funkcję kierownika Zakładu Biofarmacji i Farmakokinetiki.
- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Roman Kaliszan przestał pełnić funkcję kierownika Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki.
- Z dniem 1.10.2016 r. dr. hab. Michałowi Markuszewskiemu, prof. nadzw. powierzono funkcję kierownika Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki.
- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Mirosława Szczepańska-Konkel przestała pełnić funkcję kierownika Katedry Analityki Klinicznej.
- Z dniem 1.10.2016 r. dr. hab. Leszkowi Kalinowskiemu, prof. nadzw. powierzono funkcję kierownika Katedry Analityki Klinicznej.
- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Mirosława Szczepańska-Konkel przestała pełnić funkcję kierownika Zakładu Terapii Monitorowanej i Farmakogenetyki.
- Z dniem 1.10.2016 r. dr. hab. Krzysztofowi Lewandowskiemu powierzono funkcję p.o. kierownika Zakładu Terapii Monitorowanej i Farmakogenetyki.
- Z dniem 30.09.2016 r. prof. dr hab. Mikołaj Majkowicz przestał pełnić funkcję kierownika Zakładu Badań nad Jakością Życia.

Diagności laboratoryjni GUMed na Kongresie EFML-UEMS

Prof. Andrzej Szutowicz z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej (ZML) przewodniczył sesji Biomarkers in Neurology podczas IV Kongresu European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (EFCLM) i European Union of Medical Specialists (UEMS), Section of Laboratory Medicine/Medical Biopathology. Został on zorganizowany w dniach 21-24 września br. w Warszawie przez Polskie Towarzystwo Diagnostyki Laboratoryjnej i Collegium Medycyny Laboratoryjnej w Polsce pod auspicjami Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Profesor Szutowicz wygłosił również wykład *Early and late biochemical events in neurodegeneration*. **Dr Anna Michno** i **mgr Katarzyna Grużewska** z ZML oraz **mgr Ewa Wieczorek** i **mgr Kamil Dąbkowski** z Zakładu Chemii Klinicznej zaprezentowali 4 doniesienia plakatowe. **Dr Anna Wolska** z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej, przebywająca na stypendium podoktorskim w National Heart, Lung and Blood Institute, NIH, Bethesda, MD, USA przedstawiła ustny komunikat *NMR lipoprotein phenotyping for assessing cardiovascular disease risk*.

EFML i UEMS to organizacje o zasięgu światowym. Skupiają fachowców i naukowców pracujących w różnych dziedzinach szeroko pojętej medycyny laboratoryjnej. Kongresy odbywają się co dwa lata. W tym roku wiodącymi tematami

były patomechanizmy, diagnostyka laboratoryjna i wybrane aspekty kliniczne chorób cywilizacyjnych takich jak cukrzyca, dyslipidemie, koagulopatie, choroby układu sercowo-naczyniowego, nowotwory, choroby neurodegeneracyjne oraz autoimmunizacyjne. Sporo uwagi poświęcono coraz doskonalszym technikom diagnostyki przyłóżkowej, której udział w ogólnej puli badań będzie w najbliższych latach wzrastał, umożliwiając obserwację licznych krytycznych parametrów laboratoryjnych w czasie rzeczywistym.

Kongres zgromadził ponad 700 uczestników, w tym 300 z 25 krajów ze wszystkich kontynentów. Odbyły się 4 wykłady plenarne, 15 sesji naukowych i 16 warsztatów firmowych oraz 2 całonocne sesje plakatowe w kilkunastu sekcjach, w sumie około 350 doniesień. Konfrontacja polskiej medycyny laboratoryjnej ze światową wypadła dobrze. Większość naszych rutynowych laboratoriów medycznych w ośrodkach akademickich, specjalistycznych i wojewódzkich nie ustępuje poziomem wyposażenia aparaturowego i informatycznego oraz spektrum oferowanych badań laboratoriom w krajach rozwiniętych. Względnie mała liczba zlecanych badań diagnostycznych w Polsce wynika głównie z niskiego poziomu finansowania opieki zdrowotnej oraz braku odpowiednich standardów w stosowaniu badań laboratoryjnych w diagnostyce i terapii.

Nagrody jubileuszowe UCK

Jubileusz długoletniej pracy w UCK obchodzą:

20 lat

- Bożena Bosek
- lic. piel. Monika Gros
- Beata Jabłońska
- Anna Kiełpin
- Joanna Michel
- Emilia Samoćko
- Dorota Wojciechowska

25 lat

- Marzanna Czarnecka
- mgr anal. med. Anna Sienkiewicz-Fila
- Mirosław Pajdosz

30 lat

- Anna Dymel
- st. asyst. Magdalena Słoniewska-Piackus

- mgr piel. Małgorzata Zielińska
- Joanna Ziółkowska

35 lat

- Ewa Fitz-Ćwilichowska
- Krystyna Dutkiewicz
- mgr piel. Gabriela Konarska
- lic. piel. Krystyna Krzyżińska
- lic. piel. Danuta Necel
- Grażyna Pniewska
- Ewa Wojnicz

40 lat

- Anna Bielatowicz
- lic. piel. Barbara Hryniewicz
- dr n. med. Marek Kozłowski
- Irena Wójcik

O e-Zdrowiu w Sopocie

Prof. Jacek Bigda, prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia GUMed

Ponad 150 uczestników: pacjentów, świadczeniodawców, przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia i Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia, samorządów terytorialnych, profesjonalistów medycznych, dostawców rozwiązań ICT oraz świata nauki wzięło udział w konferencji *Strategiczne wyzwania i standardy interoperacyjności systemów informacyjnych w ochronie zdrowia*. W Forum e-Zdrowia, które odbyło się w dniach 15-16 września br. w Sopocie, uczestniczyli również rektor **prof. Marcin Gruchała** i prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia **prof. Jacek Bigda**.

Organizatorzy spotkania – Centrum Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia, Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej GUMed oraz Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych zaprosili Integrating the Healthcare Enterprise (IHE) do zaprezentowania swoich światowych doświadczeń w dziedzinie e-zdrowia, w szczególności tworzenia i rozpowszechniania standardów interoperacyjności. Obecni na Forum przedstawiciele IHE: Charles Parisot, Vedran Boscic, Alexaner Berler i Karima Bourquard oraz reprezentująca Region Vento/Arsenal.IT Federica Sandri i COCIR Daniel Okniński w dyskusji z polskimi prelegentami i uczestnikami poszukiwali optymalnych, dopasowanych do polskich warunków rozwiązań e-zdrowia.

Podczas Forum zwrócono uwagę, że wprowadzanie systemów informacyjnych w obszarze opieki zdrowotnej jest uznawane za jeden z głównych czynników poprawy funkcjono-

wania systemu opieki zdrowotnej, zaś wdrażanie e-zdrowia jest złożonym, trwającym wiele lat, wieloaspektowym procesem i ważne jest strategiczne zidentyfikowanie wszystkich głównych zagadnień wpływających na proces przygotowania i użytkowania rozwiązań. Dr Piotr Popowski z Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej wskazał na Pomorskie Partnerstwo na rzecz Zintegrowanej Opieki Zdrowotnej. Ono jako pierwsze w Polsce na poziomie regionalnym rozpoczęło realną współpracę zainteresowanych podmiotów w zakresie tworzenia platformy e-zdrowia, która będzie w stanie wspierać procesy opieki koordynowanej.

Forum przyjęło deklarację, w której uczestnicy:

- zapowiadają, że w miarę posiadanych kompetencji i zasobów są gotowi do uczestnictwa w pracach nad rozwojem e-zdrowia w Polsce, w tym kwestii interoperacyjności systemów informacyjnych,
- z zadowoleniem przyjmują rozpoczęcie przez Centrum Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego działań w zakresie identyfikacji dobrych praktyk w obszarze e-zdrowia oraz ich adaptacji do warunków polskich,
- wyrażają nadzieję, że konkluzje Forum e-Zdrowia w możliwie szerokim zakresie zostaną wzięte pod uwagę przez Ministerstwo Zdrowia, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia, władze samorządowe oraz inne podmioty biorące udział w pracach nad e-zdrowiem.

Prowadzący Forum Artur Pruszek, w imieniu Centrum Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia, wyraził nadzieję, że pogłębiona dyskusja z udziałem międzynarodowych ekspertów oraz krajowych interesariuszy systemu zdrowia stanie się nowym i trwałym impulsem dla rozwoju rozwiązań e-zdrowia w Polsce.

Forum odbyło się pod honorowym patronatem: Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Cyfryzacji oraz Marszałka Województwa Pomorskiego, przy merytorycznym wsparciu Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia (CSIOZ). Partnerami byli: Cisco, Comarch Healthcare, EY, IBM, Konfederacja Pracodawców Lewiatan, Philips, Siemens Healthare.

Więcej informacji na: <http://forumездrowia.pl/>. ■

Konsultant krajowy z GUMed

Prof. dr hab. Radosław Owczuk z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii GUMed został powołany przez Ministra Zdrowia do pełnienia funkcji konsultanta krajowego w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii. ■

Goście z USA w GUMed

Prof. Michał Stachowiak i **assoc. prof. Ewa Stachowiak** z Jacobs School of Medicine and Biomedical Sciences, University at Buffalo wygłoszą w dniach 28-29 listopada br. wykłady w ramach programu Profesor KNOW. Odbędą się one na Wydziale Farmaceutycznym z OML. W programie:

- 28.11.2016 r., godz. 10, Auditorium Maximum – prof. Michał Stachowiak, *Integrated genome reg-*

ulation of ontogeny – new perspective for developmental disorders and regenerative medicine

- 29.11.2016 r., godz. 10, sala wykładowa nr 1 – assoc. prof. Ewa Stachowiak, *Lessons from the genome – modeling and targeting diseases*
- 29.11. 2016 r., godz. 12, sala wykładowa nr 2 – spotkanie zaproszonych gości z doktorantami i pracownikami Wydziału. ■

Wyróżnienie w konkursie Złoty Skalpel

Projekt *Chirurgia cytoredukcyjna i chemioterapia hipertermiczno-wewnętrzna (HIPEC) u dzieci i młodzieży* realizowany przez zespół **prof. Piotra Czauderny**, kierownika Katedry i Kliniki Chirurgii i Urologii Dzieci i Młodzieży został wyróżniony w konkursie Złoty Skalpel 2016. Tegoroczna, ósma już edycja była wyjątkowa. Zgłoszone projekty reprezentowały wysoki, a jednocześnie dość wyrównany poziom. Są nowatorskie, przełomowe i odważne.

Stypendia dla naukowców GUMed

Dr hab. Marcin Hellmann z Zakładu Diagnostyki Chorób Serca i **dr Wiktoria Struck-Lewicka** z Zakładu Farmakodynamiki otrzymali stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców prowadzących wysokiej jakości badania i cieszących się imponującym dorobkiem naukowym w skali międzynarodowej. W XI edycji konkursu otrzymało je 168 wybitnych młodych naukowców.

Laureaci będą otrzymywali 5 390 zł miesięcznie przez 3 lata. W konkursie na stypendia dla młodych naukowców rozpatrzono 1137 wniosków. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał w tym roku blisko 32 mln zł na finansowanie stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców.

Stypendia dla młodych naukowców przyznawane są corocznie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego osobom, które w dniu zgłoszenia wniosku nie ukończyły 35 roku życia. Stypendia przeznaczone są dla badaczy zatrudnionych na uczelniach, w instytutach Polskiej Akademii Nauk lub instytutach badawczych. Stypendium przyznawane jest maksymalnie na okres 3 lat i stanowi nagrodę za osiągnięcia naukowo-badawcze. ■

Ministerstwo
Nauki
i Szkolnictwa
Wyższego

Profesor wizytujący GUMed

Paweł M. Kozłowski wyróżniony

Na łamach prestiżowego czasopisma *Angewandte Chemie International Edition* (1) ukazała się w sierpniu br. praca ze współautorstwem prof. Kozłowskiego (University of Louisville, USA), profesora wizytującego w Katedrze i Zakładzie Bromatologii GUMed. Profesor jest autorem korespondencyjnym tego artykułu pt. *Mercury Methylation by Cobalt Corrinoids: Relativistic Effects Dictate the Reaction Mechanism*. Przeprowadzone badania, zgodnie z deklaracją Autora w sekcji *Acknowledgements* ww. publikacji, były częściowo finansowane w ramach realizowanego w Katedrze i Zakładzie Bromatologii GUMed projektu badawczego NCN: Opus 9 (UMO-2015/17/B,ST4/03733), którego prof. Kozłowski jest kierownikiem. Jednocześnie Profesor jest promotorem doktoranta Katedry i Zakładu Bromatologii, realizującego swoją pracę doktorską w zespole w USA.

O wybitnym znaczeniu uzyskanych przez prof. Kozłowskiego nowatorskich wyników badań świadczy fakt nadania ww. publikacji, w oparciu o opinie recenzentów, statusu VIP (Very Important Paper). Z uwagi na wysokie walory merytoryczne artykułu, nadzwyczajną rangę uzyskanych wyników, a także przewidywane duże nim zainteresowanie na forum międzynarodowym, Profesor został zaproszony do umieszczenia informacji o ww. osiągnięciu naukowym zarówno w *ChemistryViews* (2), jak i *Chemical & Engineering News* (3) w celu bardziej efektywnego rozpropagowania w skali światowej

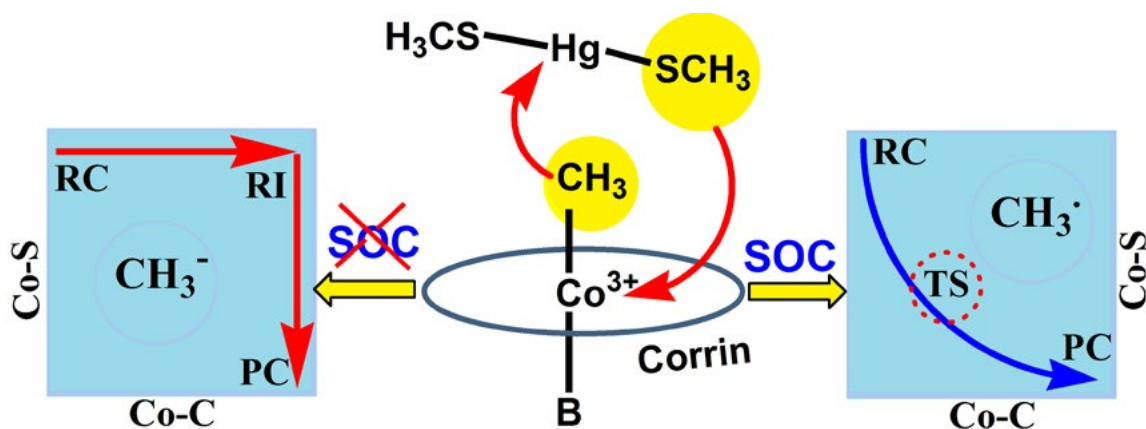

nowatorskich wyników prac badawczych.

Metylacja rtęci jest bardzo ważnym procesem zarówno w aspekcie toksykologicznym, jak i enzymatycznym. Zespół kierowany przez prof. Kozłowskiego, stosując obliczenia kwantowo-mechaniczne z użyciem teorii funkcjonałów gęstości pokazał, że uwzględnienie efektów relatywistycznych zmienia zasadniczo pogląd na mechanizm reakcji metylacji nieorganicznego specjatu rtęci przy udziale cząsteczek kobalaminy (pochodnej witaminy B₁₂). Jest to pierwszy, opisany w literaturze światowej przykład ilustrujący, jak istotne znaczenie mogą mieć efekty relatywistyczne dla przebiegu procesów enzymatycznych.

organicznego specjatu rtęci przy udziale cząsteczek kobalaminy (pochodnej witaminy B₁₂). Jest to pierwszy, opisany w literaturze światowej przykład ilustrujący, jak istotne znaczenie mogą mieć efekty relatywistyczne dla przebiegu procesów enzymatycznych.

1. Taye B. Demissie, Brady D. Garabato, Kenneth Ruud, Paweł M. Kozłowski, *Mercury Methylation by Cobalt Corrinoids: Relativistic Effects Dictate the Reaction Mechanism* *Angew. Chem. Int. Ed.* 2016, vol. 55(38) 11503-11506; DOI: [10.1002/anie.201606001](https://doi.org/10.1002/anie.201606001)
2. *Relativistic Effects in Enzymes*, ChemistryViews, Published date: 14 September 2016, http://www.chemistryviews.org/details/eizine/9791471/Relativistic_Effects_in_Enzymes.html
3. *Relativistic effects govern methyl transfer*, by Jyllian Kemsley, Chemical & Engineering News, Published September 19, 2016; Volume 94, Number 37, p. 8. <http://cen.acs.org/articles/94/i37/Relativistic-effects-govern-methyl-transfer.html> ■

Międzynarodowo w GUMed

Przyjechali do Gdańska z całego świata – Nigerii, Ghany, Zimbabwe, Sri Lanki czy Rumunii. Blisko 250 studentów zagranicznych rozpoczęło w tym roku akademickim naukę w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. W tej grupie znaleźli się zarówno studenci rozpoczynający studia anglojęzyczne na kierunku lekarskim i pielęgniarstwie oraz uczestnicy wymiany międzynarodowej, m.in. w ramach programu Erasmus+. Tradycyjnie jak co roku GU-Med przygotował dla nich Orientation Week, tygodniowy cykl spotkań (26-30 września), który ma przybliżyć specyfikę studiowania na Uczelni i ułatwić im zaaklimatyzowanie się w obcym mieście. Studenci mogli spotkać swoich kolegów ze starszych lat, poznać organizacje działające w Uczelni oraz

uzyskać przydatne informacje dotyczące wiz, zameldowania i ubezpieczenia zdrowotnego wymaganego w naszym kraju. Spotkanie otworzyło przemówienie rektora

prof. Marcina Gruchały i dr. Narcyza Knapa, opiekuna I r. English Division. Orientation Week zakończyła impreza integracyjna we Wróblówce. ■

Zagranicznie we Wróblówce

Blisko 700 zagranicznych studentów z trójmiejskich uczelni, w tym ponad 200 z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego spotkało się 30 września br. w leśniczówce Wróblówka na imprezie integracyjnej. Zorganizowały ją już po raz szósty: Akademia Sztuk Pięknych, Gdański Uniwersytet Medyczny, Politechnika Gdańska i Uniwersytet Gdański w ramach projektu Study in Pomorskie. Znaczną grupę stanowili studenci Programu Erasmus+ przyjeżdżający w ramach wymiany międzynarodowej. Były pokazy kaszubskich tańców ludowych, ognisko, muzyka i stoły pełne regionalnych przysmaków. Władze GUMed reprezentowali prof. Jacek Bigda, prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia oraz dr hab. Tomasz Smiatacz, prorektor ds. studenckich. ■

Stomatolodzy rozwojowi w Poznaniu

Profesor **Katarzyna Emerich**, kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Wieku Rozwojowego GUMed podczas Dorocznego Światowego Kongresu Stomatologicznego FDI (FDI Annual World Dental Congress, AWDC) wygłosiła wykład poruszający problem próchnicy wczesnego dzieciństwa wśród najmłodszych pacjentów w kraju i na świecie. Odbył się on w dniach 7-10 września br. w Poznaniu. Kongres FDI organizowany przez największą i najstarszą międzynarodową organizację stomatologiczną, jest jedynym takim wydarzeniem zrzeszającym dentystów różnych specjalności z całego świata. W tegorocznej edycji udział wzięło około 16 tys. osób ze 152 państw. Bogatemu programowi naukowemu towarzyszyły targi stomatologiczne, które ściągnęły licznych polskich i zagranicznych wystawców. Wśród prelegentów Kongresu można było usłyszeć wykłady wybitnych specjalistów z różnych dziedzin stomatologii z kraju i ze świata. Prezentacje były punktowane co do ich wartości merytorycznej oraz wg frekwencji uczestników. Wykład profesor Emerich cieszył się tak dużym zainteresowaniem uczestników Kongresu, iż zabrakło miejsc siedzących w sali wykładowej. Prezentacją profesor Emerich zapewniła sobie pierwsze miejsce wśród wykładowców z Polski oraz uplasowała się, według organizatorów, w ścisłej czołówce zestawienia wykładowców z całego świata o największej frekwencji słuchaczy.

Czynny udział w Kongresie wzięli również asystenci z Katedry i Zakładu Stomatologii Wieku Rozwojowego GUMed,

Na zdjęciu od prawej: prof. Katarzyna Emerich, lek. dent. Dagmara Kuźmińska, lek. dent. Agnieszka Kuchta oraz lek. dent. Paula Fiwek

którzy prezentowali swoje prace na towarzyszących wydarzeniu sesjach naukowych. Doroczny Światowy Kongres Stomatologiczny FDI był doskonałą okazją do zdobycia nowej wiedzy, ale także dał możliwość pracownikom naszego Uniwersytetu do nawiązania wielu ważnych kontaktów, które w najbliższym okresie powinny zaoowocować zaciśnięciem współpracy naukowej z innymi zagranicznymi centrami uniwersyteckimi.

lek. dent. Hanna Sobczak-Zagalska,

Katedra i Zakład Stomatologii Wieku Rozwojowego

Adiunkt GUMed nagrodzony za najlepszy plakat

Dr hab. Paweł Wiczling z Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki został laureatem II miejsca w konkursie na najlepszy plakat przedstawiony w ramach X jubileuszowej konferencji *Analityczne zastosowania chromatografii cieczowej*. Została ona zorganizowana w dniach 20-21 października br. w Warszawie, a jej uczestnikami byli chemicy analitycy wykorzystujący w swoich badaniach techniki oparte na wysokosprawnej chromatografii cieczowej sprzężone z różnymi trybami detekcji. Nagrodzone wystąpienie posterowe dr. hab. Pawła Wiczlinga pt. *Zastosowanie modelowania hierarchicznego i wnioskowania Bayesowskiego w doborze warunków rozdzielania w układach RP-HPLC* jest przykładem wykorzystania modelowania matematycznego opartego na statystyce Bayesowskiej w kierunku uzyskania optymalnych warunków rozdzielania w układach RP-HPLC. Zaproponowane przez Autora podejście umożliwiło szybki dobór warunków prowadzących do uzyskaniażądanego rozdzielania poprzez racjonalne wykorzystanie dostępnej informacji o analitach. Nagrodzone wystąpienie jest realizowane w ramach grantu SONATA-BIS (04-0169/09/529). ■

Lekarze rodzinni szkolili się w Gdańsku

Prawie 100 lekarzy rodzinnych wzięło udział w konferencji szkoleniowej Programu Kształcenia Ustawicznego „SEKSTANS”, którą 15 października br. w Gdańsku zorganizowały: Katedra Medycyny Rodzinnej GUMed, Polskie Towarzystwo Lekarskie, POKLR i Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej. Spotkanie poprowadzili: prof. Janusz Siebert, prof. Marcin Gruchała, dr hab. Robert Sabiniewicz oraz dr Maksymilian Mielczarek. Jego celem było szkolenie lekarzy rodzinnych z zakresu profilaktyki udaru mózgu, leczenia przeciwkrzepliwego, metod inwazyjnych oraz nowoczesnych metod monitorowania pacjentów z niewydolnością serca. Długa dyskusja z wykładowcami dotycząca diagnostyki i terapii ukazała skalę problemów, przed którymi stoją lekarze POZ. ■

REKOMENDACJE EFNS/EAN I KOMENTARZ Z POLSKI

Przewodniczący Komitetu Naukowego: *prof. dr hab. n. med. Jarosław Sławek*

GDAŃSK — KRAKÓW
26 listopada 2016 roku
(Równoległa transmisja pomiędzy miastami)

Więcej informacji pojawi się na stronie internetowej:
www.postefns2016.viamedica.pl

ORGANIZATOR

PATRONAT MEDIALNY

tvmed

PARTNER

Nowości!

Humanizm chrześcijański w medycynie

Grażyna Świętecka (red.)

Cena katalogowa: 75,00 zł

Cena Ikamed: 49,00 zł

Gdańskie Spotkania z Etyką Lekarską od kilku lat stały się ważnymi wydarzeniami w środowisku Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, społeczności akademickiej Pomorza i pracowników zdrowia Polski północnej. Spotkania te wiążą

„dobra przypatrzeli się swojemu powołaniu”.

Wybitni wykładowcy z wielu ośrodków akademickich Polski dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem i przemyśleniami w zakresie etyki we współczesnej medycynie, etosem lekarza i nauczyciela, jego misją w środowisku w zabezpieczeniu potrzeb chorego człowieka. To niezwykle ważne, aby umieć na nowo odczytać starożytną przysięgę Hipokratesa — chronić życie i nieść ulgę w cierpieniu, oraz spełnić obietnicę z ewangelicznej — „przypowieści przyjdę i uzdrowię go”(...).

Wygłoszone wykłady w formie książkowej będą służyć obecnym i przyszłym pokoleniom lekarzy, farmaceutów i pielęgniarek.

prof. dr hab. n. med. Zbigniew Zdrojewski

Medycyna jest nauką na wskroś humanistyczną, odwołującą się do niezmiennych wartości ludzkich, takich jak: prawda, sumienie, życie, godność. Nie może pozostać etycznie neutralna; dotyka bowiem człowieka jako integralnej całości — jego ciała, ducha i duszy winna mieć ciągle na uwadze niewidzialny wymiar człowieczeństwa, jakim jest jego sfera duchowa. Niestety, po zakwalifikowaniu jej do *science* znalazła się w poważnym niebezpieczeństwie jednowymiarowego postrzegania człowieka i redukcjonowania go jedynie do biologii i mechanizmów socjobiologicznych.

W tym kontekście do uznaniem należy ocenić pojawienie się na polskim rynku dogłębnego studium interdyscyplinarnego pod redakcją prof. dr hab. n. med. Grażyny Święteckiej *Humanizm chrześcijański w medycynie*. Już sam tytuł wskazuje na trzy zasadnicze aspekty publikacji. Po pierwsze, zawiera ona artykuły o nastawieniu empirycznym, które dotyczą niewrażliwych kwestii we współczesnej medycynie (sztuczna reprodukcja, diagnostyka prenatalna, antykoncepcja, aborcja, eutanazja, uporczywa terapia). Do napisania artykułów z tego obszaru zaproszono wybitnych lekarzy i biologów polskich, których nazwiska są szeroko znane w świecie naukowym. Drugim aspektem publikacji zaznaczonym w tytule jest wymiar etyczny poruszonych kwestii biomedycznych. W tym obszarze otrzymujemy artykuły polskich bioetyków i etyków z najwyższej półki. Etyczna część publikacji jest zatem oparta na normach hipokratejskich. I w końcu — publikacja ma nastawienie chrześcijańskie. Wydaje się, że takie założenie wynika z wielowiekowego doświadczenia medycyny: już w starożytności jej etos hipokratejski został wzmocniony przez etos samarytański, tworząc swoisty sojusz, kompatybilny w swoim moralnym imperatywie: *salus aegroti suprema lex*.

Całość publikacji oznacza się spójną myślą etyczną oraz kompletnością poruszonych zagadnień. *Humanizm chrześcijański w medycynie* jest bardzo solidną i pieczołowicie przygotowaną publikacją, która winna stać się obowiązkową lekturą współczesnych lekarzy, biologów, farmaceutów i studentów, pragnących wykonywać swoją pracę w zgodzie z obiektywnymi normami moralnymi oraz własnym sumieniem.

ks. dr hab. Andrzej Muszał

<http://www.ikamed.pl/humanizm-chrzciscijanski-w-medycynie-VMG01063>

Migotanie przedsionków

Beata Wożakowska-Kapłon (red.)

Cena katalogowa: 75,00 zł

Cena Ikamed: 69,00 zł

<http://www.ikamed.pl/migotanie-przedsionkow-VMG00990>

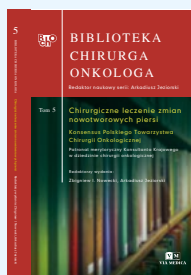
Wino jest dobre dla serca

Władysław Sinkiewicz

Cena katalogowa: 80,00 zł

Cena Ikamed: 59,00 zł

<http://www.ikamed.pl/wino-jest-dobre-dla-serca-VMG01064>

Biblioteka chirurga onkologa — Chirurgiczne leczenie zmian nowotworowych piersi

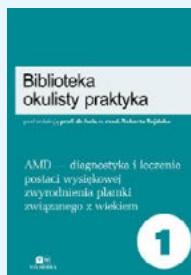
Arkadiusz Jeziorski,

Zbigniew I. Nowecki (red.)

Cena katalogowa: 98,00 zł

Cena Ikamed: 70,00 zł

<http://www.ikamed.pl/biblioteka-chirurga-onkologa-chirurgiczne-leczenie-zmian-nowotworowych-piersi-VMG01062>

Biblioteka okulisty praktyka tom I — diagnostyka i leczenie postaci wysiękowej zwyrodnienia plamki związanego z wiekiem

Robert Rejdak (red.)

Cena katalogowa: 70,00 zł

Cena Ikamed: 50,00 zł

<http://www.ikamed.pl/biblioteka-okulisty-praktyka-tom-i-diagnostyka-i-leczenie-postaci-wysiekowej-zwyrodnienia-plamki-zwiazanego-z-wiekim-VMG010591>

Immatrykulacje w GUMed

Wydział Lekarski, kierunek lekarski

Wydział Lekarski, kierunek English Division

Wydział Lekarski, kierunek lekarsko-dentystyczny, techniki dentystyczne

Wydział Farmaceutyczny

Wydział Nauk o Zdrowiu

Inauguracja roku akademickiego 2016/2017

